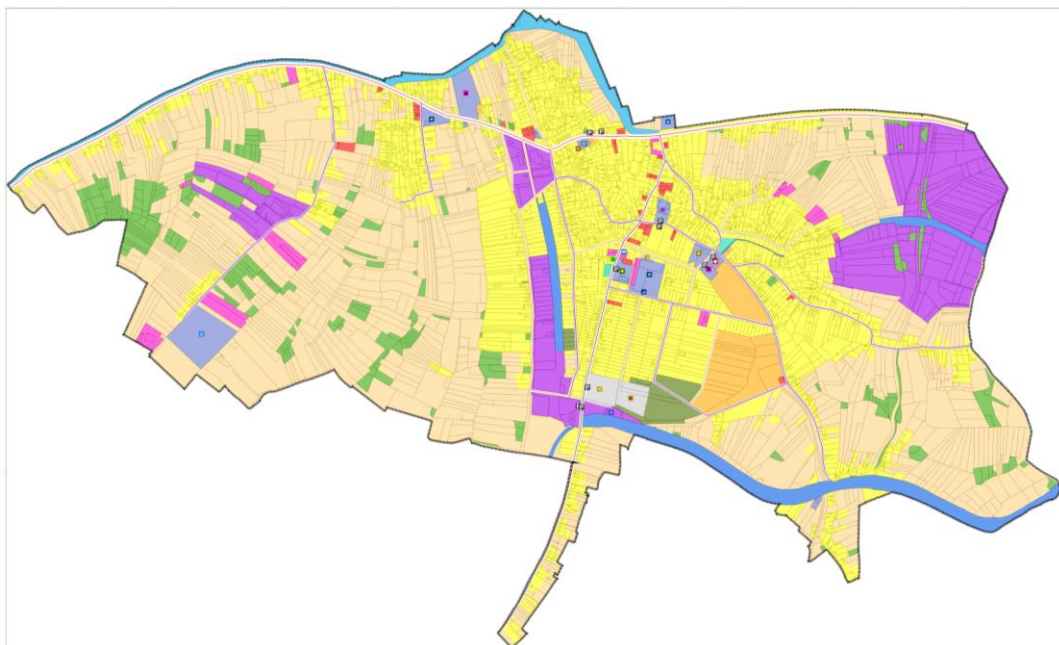

URBANISTIČKI PLAN DOMALJEVCA ZA RAZDOBLJE 2020-2040.GODINE

(Nacrt plana)

Banja Luka, ožujak 2025.godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Posavska
Općina Domaljevac – Šamac
Općinsko Vijeće

URBANISTIČKI PLAN DOMALJEVCA za razdoblje 2020 – 2040. godine

Nosilac pripreme

OPĆINA DOMALJEVAC – ŠAMAC

Načelnik

Stjepan Piljić

Nosilac izrade

INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO „IG“, d.o.o. BANJA LUKA

v.d. Direktora

mr.sci. Duško Hinić

Banja Luka, ožujak 2024.godine

Rukovodilac plana:

GORDANA JEVTIĆ, ma prost. planer

Radni tim:

MILANA VRBLJANAC, dipl.inž.arh.

ŽELJKA STOJANOVIĆ, dipl.inž.polj.

LJUBIŠA GATARIĆ, dipl.biolog

NEBOJŠA PRAŠTALO, dipl.inž.saob.

BILJANA ĆUSO, dipl.inž.građ.

MLADEN KOJIĆ, dipl.inž.el.

MARINKO PEĆANIN, dipl.inž.maš.

NEDELJKA METLIĆ, dipl.inž.geod.

DANIJEL IVIĆ, dipl. ecc.

v.d. Direktora:
mr. sci. Duško Hinić

SADRŽAJ:

TEKSTUALNI DIO

OPĆA DOKUMENTACIJA.....	9
UVODNI DIO	12
PRVI DIO	16
I. OPĆI I POSEBNI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA.....	17
1. OPĆI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA.....	17
2. POSEBNI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA	17
2.1. CILJEVI RAZVOJA PRIRODNIH RESURSA	17
2.2. CILJEVI RAZVOJA STVORENIH RESURSA	18
2.3. CILJEVI RAZVOJA GOSPODARSTVA	19
2.4. CILJEVI RAZVOJA INFRASTRUKTURE	19
2.5. CILJEVI RAZVOJA DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE.....	21
2.6. CILJEVI ZAŠTITE OKOLINE.....	23
DRUGI DIO	26
II. PROJEKCIJA URBANOG UREĐENJA.....	27
1. STANOVNIŠTVO	27
1.1. Broj stalnih stanovnika i broj privremenih stanovnika	27
1.2. Struktura stalnog stanovništva (polna, starosna, obrazovna i druga)	29
1.3. Vitalne karakteristike	29
1.4. Broj stanovnika sa smanjenim tjelesnim sposobnostima	30
1.5. Broj, veličina i karakteristike domaćinstava	31
1.6. Migracije	31
2. NAMJENA POVRŠINA.....	33
2.1. Površina urbanog područja.....	33
2.2. Građevinsko zemljište po namjenama	34
2.3. Poljoprivredno zemljište.....	40
2.4. Šume i šumska zemljišta	44
2.5. Vodne površine	46
3. STANOVANJE	47
3.1. Planirana stambena izgradnja sa prijedlogom standarda stanovanja, mikrolokalitetima i ostalim parametrima	47
3.2. Kolektivna i individualna stambena izgradnja.....	47
3.3. Prostorni razmještaj, sistemi izgradnje i spratnost po zonama	48
4. PROMET	50
4.1. Javni gradski promet (mreža, terminali)	50
4.2. Planirana izgradnja i rekonstrukcija gradskih cesta i način priključivanja na kategorisane prometnice	50
4.3. Promet u mirovanju	50
4.4. Pješački promet	50
5. TELEKOMUNIKACIJE	51
6. VODNA INFRASTRUKTURA.....	53
6.1. Vodni bilans	53
6.2. Snabdijevanje vodom za piće, industriju, poljoprivredu i druge potrebe	54
6.3. Odvođenje, prečišćavanje i dispozicija otpadnih voda	55

6.4. Regulacija vodotoka i vodnih površina i zaštita od voda, kanali za odvodnjavanje i navodnjavanje, uređenje bujica i zaštita od erozije	55
7. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA.....	58
7.1. Bilans potreba.....	58
7.2. Objekti za proizvodnju i prijenos energije sa zaštitnim zonama pojasevima (elektro, naftovodi, gasovodi, objekti i vodovi daljinskog grijanja i dr.), sa kapacitetima	58
8. TERMOENERGETIKA	60
9. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA	62
9.1. Bilansi potreba	62
9.2. Prostorni razmještaj objekata društvene infrastrukture	62
9.2.1. Obrazovanje	62
9.2.2. Zdravstvo	63
9.2.3. Socijalna zaštita	63
9.2.4. Kultura	63
9.2.5. Sport	64
9.2.6. Javna uprava	64
9.2.7. Vjerski objekti.....	64
10. GOSPODARSTVO	65
10.1. Razvoj gospodarstva, temeljni faktori razvoja i potencijalna radna mjesta	65
10.2. Orijentacija i razmještaj gospodarstva u prostoru	66
10.3. Ocjena gospodarskih aktivnosti sa stanovišta utjecaja na okoliš	66
10.4. Razvoj turizma	67
10.5. Razvoj malih i srednjih poduzeća	68
10.6. Razvoj poduzetničkih zona, slobodnih carinskih zona i dr.	68
11. ZAŠTITA I UNAPREĐENJE OKOLIŠA.....	70
11.1. Spriječavanje negativnih utjecaja na okoliš	70
11.2. Mjere zaštite od zagađivanja vode, vazduha i tla	70
11.3. Područja i mjere sanacije	72
11.4. Procjena stanja do kraja planskog perioda	72
12. MJERE ZAŠTITE STANOVNIKA I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I LJUDSKIM DJELOVANJEM IZAZVANIH NEPOGODA I KATASTROFA I RATNIH DJELOVANJA U SKLADU SA ZAKONOM O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA I DRUGIM PROPISIMA	73
12.1. Procjena ugroženosti područja od prirodnih i tehnoloških nepogoda i katastrofa i ratnih dejstava u planskom razdoblju	73
12.2. Mjere zaštite	74
12.3. Mjere prevencije i ograničavanja negativnih uticaja prirodnih nepogoda	76
13. MINSKA POLJA	78
13.1. Područja i mjere sanacije	78
13.2. Etape realizacije deminiranja.....	78
14. MJERE ZAŠTITE PRAVA LICA SA SMANJENIM TJELESNIM SPOSOBNOSTIMA U SKLADU SA ODREDBAMA UREDBE O PROSTORNIM STANDARDIMA, URBANISTIČKO-TEHNIČKIM UVJETIMA I NORMATIVIMA ZA SPRIJEČAVANJE STVARANJA SVIH BARIJERA ZA LICA SA SMANJENIM TJELESNIM SPOSOBNOSTIMA	79
TREĆI DIO.....	80
1. OPĆE ODREDBE	81
2. PROGRAM MJERA URBANISTIČKOG UREĐENJA I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE URBANISTIČKOG PLANA.....	83
3. GRANICE URBANOG PODRUČJA	83

4. GRANICE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA PO NAMJENAMA ISKAZANE BROJEVIMA OBODNIH KATASTARSKIH PARCELA ILI PRIRODNIH I IZAGRAĐENIM POTEZIMA.....	84
5. REŽIM GRAĐENJA.....	84
6. ODNOS PREMA POSTOJEĆIM OBJEKTIMA KOJI SU OSTALI VAN GRANICA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA, NA GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU ALI SUPROTNO NJEGOVOJ NAMJENI.....	84
7. ODNOS PREMA POSTOJEĆIM OBJEKTIMA NA PLANOM UTVRĐENIM ZAŠTITNIM INFRASTRUKTURNIM POJASEVIMA I ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA	85
8. RAZMJETAJ DJELATNOSTI U PROSTORU.....	86
9. UVJETI IZGRADNJE GOSPODARSKIH I POMOĆNIH OBJEKATA U SKLOPU KUĆANSTAVA 86	
10. UVJETI I NAČIN UREĐENJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA, MINIMUM UREĐENJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA.....	88
11. UVJETI ZA IZGRADNJU OBJEKATA I KORIŠTENJE PROSTORA.....	89
11.1. Opći uvjeti za izgradnju	89
11.2. Pravila za položaj objekata na parceli	90
11.3. Odstojanje objekata, kao i odstojanje objekata od granica susjednih parcela u zonama za koje nije utvrđena obaveza donošenja regulacionog plana, spratnost objekata	90
11.4. Oblik i veličina građevinskih parcela.....	92
11.5. Koeficijent izgrađenosti i koeficijent zauzetosti	93
11.6. Pravila za izgradnju objekata na parceli	93
11.7. Pravila za izgradnju objekata po zonama.....	94
11.8. Ograđivanje građevinske parcele	95
12. UVJETE KORIŠTENJA ZEMLJIŠTA NA ZAŠTITNIM INFRASTRUKTURNIM ZONAMA I POJASEVIMA I ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA	96
13. UVJETE ŠIRENJA, OBIM ŠIRENJA, POVEZIVANJE SA SUSJEDNIM PODRUČJIMA I MINIMUM UREĐENJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA ZA PODRUČJA NAMIJENJENA BUDUĆEM RAZVOJU.....	99
14. UVJETE ZA IZGRADNJU I KORIŠTENJE LOKALNIH VODOVODA I DRUGIH LOKALNIH IZVORA VODE ZA PIĆE.....	99
15. UVJETE ZA IZGRADNJU I KORIŠTENJE POJEDINAČNIH OBJEKATA ZA EVAKUACIJU OTPADNIH VODA (SEPTIČKE JAME).....	100
16. UVJETE IZGRADNJE PRISTUPA JAVNIM OBJEKTIMA I OBJEKTIMA KOLEKTIVNOG STANOVANJA, KAO I SAOBRAĆAJNIH OBJEKATA (JAVNI GRADSKI SAOBRAĆAJ, SAOBRAĆAJNICE, SAOBRAĆAJ U MIROVANJU, PJEŠAČKI SAOBRAĆAJ, ŽELJEZNIČKI, VAZDUŠNI I VODNI SAOBRAĆAJ), SUKLADNO ODREDBAMA UREDBE O PROSTORNIM STANDARDIMA, URBANISTIČKO-TEHNIČKIM UVJETIMA I NORMATIVIMA ZA SPRJEČAVANJE STVARANJA SVIH BARIJERA ZA LICA SA UMANJENIM TJELESNIM SPOSOBNOSTIMA	101
17. PROSTORNI RAZMJETAJ I UVJETI ZA IZGRADNJU OBJEKATA ZA ZAŠTITU STANOVNIKA I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I LJUDSKIM DJELOVANJEM IZAZVANIH NEPOGODA I KATASTROFA I RATNIH DJELOVANJA SUKLADNO ZAKONU O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA I DRUGIM PROPISIMA	103
18. DRUGE URBANISTIČKO-TEHNIČKE UVJETE OD ZNAČAJA ZA IZDAVANJE URBANISTIČKE SAGLASNOSTI I ODOBRENJA ZA GRAĐENJE U ZONAMA ZA KOJE NIJE UTVRĐENA OBAVEZA DONOŠENJA REGULACIONOG PLANA.	103
19. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	105

GRAFIČKI PRILOZI PROSTORNOG PLANA

1. Sintezni prikaz postojećeg stanja prostornog uređenja.....	1:2 500
2. Izvod iz Prostornog plana općine Domaljevac – Šamac za period 2020-2040.godine	1:2 500
3. Sintezni prikaz korištenja zemljišta u planskom razdoblju	1:2 500
4. Građevinsko zemljište po namjenama sa visinsko zonskim prikazom.....	1:2 500
5. Prometna infrastruktura	1:2 500
6. Energetska infrastruktura i telekomunikacije	1:2 500
7. Vodne površine i vodna infrastruktura	1:2 500
8. Razmještaj objekata društvene infrastrukture	1:2 500
9. Površine namijenjene za sport i rekreaciju	1:2 500
10. Značajni gospodarski objekti	1:2 500

SPISAK TABLICA:

Tablica br. 1. Promjena broja stanovnika na razini naseljenog mjesta Domaljevac	27
Tablica br. 2. Stope promjene broja stanovnika na razini naseljenog mjesta Domaljevac	27
Tablica br. 3. Projekcije broja stanovnika	28
Tablica br. 4. Starosna struktura stanovništva na razini naseljenog mjesta Domaljevac	29
Tablica br. 5. Natalitet, mortalitet i prirodni priraštaj za razdoblje 1997. – 2020. godine	30
Tablica br. 6. Osobe sa poteškoćama prema vrsti teškoće i polu na razini Općine	30
Tablica br. 7. Projekcija broja kućanstava	31
Tablica br. 8. Mehaničko kretanje broja stanovnika na razini Općine	31
Tablica br. 9. Bilance planiranih površina	34
Tablica br. 10. Bonitetne kategorije	40
Tablica br. 11. Poljoprivredna površina po kategorijama korištenja	42
Tablica br. 12. Agrozona	43
Tablica br. 13. Struktura i gazdinska klasa šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu u urbanom području je sljedeća:	45
Tablica br. 14. Gazdinske klase šuma i šumskog zemljišta u privatnom vlasništvu u urbanom području:	45
Tablica br. 15. Pregled šuma i šumskog zemljišta	46
Tablica br. 16. HT Eronet i BH Telekom postojeće bazne stanice	52

OPĆA DOKUMENTACIJA

Broj: UPI-02-23-1-104/11 F.Š.
Sarajevo, 17.06.2021. godine

Federalno ministarstvo prostornog uređenja u Sarajevu rješavajući zahtjev poduzeća Institut za građevinarstvo „IG“ Banja Luka, ul. Kralja Petra I Karađorđevića br.92, za produženje ovlaštenja za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata, na osnovu člana 3. i 4. Uredbe o posebnim uslovima koja moraju ispunjavati privredna društva i druga pravna lica da bi se mogla registrirati za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/08) i člana 200. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/98 i 48/99), Federalni ministar za prostorno uređenje donosi

R J E Š E N J E

1. Daje se ovlaštenje poduzeću **Institut za građevinarstvo „IG“ Banja Luka, ul. Kralja Petra I Karađorđevića br.92**, sa rokom od pet godina od dana izdavanja istog, za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata :
 - a) Prostornih i urbanističkih planova,
 - b) Detaljnih planskih dokumenata (zoning planovi, regulacioni planovi i urbanistički projekti),
2. Poduzeće Institut za građevinarstvo „IG“ Banja Luka, je dužno da u roku od 15 dana od dana nastale promjene, zatražiti izmjenu ovlaštenja, ako su se naknadno promijenili podaci na temelju kojih je ovlaštenje izdato,
3. Poduzeće Institut za građevinarstvo „IG“ Banja Luka, može podnijeti zahtjev za produženje ovlaštenja najranije godinu dana, a najkasnije dva mjeseca prije isteka roka važenja ovlaštenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 24.05.2021. godine Federalno ministarstvo prostornog uređenja je zaprimilo zahtjev poduzeća Institut za građevinarstvo „IG“ Banja Luka, za produženje ovlaštenja za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata.

Dana 03.06.2016. godine Federalno ministarstvo prostornog uređenja je zatražilo dopunu podneska, u svrhu uplate administrativne takse i naknade za izdavanje ovlaštenja. U ostavljenom roku podnosilac zahtjeva je dopunio podnesak, na način da je dostavio kopije uplatnica za administrativnu taksu i naknadu za izdavanje ovlaštenja.

Rješavajući zahtjev poduzeća Institut za građevinarstvo „IG“ Banja Luka za produženje ovlaštenja za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata, Federalno ministarstvo prostornog uređenja je izvršilo uvid u zahtjev podnosioca, kompletan spis predmeta sa priloženim dokazima, te nakon ocjene svakog dokaza pojedinačno i svih dokaza u međusobnoj uslovljenosti i povezanosti, utvrdilo da poduzeće Institut za građevinarstvo „IG“ Banja Luka, ispunjava uslove za izdavanje ovlaštenja za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata.

Naime odredbom člana 3. i 4. Uredbe o posebnim uslovima koja moraju ispunjavati privredna društva i druga pravna lica da bi se mogla registrirati za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/08), propisano je da ovlaštenje za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata, na

zahtjev privrednog društva ili drugog pravnog lica izdaje Federalno ministarstvo prostornog uređenja, ako isto ispunjava uslove u članu 3. i 4. Uredbe, a koji se odnose na broj uposlenih lica po strukama, na staž ostvaren u struci, položen stručni ispit, te računarske programe kojim podnosilac zahtjeva raspolaže.

Kako je podnosilac zahtjeva dostavio ovom Federalnom ministarstvu ovjerenu dokumentaciju o broju uposlenih stručnih lica, ovjerene kopije diploma, ovjerenu dokumentaciju o radnom stažu uposlenih stručnih lica, te ostale dokaze propisane članom 3. i 4. Uredbe, to je donesena odluka da se zahtjevu podnosioca udovolji i izda rješenje kojim se daje ovlaštenje za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata.

Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja a u skladu sa članom 26. stav 3. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10), članom 3. i 4. Uredbe o posebnim uvjetima koja moraju ispunjavati privredna društva i druga pravna lica da bi se mogla registrovati za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/08), i člana 200. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/98 i 48/99) doneseno je rješenje kao u dispozitivu.

Taksa u iznosu 7,00 KM pada na teret podnosioca zahtjeva u smislu člana 3. i tarifnog broja 55. Zakona o Federalnim upravnim pristojbama i tarifi Federalnih upravnih pristojbi („Službene novine Federacije BiH“, broj 6/98 i 8/00). Naknada za izdavanje ovlaštenja u iznosu 600, 00 KM pada na teret podnosioca zahtjeva u skladu sa rješenjem Federalnog ministra za prostorno uređenje broj 02-14-3-341/09 od 08.05.2014. godine.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, podnošenjem tužbe nadležnom sudu u roku od 30 dana od njegovog prijema.

Dostaviti :

1. Institut za građevinarstvo „IG“ Banja Luka,
ul. Kralja Petra I Karađorđevića br.92
2. Evidenciji
3. Arhivi x 2

UVODNI DIO

1. PODACI O PLANIRANJU

U skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju (Sl. Novine TK br. 06/11, 4/13, 15/13, 2/16 i 4/17)), izradi Urbanističkog plana pristupilo se na osnovu Odluke Općinskog vijeća općine Domaljevac-Šamac broj 04-02-70/20 od 11.03.2020.godine („Službeno glasilo općine Domaljevac-Šamac“, broj: 1/20).

Postupak izrade, razmatranja i donošenja Urbanističkog plana sprovodi se u skladu sa odredbama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (Sl. Novine F BiH br. 02/06, 72/07, 32/08, 4/10), Zakona o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 06/16, 10/19) i Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata ("Službene novine FBiH" br. 63/04, 50/07, 84/10).

Nosilac pripreme za izradu Prostornog plana je općina Domaljevac – Šamac, Služba za pravne poslove, urbanizam i katastar.

Nosilac izrade Plana je Institut za građevinarstvo „IG“, d.o.o. Banja Luka.

Između općine Domaljevac – Šamac kao naručioca Plana i Instituta za građevinarstvo „IG“, d.o.o. Banja Luka zaključen je Ugovor o pružanju usluga izrade Urbanističkog plana Domaljevca, broj 10.03.2022. godine.

Vremensko razdoblje za koje se donosi Plan je period od 20 godina.

Član 9. i 41. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine (Sl. Novine F BiH br. 02/06, 72/07, 32/08, 4/10), kao i Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata ("Službene novine FBiH" br. 63/04, 50/07, 84/10) definira metodološki okvir urbanističkih planova.

Težnja u izradi Plana je da se osigura dovoljna fleksibilnost prema planovima nižeg reda, tako da se njihovom izradom, prilikom koje se ostvaruje detaljniji uvid u pogodnosti određene lokacije i adekvatnijeg odgovora na zahtjeve koje društvena situacija postavlja, ne naruše temeljni principi i koncept Plana.

Metodologija izrade planskog dokumenta koncipirana je na metodama analize i sinteze, principima održivog razvoja i principima komunikacionog planiranja. Metodologija izrade Plana usuglašena je sa Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja.

Rješenjem o formiranju Savjeta prostornog plana, od 17.12.2021.godine, imenovan je Savjet za praćenje izrade Plana.

Zadatak Savjeta urbanističkog plana je da pomaže nositelju pripreme Plana, daje mišljenje o primjedbama i sugestijama prikupljenim u toku komunikacija sa javnošću, prema programu uključivanja javnosti i u toku razmatranja nacrt, odnosno prijedloga Urbanističkog plana u nadležnim organima i učestvuje u ostalim aktivnostima.

U tijeku izrade Plana, a sukladno Zakonu o prostornom uređenju bit će održane sjednice Savjeta plana i sprovedene stručne rasprave prilikom razmatranja i utvrđivanja temeljne koncepcije Plana, prednacrt i nacrt Plana.

2. IZVORI PODATAKA I INFORMACIJA

Osim prikupljene dokumentacione osnove, korištene su detaljne informacije iz stručnih organizacija iz oblasti infrastrukture, geodezije, gospodarstva, šumarstva, statistike, kao i podaci iz gradskih i općinskih službi.

Zakoni

- Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH („Sl. Novine Federacije BiH“ broj. 02/06, 72/07, 32/08, 13/10, 4/10 i 45/10)
- Zakon o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 06/16, 10/19)
- Zakon o cestama Federacije BiH („Sl. novine Federacije BiH“, broj: 12/10)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Sl. novine Federacije BiH“, broj. 57/09 i 4/10)
- Zakon o šumama („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 9/13)
- Zakon o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ broj: 33/03 i 38/09)
- Zakon o upravljanju otpadom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03, 72/09 i 92/17)
- Zakon o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/13)
- Zakon o zaštiti zraka („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03 i 4/10)
- Zakon o zaštiti od buke („Službene novine Federacije BiH“, broj: 110/12)
- Zakon o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 41/02)
- Zakon o komunikacijama („Službeni glasnik BiH, br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12)
- Zakon o geološkim istraživanjima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/10 i 14/10)
- Pravilnik o vođenju zbirke isprava i katastra istražnih prostora i eksploatacijskih polja („Službeni list R BiH“, broj 16/93 i 13/94)
- Zakon o rudarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/10)
- Zakon o vodama („Službene novine Federacije BiH“ broj: 70/06)
- Zakon o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“ broj: 6/14 i 12/17)
- Zakon o privremenim tehničkim propisima za građenje u seizmičkim područjima (Službeni list SFRJ“, broj: 39/64).
- Zakon o sprovođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07)
- Zakon o energetskej efikasnosti u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 22/17)

Pravilnici

- Pravilnika o načinu utvrđivanja uvjeta za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva („Službene novine Federacije BiH“, broj: 88/12)
- Pravilnik o tehničkim normativima za projektiranje i izvođenje radova na temeljenju građevinskih objekata („Službeni list SFRJ“, broj: 15/90)
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima (Sl. I. SFRJ 31/81, 49/82, 29/83, 21/88, 52/90)
- Pravilnik o načinu određivanja ekološki prihvatljivog protoka („Službene novine Federacije BiH“, broj: 4/13 i 62/19).
- Pravilnik o minimalnim zahtjevima za energetske karakteristike zgrada („Službene novine Federacije BiH“, broj 81/19)
- Pravilnik o informacionom sistemu energetske efikasnosti u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/19)

- Pravilnik o postupku za proračunavanje optimalnih troškova minimalnih zahtjeva za energijskim svojstvima zgrada ("Službene novine Federacije BiH", broj 31/21)

Uredbe

- Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj 63/04, 50/07 i 84/10)
- Uredba o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/20).

PRVI DIO

I. OPĆI I POSEBNI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

1. OPĆI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

Definirani su opći ciljevi organizacije, uređenja i korištenja prostora:

- * Održiv razvoj Općine uz uspostavljanje kvalitetne urbane matrice;
- * Osiguranje potrebnih površina za gospodarske pogone, gospodarske objekte i za razvoj gospodarstva;
- * Očuvanje plodnog poljoprivrednog zemljišta kao značajnog prirodnog i razvojnog resursa;
- * Uključivanje nove stambene gradnje u urbanu matricu i njihovo infrastrukturno i komunalno opremanje;
- * Predviđanje više urbanog zelenila i rekreativnih površina;
- * Osiguranje prostornih uvjeta za povećanje uposlenosti u svim sektorima i favoriziranje gospodarskog duha;
- * Favoriziranje obuhvata urbanističkog plana kao administrativnog središta Općine u kome je potrebno koncentrirati centralne sadržaje i sadržaje društvenog standarda.

Dodatni opći ciljevi su:

- * Ujednačavanje stupnja prostornog, urbanog i komunalnog razvoja urbanog područja;
- * Izmještanje neprimjerenih sadržaja (skladišta, otpada i sl.) iz centra Općine i razvoj radnih djelatnosti primjerenijih općinskom centru u užem urbanom području;
- * Rekonstrukcija i urbaniziranje centra užeg urbanog područja, naročito degradiranih dijelova užeg urbanog područja;
- * Namjena postojećih neiskorištenih objekata i površina za atraktivne objekte i sadržaje;
- * Stvaranje uvjeta za ravnomjerniji raspored gospodarskih i drugih funkcija u prostoru;
- * Povećanje urbanog standarda izgradnjom potrebne tehničke i društvene infrastrukture te intervencijama na zaštiti okoliša u njihovom neposrednom okruženju;
- * Usklađivanje prostorne organizacije gospodarstva sa funkcijom stanovanja, tj. kombiniranje radnih i stambenih zona;
- * Izmještanje izgradnje jedno obiteljskih objekata na periferiju gradske teritorije;
- * Organizacija i razvoj prometa;
- * Osiguranje uvjeta za brzi razvoj turizma;
- * Racionalno korištenje svih vidova energije.

2. POSEBNI CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

2.1. CILJEVI RAZVOJA PRIRODNIH RESURSA

2.1.1. Poljoprivredno zemljište

Ciljevi očuvanja i unaprjeđenja poljoprivrednog zemljišta su:

- * zaštita visokokvalitetnog poljoprivrednog zemljišta u granicama prirodnih mogućnosti i prostora koji je izmijenjen djelovanjem čovjeka,
- * uključivanje niza novih instrumenata za podsticaj poljoprivrede potpuno usklađenih sa principima evropske agrarne politike,
- * za potrebe izgradnje i širenja naselja koristiti zemljišta nižih bonitetnih kategorija,
- * korištenje i aktiviranje državnog uređenog poljoprivrednog zemljišta kroz dugogodišnje zakupe, kao i izrada ogovarajuće baze podataka o zemljištu,
- * privođenje dijela neplodnih i degradiranih površina odgovarajućoj namjeni,

- * osuvremenjivanje poljoprivredne mehanizacije, sprečavanje daljeg usitnjavanja privatnog posjeda, kao i njegovo aktiviranje kroz odgovarajuće poticajne mjere,
- * izgradnja ruralne infrastrukture.

2.1.2. Šume i šumsko zemljište

Šume kao prirodnu i privrednu vrijednost treba posebno čuvati i unapređivati. U tom pravcu ciljevi su:

- * formiranje takvog sastava šuma koje će kontinuirano davati ujednačene prirodne prinose po količini i kakvoći,
- * ostvarivanje trajno što većeg prinosa šuma koji će zadovoljavati potrebe društva, odnosno tržišta, kako u pogledu vrste drveta, tako i u pogledu asortimana glavnih šumskih proizvoda,
- * Očuvanje, jačanje i trajno korištenje (uporaba) komponenata biološke raznolikosti (bioraznolikosti) šume, po načinu i intenzitetu, koji ne vode njezinom dugoročnom smanjenju, a čime se održava njezin potencijal za ispunjavanje potreba sadašnjih i budućih generacija,
- * Rehabilitacija i obnavljanje degradiranih šumskih ekosustava i poticanje revitalizacije ugroženih vrsta kroz razvoj i implementaciju planova gospodarenja,
- * osiguranje uvjeta za veću produktivnost rada u oblasti uzgajanja, iskorištavanja i zaštite šuma primjenom adekvatnih sustava gospodarenja,
- * ostvarivanje što boljih ekonomskih efekata sada i u budućnosti primjenom suvremenih metoda i sredstava rada u skladu sa prethodno navedenim ciljevima,
- * Gospodarenje šumama sukladno Zakonom o šumama i Šumsko-gospodarskom osnovom.

2.1.3. Rude i drugi mineralni resursi

- * izrada Elaborata o klasifikaciji i kategorizaciji rezervi mineralnih sirovina za koje treba da se utvrdi ekonomska opravdanost za eksploataciju daljnjih istraživanja rezervi;
- * stimuliranje detaljnih geoloških istraživanja i otvaranja malih pogona za eksploataciju, prije svega geološko – isplativih rezervi;
- * podrška programima korištenja sekundarnih sirovina, kao zamjene prirodnih materijala;
- * sprečavanje neplanskog/nesmotrenog korištenja mineralnih sirovina i podzemnih voda;
- * utvrđivanje naknade (resursne rente) od korištenja mineralnih sirovina.

2.2. CILJEVI RAZVOJA STVORENIH RESURSA

2.2.1. Stanovništvo

U oblasti stanovništva definirani su slijedeći ciljevi:

- * stimulirati povećanje nataliteta,
- * zaustaviti demografsko pražnjenje prostora urbanog područja,
- * zaustaviti tendenciju odlaska mladih u inostranstvo.

2.2.2. Stanovanje

Ciljevi u oblasti stanovanja su:

- * u centralnoj zoni potenciranje kolektivnog stanovanja sa poslovanjem u prizemlju,
- * stanovanje na linearnim putnim pravcima nastalo neplanskom izgradnjom, remodulirati i uvesti pod planerske standarde,
- * poboljšanje kvaliteta stambenog fonda (struktura stambenih jedinica, prosječna veličina stana, opremljenost instalacijama, starost stambenog fonda, itd.),

- * povećanje učešća stambenih jedinica u više obiteljskim stambenim objektima u ukupnom stambenom fondu,
- * individualna domaćinstva u širem urbanom području – ruralnog tipa, zadržati na način da im se osigura funkcioniranje kao poljoprivrednim domaćinstvima, i zaustaviti njihovo širenje u poljoprivredno područje,
- * obnavljanje dotrajalog stambenog fonda,
- * izgradnja u cilju podizanja standarda u pogledu broja soba i površine po članu domaćinstva,
- * kreiranje nove stambene politike,
- * unaprijediti postojeći arhitektonski tretman objekata u smislu podizanja daleko višeg nivoa funkcionalne organizacije, materijalizacije i oblikovanja stambenih objekata,
- * opremanje naselja svim potrebnim pratećim sadržajima (škole, vrtići, zelene i rekreativne površine) i uređenjem saobraćajne i komunalne infrastrukture,
- * postizanje optimalne gustoće i kvaliteta stanovanja u svim definiranim zonama, u cilju formiranja kvalitetne kontinuirane urbane matrice grada i zaštite poljoprivrednog zemljišta u širem urbanom području,
- * novu stambenu izgradnju usmjeriti na nedovoljno racionalno izgrađene, a infrastrukturno opremljene dijelove naseljenog mjesta Domaljevac.

2.3. CILJEVI RAZVOJA GOSPODARSTVA

Sukladno sa raspoloživim prirodnim potencijalima uskladit će se i ciljevi razvoja gospodarstva. S tim da su uvjeti za gospodarski razvoj u direktnoj vezi sa sveukupnim gospodarskim uvjetima koji vladaju na prostoru Općine i Federacije, ali isto tako i šire regije. Navedeni posebni ciljevi razvoja su:

- * ubrzanje gospodarskog razvoja i unapređenje konkurentnosti gospodarstva,
- * osiguranje visokih stopa rasta domaćih i inostranih investicija,
- * razvijeno poduzetništva u sektoru metalne, prehrambeno – prerađivačke, drvne i građevinske industrije, a naročito u izvozno orijentiranim djelatnostima,
- * podrška razvoju MSP i investicionim ulaganjima,
- * razvoj ljudskih resursa i gospodarskog okruženja,
- * povećanje uposlenost,
- * postizanje uravnoteženog i održivog razvoja,
- * povećanje ponude kvalitetnih, infrastrukturno uređenih lokacija za obavljanje gospodarske aktivnosti kako bi se povećala konkurentnost u privlačenju investicija,
- * unapređenje mogućnosti za razvoj turizma,
- * štednja resursa, racionalna upotreba energije i zaštita životne sredine.

2.4. CILJEVI RAZVOJA INFRASTRUKTURE

2.4.1. Prometna infrastruktura

Ciljevi u oblasti prometa su sljedeći:

- * Planirati izgradnju novih cesta,
- * Rekonstruirati stare ceste,
- * Osigurati maksimalan broj površina za stacionarni promet,
- * Veća izgradnja lokalnih cesta,
- * Povećavanje javnog prometa stanovništva (za potrebe putovanja),
- * Izgradnja autobusnih stajališta, javnih površina i garaža za promet u mirovanju.

2.4.2. Telekomunikacije

Dalji razvoj telekomunikacijskih veza mora se ogledati u njegovom uspješnijem funkcioniranju kroz uvođenje novih tehnologija i u ovoj oblasti tako da se omogući:

- * Prijenos dokumenata elektronskim putem,
- * Stvaranje uvjeta za pružanje telekomunikacijskih usluga u uvjetima liberaliziranog tržišta (Internet i dr.),
- * Izgradnju optičkih pravaca i pristupne mreže,
- * Instalaciju komunikacijske opreme na područjima koja to nemaju,
- * Rekonstrukciju svih gradskih mreža na predmetnom području u cilju pružanja integralnih telekomunikacijskih usluga (prijenos govora, podataka većih brzina, TV),
- * Sanacija postojećih dotrajalih objekata infrastrukture,
- * Izrada strategije i projektnih rješenja za prelazak na digitalnu televiziju, čija realizacija se očekuje do kraja planskog perioda.

2.4.3. Elektroenergetika

Posebni ciljevi u oblasti elektroenergetske infrastrukture:

- * Osigurati dovoljne i kvalitetne količine električne energije za svakog kupca na području Županije,
- * Isporuka električne energije u skladu sa normama kvaliteta električne energije koje su sadržane u Općim uvjetima za isporuku električne energije JP EP BiH i u evropskoj normi EN 50160.
- * Smanjivanje gubitaka u elektrodistributivnoj mreži,
- * Izgradnja novih elektroenergetskih kapaciteta (transformatorskih stanica 10(20)/0,4 kV i pripadajućih srednjenaponskih i niskonaponskih vodova),
- * Izgradnja novih proizvodnih kapaciteta (elektrane na sunčevu energiju)
- * Prelazak na 20 kV naponski nivo i postepeno napuštanje 35 kV mreže i postrojenja (dugoročno),
- * Osiguranje dvostranog napajanja za radijalne SN vodove.

2.4.4. Hidrotehnika

2.4.4.1. Vodoopskrba

Za kvalitetnu i pouzdanu vodoopskrbu potrošača na urbanom području potrebno je:

- * vršiti distribuciju higijenski ispravne vode za piće;
- * povećati kapacitet transportnih cjevovoda;
- * povećati kapacitet distributivnih cjevovoda;
- * povećati kvalitetu vode;
- * povećati rezervoarski prostor;
- * raditi na održavanju tlaka u mreži;
- * raditi na smanjenju gubitaka na mreži i kvalitetno održavati sistem vodoopskrbe i objekata u sustavu.

2.4.4.2. Kanalizacija

Za kvalitetno i pouzdano odvođenje i dispoziciju otpadnih voda na urbanom području potrebno je:

- * prioritetno koncipirati kanalizacijsku mrežu ispravno (primarna i sekundarna kanalizacijska mreža) i definirati izgradnju po etapama;
- * sustavom vodonepropusnih kolektora prikupiti otpadne vode i iste odvesti do postrojenja za pročišćavanje otpadnih i iskorištenih voda;

- * pročišćene vode ispustiti u krajnji recipijent.

2.4.5. Termoeenergetika

U oblasti opskrbe toplotnom energijom su definirani sljedeći ciljevi:

- * Izgradnja novih, energetske efikasnijih, postrojenja,
- * Smanjenje cijene toplotne energije proizvedene u energetske efikasnijim postrojenjima,
- * Kontrola i smanjenje emisija,
- * Povećanje sigurnosti za potrošače,
- * Poboljšanje kvalitete zraka,
- * Stvaranje mogućnosti za upotrebu alternativnih goriva, na osnovu konkurentnosti cijena, pouzdanosti opskrbe goriva, te ekološkog značaja.

2.5. CILJEVI RAZVOJA DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE

Polazeći od realnih materijalnih mogućnosti, sagledanosti nivoa razvijenosti društvene infrastrukture i potreba za daljim razvojem, u narednom periodu neophodno je planirati:

- * uspostavljanje optimalnog standarda opremljenosti sadržajima društvene infrastrukture uz optimalno korištenje postojećih kapaciteta,
- * usklađivanje razvoja društvenih djelatnosti sa potrebama i realnim mogućnostima uz intenzivniji razvoj prioritarnih djelatnosti kao što su: finansijske, poslovne i druge usluge, ugostiteljstvo u funkciji turizma i dr.,
- * stvaranje uvjeta za rekonstrukciju postojećeg gradskog tkiva, potičući proces izmještanja neadekvatnih sadržaja iz gradskog jezgra,
- * razvoj i distribuciju sadržaja.

2.5.1. Obrazovanje

Imajući u vidu postojeće stanje koje pokazuje da u planskom periodu postoji potreba, odnosno mogućnost povećanja kapaciteta školskih objekata, potrebno je planirati izgradnju novih školskih objekata ili povećati kapacitete postojećih (dogradnjom ili nadogradnjom).

Da bi se stvorili bolji uvjeti obrazovanja potrebno je provesti rehabilitaciju i razvoj obrazovne infrastrukture i osigurati pružanje pomoći obrazovnim programima u zajednici. Ovo podrazumijeva unaprjeđenje tehničke infrastrukture ali i kapaciteta ljudskih resursa, razvijanje obrazovnih programa te pružanje pomoći i izgradnja kapaciteta lokalnih udruženja.

S tim u vezi neophodno je:

- * Razmotriti mogućnost proširenja školskih parcela ukoliko dozvoljavaju prostorne mogućnosti.
- * Osigurati rekonstrukciju, nadogradnju i dogradnju postojećih školskih objekata, u smislu povećanja učioničkog prostora.
- * Razvoj obrazovnog sektora - podizanje razine obrazovanosti stanovništva i kompetentnosti radne snage, poboljšanje efektivnosti sustava obrazovanja i obuke i proširivanje prilika za obrazovanje i obuku odraslih.
- * Usklađivanje sa normativima koji važe za oblast obrazovanja, što znači dogradnju-izgradnju, sanaciju, adaptaciju objekata.
- * Otvaranje novih dječjih vrtića, obzirom na aktuelne trendove, pretpostavka je da će se novi kapaciteti ostvarivati u privatnom sektoru i pod jačim utjecajem tržišnih mehanizama u izboru pojedinačnih lokacija te ih je potrebno planirati na razini zona.
- * Novi trendovi zahtijevaju i stvaranje uvjeta za produžen boravak djece u školama i za obavljanje obrazovanja u jednoj smjeni po evropskim standardima. Sukladno navedenom dogradnjom/nadogradnjom postojećih objekata i eventualno proširenje školskih parcela potrebno je ispoštovati urbanističke normative – 5,5-7,5m² školskog prostora po učeniku, cca 20 m² školskog kompleksa po učeniku.

2.5.2. Zdravstvena zaštita

Planovima višeg reda u ovoj oblasti nisu planirani novi zdravstveni sadržaji. S obzirom na suvremene trendove izgradnje privatnih zdravstvenih sadržaja neophodno je planirati njihovo lociranje u urbanom području, a prema tržišnim mehanizmima koje privatni sektor zahtijeva.

Za općinu Domaljevac-Šamac planirati na istoj lokaciji proširenje postojećeg objekta Doma zdravlja radi formiranja sadržaja Opće bolnice (na način i u obimu kako to propisuju zakoni, propisi, standardi i normativi, osobito mreža bolničke zdravstvene zaštite koju u sadašnjem trenutku utvrđuju Federalni nivoi vlasti. S tim u vezi potrebno je povećanje korisnog prostora Doma zdravlja na istoj lokaciji za minimalno 1000 m².

Osnovni cilj u oblasti zdravstva je poboljšanje kvaliteta usluga zdravstvenih ustanova te je stoga između ostalog neophodno:

- * unapređenje zdravstvene zaštite;
- * jačanje mehanizama neophodnih za uspostavljanje efikasnog i savjesnog upravljanja u zdravstvu;
- * usklađivanje zakonodavnog okvira sa reformskim ciljevima i propisima EU;
- * jačanje zaštite prava pacijenata i zdravstvenih profesionalaca;
- * unapređenje upravljanja zdravstvenim sustavom;
- * jačanje primarne zdravstvene zaštite orijentirane ka obitelji i zajednici baziranoj na promociji zdravlja i prevenciji bolesti;
- * racionalizacija specijalističko-konsultacijske i bolničke zdravstvene zaštite;
- * jačanje uloge javnog zdravstva;
- * jačanje ljudskih resursa u sustavu zdravstvene zaštite;
- * unapređenje farmaceutskog sektora kako bi se osigurala optimalna dostupnost djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima.

2.5.3. Socijalna zaštita

Ciljevi u oblasti socijalne zaštite su:

- * smanjenje siromaštva i socijalno uključivanje (razvijati programe koji preveniraju nastanak i generacijski prijenos socijalnih problema);
- * razvoj socijalne zaštite na lokalnom nivou-definiranje modela integralne socijalne zaštite;
- * unaprjeđenje zaštite građana kojima je potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite;
- * osigurati prihvatilište za odrasla lica i prihvatilište za žrtve porodičnog nasilja.

2.5.4. Kultura

U oblasti kulture u planskom razdoblju neophodno je:

- * postojeće sadržaje kulture obogatiti te planom omogućiti njihov razvoj i rekonstrukciju;
- * uvesti nove sadržaje u kulturi kao što su kazalište, koncertna dvorana, gradska dvorana i druge prostorne sadržaje, sukladno sa realnim ekonomskim mogućnostima;
- * uključivanje djece i mladih, ali i starije populacije u kulturne aktivnosti;
- * jačanje kompatibilnih usluga (saobraćaja, lokalne putne mreže i slično) kao uvjeta za povezivanje korisnika i intenzivnije korištenje kulturnih sadržaja;
- * razvoj i njegovanje multikulturalnosti, kulturnog identiteta i teritorijalne prepoznatljivosti.

2.5.5. Sport

Sportski objekti i tjelesna kultura predstavljaju temelj razvoja bilo kojeg oblika tjelesne kulture. Analgetičko dejstvo sporta se s pravom spominje u popularnom diskursu o sportu i njegovoj značajnoj ulozi unutar društva.

U oblasti sporta i tjelesne kulture neophodno je:

- * osiguranje uvjeta (rekonstrukcija, adaptacija izgradnja sportskih objekata/terena) kao temelj za unapređenje sporta;
- * intenzivnije uključivanje populacije u aktivnosti tjelesne kulture;
- * izgradnju, dogradnju, adaptaciju prilagođavati normativima koja tretiraju ovu oblast;
- * predvidjeti rekreativne površine uz nova stambena naselja, naročito otvorena igrališta za djecu.
- * osiguranje kontinuiteta rekreativnih cjelina kroz urbanu strukturu i oko nje.

2.5.6. Uprava i administracija

U oblasti uprave i administracije neophodno je:

- * pružanje dobre usluge građanima, te efikasan i transparentan rad administracije;
- * usklađivanje sa prostornim normativima koji vrijede za javne službe;
- * podizanje kvaliteta usluga javnih službi;
- * poboljšanje prostornog rasporeda javnih službi, radi povećanja njihove dostupnosti stanovništvu.

2.5.7. Vjerski objekti

Što se tiče vjerskih objekata, neophodno je raditi na održavanju istih.

2.5.8. Komunalne djelatnosti

Za potrebe procijenjenog maksimalnog nepovratnog gubitka stanovništva, površine postojećih groblja ne zadovoljavaju svojim kapacitetima. U planskom periodu neophodna je izgradnja novih ili proširenje postojećih groblja.

2.6. CILJEVI ZAŠTITE OKOLINE

Osnovni dugoročni opšti ciljevi zaštite okoliša na području UP Domaljevac su:

- * očuvanje i unapređenje kvaliteta okoliša, usklađeno sa održivim razvojem područja,
- * upravljanje kvalitetom okoliša, zasnovano na procjeni i monitoringu utjecaja postojećih i planiranih aktivnosti, te gospodarskih i infrastrukturnih sustava i objekata na okoliš,
- * unapređenje okoliša poduzimanjem aktivnosti i mjera na sanaciji i sprečavanju zagađivanja zraka, voda i tla, utjecaja buke, kao i aktivnosti na organiziranom prikupljanju i odlaganju čvrstog komunalnog i industrijskog otpada i zaštiti od udesa opasnim materijama,
- * popularizacija, jačanje ekološke svijesti i uključivanje javnog i privatnog sektora, kao i lokalnog stanovništva u aktivnostima na zaštiti okoliša.

2.6.1. Zaštita voda

Ciljevi zaštite voda na predmetnom području su:

- * Osiguranje upravljanja vodnim resursima na principima održivog razvoja i jedinstva vodnog režima.
- * Neophodno je provoditi maksimalnu racionalizaciju potrošnje vode, višestruko korištenje vode i kvalitetno pročišćavanje upotrijebljenih voda i njihovo vraćanje u vodotok u stanju u kakvom su i uzete.
- * Očuvanje kvaliteta voda koje nisu zagađene, a naročito postojećih i potencijalnih izvorišta vode za piće.
- * Trend pogoršanja površinskih i podzemnih voda zaustaviti putem: izgradnje kanalizacijskih sistema za prikupljanje i odvođenje komunalnih otpadnih voda, izgradnjom zajedničkih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, faznom izgradnjom uređaja za pročišćavanje koji se baziraju na načelu najboljih mogućih tehnologija, stvaranje uvjeta za skladan i održiv razvoj u kojem treba izbjeći neracionalno korištenje resursa i pogoršanje kvaliteta voda.

2.6.2. Zaštita zraka

Aktivnosti na plan zaštite zraka od zagađivanja na predmetnom području u narednom periodu potrebno je usmjeriti na:

- * pronalaženje kvalitetnih i ekološki prihvatljivih rješenja za osiguravanje grijanja kroz provođenje programa energetske efikasnosti i veće korištenje alternativnih izvora energije,
- * planirati izgradnju daljinskog sistema grijanja unutar urbanog područja, kao gorivo za zagrijavanje koristiti okolišno prihvatljive energente kao što su prirodni plin ili biomasa,
- * vršiti kontrolu vozila na tehničkom pregledu suglasno sa propisima o sigurnosti prometa u odnosu na dozvoljene količine ispušnih plinova,
- * kroz povećanje zelenih površina i uspostavljanje zaštitnih zona doprinijeti smanjenju nivoa i štetnih efekata zagađenosti zraka,
- * kod svih zagađivača zraka osigurati planski i programski pristup rješavanju prisutnih problema ugrožavanja kvaliteta zraka,
- * prilikom izgradnje novih gospodarskih pogona, koji mogu ugroziti zrak naselja, dozvolu za rad uvjetovati prilaganjem određene dokumentacije o mjerama zaštite i to prije opredjeljenja za određenu lokaciju,
- * ne smije se dozvoliti da se tretman čvrstog otpada obavlja spaljivanjem, pri čemu će doći do emisije štetnih plinova koji nastaju sagorijevanjem tog otpada,
- * osigurati potpuno normativno reguliranje problematike zaštite zraka od zagađivanja i adekvatan nadzor u ovoj oblasti,
- * napraviti katastar zagađivača,
- * osigurati stalno praćenje stanja i trenda aerozagađenja na predmetnom području.

2.6.3. Zaštita tla i otpad

Generalno promatrano najveći zagađivači tla su neadekvatno odloženi otpad iz gospodarstva i kućanstava, otpadne vode septičkih jama, priliva i direktnih izlivanja u tlo, postojanje minskih polja, neadekvatno i nekontrolirano korištenje kemijskih sredstava u poljoprivredi kao i utjecaj prometa.

Prvi korak u zaštiti i očuvanju prirodnih uloga tla te sprječavanju njegovih degradacijskih procesa je praćenje stanja i uočavanje promjena svojstava tla u vidu uspostave sustava monitoringa odnosno trajnog praćenja istog.

Smanjenje zagađenja tla i uspostavljanje gospodarski održivog sustava može se postići kroz:

- * stručnom primjenom pesticida i mineralnih gnojiva i kontrolom njihove upotrebe od strane stručnih službi,
- * reguliranjem otpadnih voda u cilju sprječavanja kemijskog zagađenja tla,
- * formiranje zelenog pojasa oko prometnica u cilju zaštite tla od emisija iz prometa,

- * odlaganje otpada na regionalnu sanitarnu deponiju uz prethodno minimiziranje, poglavito izdvajanjem (odvajanjem) korisnih komponenti na izvoru (primarna selekcija otpada) ili u okviru recikliranog dvorišta,
- * sanacija ne sanitarnih i (divljih) deponija,
- * uspostavljanje efikasnog sustava prikupljanja čvrstog otpada koji bi funkcionirao na što većem prostoru i samim tim opskrbljivao veći broj stanovnika.

DRUGI DIO

II. PROJEKCIJA URBANOG UREĐENJA

1. STANOVNIŠTVO

1.1. Broj stalnih stanovnika i broj privremenih stanovnika

Projekcija broja stanovnika i domaćinstava na određenoj teritoriji predstavlja važan element u prostornom planiranju. Na temelju broja stanovnika dimenzioniraju se i sve ostale komponente prostora (stambeni fond, gospodarski kapaciteti, tehnička i društvena infrastruktura).

Analiza demografskog kretanja u obuhvatu UP Domaljevac u promatranom razdoblju rađena je na temelju zvaničnih statističkih podataka popisa stanovništva u razdoblju od 1971–2013. godine i procjena o broju stanovnika za 2021.godinu. Za razdoblje 1971 – 2013. godine korišteni su podaci zvaničnih popisa na razini cijelog naselja, obzirom da su tako publicirani. Procjene o broju stanovnika za 2021.godinu urađene su na temelju orto – foto snimka, prosječne veličine kućanstava i modela proporcije stanovništva, također na razini cijelog naselja.

Analiza kretanja ukupnog broja stanovnika u obuhvatu UP Domaljevca, za razdoblje od 1971-2021. godine, ukazala je na izraženu diferencijaciju između razdoblja 1971 – 1991.godine i razdoblja 2013 – 2021.godine. Najveći tempo demografskog rasta registriran je u među popisnom razdoblju 1971 – 1991.godine u kome je obuhvat Plana prosječno bilježio rast od 0,58 %. Broj stanovnika se povećao sa 3699 u 1971. godini na 4152 stanovnika u 1991.godini. Na drugoj strani, razdoblje poslije 1991. godine predstavlja razdoblje oslabljenog demografskog rasta. Prosječna godišnja stopa smanjenja broja stanovnika u ovom razdoblju iznosi -9,20 ‰, a broj stanovnika se smanjio za 234, sa 3295 stanovnika 2013.godine na 3061 stanovnika 2021.godine. Redukcija demografskog rasta u ovom razdoblju nastala je kao posljedica promjena modela reproduktivnog ponašanja, smanjenja stope fertiliteta i opadanja intenziteta migracionih kretanja.

Tablica br. 1.Promjena broja stanovnika na razini naseljenog mjesta Domaljevac

1971.	1981.	1991.	2013.	2021.
3699	4009	4152	3295	3061

Izvor: Stanovništvo Bosne i Hercegovine – narodnosni sastav po naseljima, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, 1995. godine; Popis stanovništva, domaćinstava/kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013.godine, Federalni zavod za statistiku, Sarajevo, 2016.godine, za 2021.godinu procjena radnog tima

Naseljeno mjesto Domaljevac je svoj demografski maksimum imalo na popisu 1991.godine. Među popisno razdoblje od 1971 – 1991.godine jeste razdoblje konstantnog rasta broja stanovnika, iako su popisna razdoblja bila različita po stopama rasta. Vrijednost stope rasta u razdoblju 1981-1991.godine se prepolovila u odnosu na razdoblje 1971-1981.godine. U narednom razdoblju od 30 godine, odnosno u razdoblju 1991-2021.godine broj stanovnika se konstantno smanjivao, po prosječnoj godišnjoj stopi od -10,08 ‰. U ovom razdoblju nije bilo većih oscilacija u stopama rasta.

Tablica br. 2. Stope promjene broja stanovnika na razini naseljenog mjesta Domaljevac

UKUPNO		
Popisno razdoblje	Promjena	Stopa ‰
1971/1981	310	8,04
1981/1991	143	3,50
1991/2013	-857	-10,46

2013/2021	234	-9,20
-----------	-----	-------

Izvor: Stanovništvo Bosne i Hercegovine – narodnosni sastav po naseljima, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, 1995. godine; Popis stanovništva, domaćinstava/kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013.godine, Federalni zavod za statistiku, Sarajevo, 2016.godine

Revitalizaciju demografskog potencijala nije moguće ostvariti u kratkom roku, već postepeno i dugoročno, i to zajedničkim djelovanjem gospodarske (politike zapošljavanja, poduzetništva, poljoprivrede, turizma i dr.) i socijalne politike uz razvoj infrastrukture i bazičnih usluga. Sinergijskim djelovanjem ovih politika moguće je utjecati na aktiviranje svih raspoloživih potencijala područja Urbanističkog plana, na porast nataliteta, gospodarskog rasta i zapošljavanja, što za krajnji rezultat treba da ima povećanje broja stanovnika u razdoblju do 2040.godine.

Postizanje uravnoteženog demografskog razvoja se može ostvariti aktivnim provođenjem svih mjera i mehanizama populacijske politike i svih strateško-programskih dokumenata vezanih za razvoj stanovništva, usklađenih i implementiranih kroz sveukupnu politiku gospodarskog, održivog i regionalnog razvoja.

Također, projekcija stanovništva u direktnoj je zavisnosti od čimbenika koji utiču na buduća demografska kretanja kao što su: prirodni i mehanički priraštaj, društveno – gospodarski razvoj, usmjeravanje razvoja i razmještaja proizvodnih kapaciteta, objekata društvenog standarda i infrastrukturne opreme na urbanom području.

Za realizaciju postavljenih demografskih ciljeva jedan od bitnih zadataka plana je postojeće stanovništvo zadržati na teritoriji urbanog područja i podići razinu socio-ekonomske razvijenosti, odnosno osigurati nove investicije koje bi trebalo da stvore temelj za nova radna mjesta i osiguraju stimulativni gospodarski ambijent. Jedan od prioriteta zadataka u daljem gospodarstvu je povećanje razine opremljenosti objektima infrastrukture, što bi uticalo na podizanje urbanog standarda i smanjilo depopulaciju.

Projekcija broja stanovnika na urbanom području Domaljevca za plansko razdoblje temeljena je na pretpostavkama da će projekcija brojčanog razvoja stanovništva pratiti predviđeni rast od 4,4%, koji je iskazan kroz PPO Domaljevac. Kao temelj za projekciju broja stanovnika se uzima podatak procjene aktuelnog broja stanovnika iz 2021.godine, urađene na temelju orto – foto snimka, prosječne veličine kućanstava i modela proporcije stanovništva, pri čemu projekcija nije data za cjelovito naselje, već samo u granicama obuhvata Urbanističkog plana.

Razmatrajući sve gore navedeno urađena je projekcija broja stanovnika u granicama naseljenog mjesta Domaljevac, koje se nalazi u obuhvatu urbanističkog plana.

Tablica br. 3. Projekcije broja stanovnika

Godina	2021.	2030.	2040.
Domaljevac	3061	3227	3356

Izvor: Nositelj izrade Plana

Pretpostavka intenzivnijeg sveukupnog razvoja i realizacija navedenih ciljeva predviđa demografski oporavak i porast broja stanovnika. Na urbanom području Domaljevca u 2040. godini planira se 3356 stanovnika. Broj stanovnika će se povećati po stopi od 4,48 ‰, odnosno povećati će se za 295 stanovnika u odnosu na 2021. godinu. U razdoblju od 2021. do 2030. godine, stanovništvo će se povećati za 166 stanovnika. U narednom planskom razdoblju od 2030.godine do 2040.godine broj stanovnika bi se povećao za 129 stanovnika. Ukupno stanovništvo imat će kontinuiran porast do 2040. godine.

1.2. Struktura stalnog stanovništva (spolna, starosna, obrazovna i druga)

Starosna struktura stanovništva

Prilikom definiranja budućeg ukupnog broja stanovnika značajan element procjene jesu i strukture, primarno starosna struktura stanovništva. Analiza starosne strukture predstavlja fiziološki okvir za društvenu podjelu rada. Od starosne strukture zavisi prirodni priraštaj stanovništva, veličina radnog kontingenta, kontingent stanovništva za školovanje itd. Ona je funkcija prirodnog kretanja i prostorne pokretljivosti stanovništva, a istovremeno je i njihov faktor.

Tablica br. 4. Starosna struktura stanovništva na razini naseljenog mjesta Domaljevac

Godina	Starosna struktura							
	Ukupno		0 – 14		15 – 64		> 65	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1991.	4152	100,00	866	20,86	2919	70,30	367	8,84
2013.	3295	100,00	456	13,84	2357	71,53	482	14,63
2030.	3227	100,00	430	13,86	2309	71,55	471	14,61
2040.	3356	100,00	470	14,00	2402	71,58	484	14,42

Izvor: za 2030. i 2040.godinu Nositelj izrade Plana

Demografske prilike u obuhvatu urbanističkog plana govore u pravcu blagog oporavka mladih u planskom razdoblju i posljedično razmjernog rasta udjela radno sposobnog i starog stanovništva u ukupnom stanovništvu.

Starosna grupa stanovništva od 0-14 godina, bilježi stalno i ubrzano apsolutno i relativno smanjenje, što je posljedica intenzivnog smanjivanja nataliteta, tako da je 1991. godine učestvovala sa 20,86 % u ukupnom stanovništvu, odnosno 866 stanovnika, a 2013.godine ova kategorija je imala 456 mladog stanovništva. Do kraja planskog razdoblja očekuje se blago povećanje ove kategorije stanovništva, tako da bi 2040.godine broj mladog stanovništva iznosio 470.

Kategorija radno sposobnog stanovništva, u dobi od 15-64 godine je povećala svoje učešće u ukupnom stanovništvu 2013.godine (71,53%) u odnosu na 1991.godinu (70,30%), odnosno broj radno sposobnog stanovništva u ovom razdoblju se smanjio za 562 stanovnika. Dalji rast ove kategorije se može očekivati u narednom razdoblju, pa bi 2040.godine kategorija radno sposobnog stanovništva obuhvaćala 2402 stanovnika.

Najstarija kategorija stanovništva (65 i više godina) sa 367 stanovnika 1991.godine bilježila stalno apsolutno i relativno povećanje. U 2013. godini broj najstarije kategorije stanovnika se povećao za 115 stanovnika, tako da je ukupan broj najstarijeg stanovništva iznosio 482 stanovnika. Prirodni proces starenja stanovništva i produžavanjem prosječnog trajanja života, ova starosna grupa će stalno povećavati svoje učešće u ukupnom stanovništvu.

1.3. Vitalne karakteristike

Brojčani razvoj stanovništva rezultat je prirodnih karakteristika razvoja stanovništva, odnosno kretanja nataliteta, mortaliteta i prirodnog priraštaja, sa jedne i migracionog kretanja stanovništva u okvirima urbanog područja i u užem i širem okruženju, sa druge strane.

Prema podacima vitalne statistike vidljivo je da razdoblje 1997-2013.godine karakterizira niska stopa nataliteta (4,5 ‰) i visoka stopa mortaliteta (6,7 ‰). Stopa prirodnog priraštaja je niska i sa negativnim predznakom. U narednom razdoblju od 2013-2020.godine evidentno je smanjenje stope nataliteta i povećanje stope mortaliteta. Vrijednost stope nataliteta (2,8 ‰) je niža u odnosu na vrijednost stope mortaliteta (12,1 ‰), što je rezultiralo negativnom stopom prirodnog priraštaja.

Tablica br. 5. Natalitet, mortalitet i prirodni priraštaj za razdoblje 1997. – 2020. godine

Razdoblje	Natalitet		Mortalitet		Prirodni priraštaj	
	broj	stopa ‰	broj	stopa ‰	broj	stopa ‰
1997-2013.	433	4,5	650	6,7	-217	-2,2
2013-2020.	91	2,8	393	12,1	-272	-8,4

Izvor: obrada Nositelja izrade Plana na temelju podataka Federalnog zavod za statistiku

S obzirom na to da predstavlja rezultantu kretanja mortaliteta i nataliteta, stopa prirodnog priraštaja izravno odražava opadajući trend nataliteta. Pojava postupnog smanjenja nataliteta uvjetuje opadanje biološke reprodukcije stanovništva.

Uz pretpostavku da je stopa mortaliteta već dostigla svoj maksimum i da će u narednom razdoblju imati tendenciju smanjenja, može se planirati da će natalitet ostvariti blagi rast, a stope mortaliteta biti zaustavljene.

Na temelju prednjih situacija i ocjena, projekcije kretanja vitalnih komponenata stanovništva u planskom razdoblju se temelje na pretpostavkama:

- * da će stope nataliteta ostvariti blagi rast do 2040. godine,
- * da će stope mortaliteta blago opadati do 2040. godine.

1.4. Broj stanovnika sa smanjenim tjelesnim sposobnostima

Prema rezultatima popisa 2013. godine u strukturi osoba sa poteškoćama prema vrsti teškoće i polu najveće učešće činile su osobe sa poteškoćom u hodaњу ili penjanju stepenicama, zastupljenije među ženskom populacijom nego muškom.

Tablica br. 6. Osobe sa poteškoćama prema vrsti poteškoće i spolu na razini Općine

Vrsta poteškoće	Muško	Žensko	Ukupno
Vid i ako nosi naočale	101	122	223
Sluh, i ako koristi slušni aparat	54	50	104
Hod ili penjanje uz stepenice	104	145	249
Pamćenje ili koncentracija	54	41	95
Odijevanje i održavanje lične higijene	17	25	42
Komunikacija (sporazumijevanje sa drugima)	26	18	44
Sa više poteškoća	81	90	171

Izvor: Popis stanovništva, domaćinstava/kućanstva i stanova u Bosni i Hercegovini 2013.godine, Federalni zavod za statistiku, Sarajevo

Značajno učešće su imale i osobe sa poteškoćom vida i ako nose naočale, 4,67 % od ukupnog broja stanovnika, pri čemu žensko stanovništvo sa ovom poteškoćom je zastupljenije od muškog stanovništva.

1.5. Broj, veličina i karakteristike domaćinstava

Podlogu za planiranje i usmjeravanje niza aktivnosti u prostoru čini i procjena broja kućanstava na razini općine Domaljevac – Šamac.

Na razvoj broja i veličine kućanstava u narednom periodu utjecat će sljedeće pretpostavke:

- ❖ porast ukupnog broja stanovnika kao temelj za rast broja kućanstava;
- ❖ blagi porast stope nataliteta;
- ❖ porast opće-obrazovne i kulturne razine, kao i životnog standarda stanovništva, tj. djelovanje faktora društveno-ekonomskog razvoja, doprinijeti će daljem cijepanju tradicionalno velikih obitelji.

Tablica br. 7. Projekcija broja kućanstava

	2013.god.	2030.god.	2040.god.
Domaljevac - Šamac	1312	1400	1609

Izvor: Nositelj izrade Plana

Prema projekciji broj kućanstava bi se na kraju planskog razdoblja povećao i iznosio bi 1609 kućanstava. U odnosu na 2013.godinu broj kućanstava bi se povećao za 297 kućanstava. Prosječna veličina kućanstava bi iznosila 3,0 člana, odnosno broja članova kućanstava bi se smanjio u odnosu na 2013.godinu.

1.6. Migracije

Vrlo značajnu komponentu, koja utiče na brojčani razvoj stanovništva i njegove strukture, predstavljaju prostorne migracije stanovništva. Unutrašnje migracije stanovništva su prikazane na temelju podataka o broju i strukturi osoba koje su mijenjale prebivalište unutar granica Federacije Bosne i Hercegovine (među-općinske), kao i kretanja između Republike Srpske i FBiH (međuentitetske), Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta u promatranom razdoblju.

Tablica br. 8. Mehaničko kretanje broja stanovnika na razini Općine

Općina Domaljevac – Šamac					
Godina	Broj doseljenih	Broj odseljenih	Migracioni saldo		Broj stanovnika
			broj	stopa ‰	
2010.	17	49	-32	-7,53	4252
2011.	21	25	-4	-0,88	4551
2012.	20	44	-24	-5,32	4510
2013.	13	39	-26	-5,45	4771
2014.	30	38	-8	-1,69	4746
2015.	17	22	-5	-1,06	4696
2016.	26	23	3	0,64	4657
2017.	21	28	-7	-1,52	4620

2018.	21	20	1	0,22	4576
2019.	20	31	-11	-2,42	4540
2020.	19	28	-9	-2,01	4486
2021	11	19	-8	-2,6	3061

Izvor: Migracije stanovništva, statistički bilten:151,165,179,196,212,229,321

Na temelju podataka datih u tablici uočava se da migrantsko stanovništvo Općine u razdoblju 2010–2020.godine se smanjilo u rasponu od -7,53 ‰ 2010.godine do -2,6 ‰ u 2021.godini. Negativan migracioni saldo je bio prisutan u svim prikazanim godinama. Također, se uočava da stopa migracionog salda opada. Ukupan broj odseljenih je 347 ili prosječno godišnje 32 stanovnika.

2. NAMJENA POVRŠINA

2.1. Površina urbanog područja

Urbano područje Domaljevca je područje obuhvaćeno izradom Urbanističkog plana. Ukupna površina urbanog područja iznosi 556,73 ha.

Sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju i građenju urbano područje obuhvata izgrađene i neizgrađene površine namijenjene za stanovanje, rad, odmor i rekreaciju, urbanu opremu i infrastrukturu, te površine za posebnu namjenu i zelene površine, kao i površine rezervirane za budući razvoj. Osim građevinskog zemljišta, granicama urbanog područja mogu biti obuhvaćena i druga zemljišta.

Urbanističkim planom Domaljevac definirana su urbanistička rješenja sa namjenama površina. Ova rješenja su prvobitno zasnovana na rješenjima prostorno-planske dokumentacije višeg reda.

Temeljna koncepcija prostorne organizacije i uređenja urbanog područja može se iskazati kroz nekoliko temeljnih elemenata:

- ❖ uvažavanje postojeće izgrađenosti prostora,
- ❖ integracija različitih namjena i sadržaja ukoliko su komplementarne i međusobno se ne ugrožavaju,
- ❖ definiranje stambenih zona različitih gustoća i tipologija stanovanja, sukladno projekciji broja stanovnika i rasporedom stanovništva unutar teritorije urbanog područja,
- ❖ osiguravanje prostornih kapaciteta za formiranje i infrastrukturno opremanje novih poduzetničkih zona u cilju aktiviranja drugih gospodarskih grana i razvoja malih i srednjih poduzeća; modernizacije, proizvodnog restrukturiranja i tehnološkog unapređenja postojećih kapaciteta,
- ❖ razvoj i modernizacija postojećih i planiranih objekata javnih službi,
- ❖ zadržati vrijedno poljoprivredno i šumsko zemljište i maksimalno štititi kao vrijedan i neobnovljiv resurs,
- ❖ kontinuitet u planiranju i razvoju infrastrukturne mreže i objekata sukladno razvoju i planiranim namjenama.

Sukladno obilježjima prostora i planiranih djelatnosti i aktivnosti prostor urbanog područja je organiziran kroz sljedeću namjenu površina:

- stanovanje,
- stanovanje sa poslovanjem,
- poslovanje,
- industrija,
- društvene djelatnosti,
- vjerske komplekse,
- parkove,
- prometne površine,
- šumsko zemljište,
- poljoprivredno zemljište,
- vodene površine,
- ostalo zemljište.

Od ukupno 556,73 ha zemljišta, koristi se 249,48 ha ili 44,81 % kao poljoprivredno zemljište, 25,96 ha ili 4,66 % kao šumsko zemljište, 281,29 ha ili 50,52 % za sve ostale namjene. Od ostalih namjena površina najviše zauzima građevinsko zemljište (stanovanje, javni sadržaji i gospodarstvo) ukupno 225,60 ha ili 40,52%, dok su ostale površine zastupljene u manjem procentu –vodene površine 22,93 ha ili 4,12 % i dr.. Sve ostale površine zauzimaju manje od 1 % površine urbanog područja.

Tablica br. 9. Bilance planiranih površina

UP Domaljevca	P (ha)	Struktura (%)
Poljoprivredne površine	249,48	44,81
Šume i šumsko zemljište	25,96	4,66
Brana, nasip	8,17	1,47
Kanal	14,76	2,65
Stanovanje individualno	146,35	26,29
Stanovanje kolektivno	11,25	2,02
Stambeno-poslovna zona	2,26	0,41
Gospodarski pogoni	5,91	1,06
Poduzetnička zona	49,39	8,87
Zona javnih sadržaja	10,43	1,87
Komunalne djelatnosti	1,95	0,35
Gradski park	0,54	0,10
Zona zelenila i rekreacije	5,66	1,02
Prometne površine- parking	0,05	0,01
Magistralna cesta	8,26	1,48
Regionalna cesta	2,91	0,52
Primarna cesta	7,88	1,42
Sekundarna cesta	5,50	0,99
UKUPNO	556,73	100,00

Izvor: Nositelj izrade Plana

2.2. Građevinsko zemljište po namjenama

2.2.1. Stambene zone

Stanovanje i regulacija stanovanja čine temelj zdravog života. Razvoj stanovanja zasniva se na očuvanju i unapređenju postojećeg kvalitetnog stambenog tkiva, zamjeni i transformaciji dotrajalog fonda, kao i izgradnji novog stambenog fonda.

Stanovanje u općem smislu definirano je kao individualno i kolektivno. Površine za stanovanje (individualno i kolektivno stanovanje) zauzimaju 157,60 ha ili 28,31 % ukupne površine urbanog područja. U odnosu na postojeće stanje planirano je povećanje površina za stanovanje za 62,67 ha.

2.2.2. Stambeno-poslovne zone

Na području obuhvata plana stambeno-poslovne zone zauzimaju oko 2,26 ha, što čini oko 0,41% teritorije urbanog područja. Treba naglasiti da i stambene zone sadrže značajan postotak poslovnih djelatnosti (do 30%) koji je neophodan i kompatibilan suvremenom stanovanju, što rezultira znatno većim konačnim udjelom poslovanja u okviru stambene namjene.

Stambeno-poslovne zone planirane su neposredno uz zone centralnih aktivnosti. Prilikom detaljnije razrade predlaže se da poslovni sadržaji budu kompatibilni ambijentu centralnog gradskog područja. Stanovanje u ovim zonama može biti kolektivno sa kompatibilnim poslovanjem, ali može biti i

porodično/individualno stanovanje sa poslovnim djelatnostima. Postotak poslovanja u odnosu na stanovanje je često veći od 50%.

2.2.3. Poduzetničke zone, zone malog gospodarstva i servisne zone

Prostorna organizacija gospodarskih djelatnosti na teritoriji urbanog područja se može prikazati u vidu tri tipa prostornog razmještaja:

- u kompaktnim poduzetničkim zonama,
- u stambenim zonama disperzno,
- pojedinačni samostalni gospodarski subjekti.

Poduzetnička zona „Malo Blato“, površine 3,25 ha, se nalazi uz magistralni put M14.2. Gospodarski subjekti su: M&K COMPANY, „YIMOR“ d.o.o., „KOTURIĆ TONI“ d.o.o..

Poduzetnička zona „Veliko Blato“, ima površinu od 3,70 ha, nalazi se uz ulicu Josipa Jurja Strossmayera. Gospodarski subjekti koji se nalaze u ovoj poduzetničkoj zoni su: „ORANICA“ d.o.o., „Mirnovec“ d.o.o.. Po svom karakteru zone su tipično proizvodne i infrastrukturno su opremljene.

Poduzetnička zona „Kališta“, ima površinu od 5,41 ha. Zona je infrastrukturno opremljena, proizvodnog karaktera. Nalazi se u Ul. Stjepana Radića.

U stambenim zonama locirani su pojedinačni gospodarski subjekti, na odvojenim lokacijama, trgovinske, uslužne, informacione i financijske djelatnosti.

Pojedinačni, samostalni gospodarski subjekti su rasprostranjeni po cijelom obuhvatu urbanističkog plana. Najveća koncentracija je u središnjem dijelu obuhvata. Pretežna namjena im je trgovina na malo, usluge, ugostiteljstvo i sl.

Pored postojećih poduzetničkih zona, za razvoj gospodarskih djelatnosti povećane su površine na lokalitetu „Staklenici“ i na lokalitetu pored postojeće poduzetničke zone „Veliko Blato“, odnosno proširuje se postojeća poduzetnička zona „Veliko Blato“. Ukupna površina poduzetničkih zona (postojeće i planirane) iznosi 49,39 ha ili 8,87 % ukupne površine urbanog područja. U strukturi korištenja zemljišta planirano je povećanje površina za razvoj gospodarskih djelatnosti za oko 37,03 ha.

2.2.4. Zone namijenjene otvorenim tržnicama i sajmištima

Pijaca se nalazi u centralnom dijelu urbanog područja i zatvorenog je tipa.

Snabdijevanje građana na urbanom području će se vršiti sukladno Zakonom o komunalnom gospodarstvu i osigurati će se:

- održavanjem tržnice koja se zadržava na postojećoj lokaciji,
- pronalaženjem novih lokacija i izgradnjom tržnica ili zatvorenih tržnica na njima, i mimo građevinskih zona ukoliko se pojavi potreba za takvim sadržajima.

2.2.5. Zone društvene javne infrastrukture, odnosno zone namijenjene društvenim djelatnostima

Obrazovanje

Predškolsko obrazovanje

Ustanove predškolskog odgoja i obrazovanja svrstavaju se u ključne ustanove za funkcioniranje naselja u smislu osiguravanja potrebnog društvenog standarda. Jedan od temeljnih ciljeva planiranja razvoja predškolskog obrazovanja je unapređivanje društvene brige o djeci kroz povećanje obuhvata djece predškolskim obrazovanjem. Sukladno postavljenom cilju, sustav predškolskog odgoja i obrazovanja, kao uslugu, potrebno je učiniti dostupnom što većem broju djece predškolskog uzrasta u obuhvatu Plana.

Ukoliko se ukaže potreba za izgradnjom novih kapaciteta ustanova predškolskog odgoja i obrazovanja, nove objekte planirati uz ili u blizini kompleksa osnovne škole. Predškolske ustanove je moguće planirati i u okviru stambenih zona.

U planskom razdoblju potrebno je poštovati normative propisane ovim Planom za oblast predškolskog odgoja i obrazovanja, po kome objekti predškolskih ustanova treba da imaju prostor za aktivnosti koje potiču dječji razvoj i učenje, a koje se odnose i na različite vidove i vrste dječje igre u zatvorenom prostoru, kao i na otvorenom prostoru.

Osnovno obrazovanje

Postojeća mreža objekata osnovnog odgoja i obrazovanja je u velikoj mjeri prilagođena prostornoj organizaciji stambenih zona. Planom je predviđeno da se novi objekti osnovnog odgoja i obrazovanja, ukoliko se ukaže potreba za njima, mogu smjestiti na adekvatne lokacije sukladno uvjetima lociranja ovakvih sadržaja.

Srednje obrazovanje

Srednje obrazovanje i odgoj, kao dio jedinstvenog sustava obrazovanja i djelatnost od općeg društvenog interesa, obuhvata različite vrste i oblike obrazovanja u obuhvatu Plana. Na području općine Domaljevac-Šamac ne postoji objekt srednje škole, te učenici srednju školu pohađaju u Orašju.

Zdravstvena zaštita

Zdravstvena djelatnost na području obuhvata Plana se obavlja na primarnoj razini, kroz zdravstvenu zaštitu u Domu zdravlja Domaljevac. Unutar nove zgrade Doma zdravlja imaju dvije ordinacije obiteljske medicine, intervencija, mali priručni laboratorij. Pored toga organizirana je kirurško-urološka, pulmološka, dermato-venerološka, internistička i stomatološka ambulanta.

Jedan od ciljeva u oblasti zdravstvene zaštite jeste unapređenje zdravlja za sve i smanjenje nejednakosti u zdravlju.

U planskom razdoblju, predviđena je zadržavanje postojećeg objekta primarne zdravstvene zaštite.

Osnivanje novih privatnih zdravstvenih ustanova, uz javne zdravstvene ustanove, trebalo bi da doprinese većem značaju zdravstvenom sustava. Privatne zdravstvene ustanove moguće je locirati u sastavu planiranih stambenih ili stambeno-poslovnih objekata koji se nalaze u blizini postojećih zdravstvenih ustanova.

Prostor namijenjen za ljekarne planirati u sastavu planiranih stambenih ili stambeno-poslovnih objekata, raspoređenih na cijelom području Plana.

Socijalna zaštita

Socijalna zaštita stanovništva ostvaruje se kroz rad JU Centar za socijalni rad Domaljevac. Pored Centra za socijalni rad od objekata socijalne zaštite su postoje još Dom za stare i nemoćne „Dobro srce“ koji se nalazi u poduzetničkoj zoni „Malo blato“ i Centar za zdravo starenje koji se nalazi u neposrednoj blizini Doma zdravlja.

U planskom razdoblju, nije predviđena izgradnja novog objekta socijalne zaštite.

Kultura

Najznačajnija kulturna ustanova jeste Hrvatski dom. Površina objekt je 877 m². Hrvatski dom ima dvoranu sa binom i balkonom, pored toga sastoji se od uredskih prostora, kuhinje i sanitarnih čvorova. Objekt ima višenamjensku funkciju. Dvorana se koristi i za probe i aktivnosti KUD-a, aktivnosti Crvenog križa, održavanja raznih skupova, sjednica. Dvorana je ujedno i izložbeni prostor sa fotografijama iz povijesti Domaljevac -Šamca. U samom objektu se nalaze Skupština Županije Posavske, općinska vijećnica i Dom za branitelje općine Domaljevac - Šamac. Prema srednjoj vrijednosti propisanih normativa za oblast kulture površina kulturne ustanove Hrvatski dom je iznad predviđenih normativa.

Kulturne i sportske manifestacije mogu biti od velikog značaja za turizam. S obzirom na značaj koji se na prvom mjestu odnosi na prostorni i lokalni identitet, ove aktivnosti treba da budu podržane kroz planske dokumente.

Preporuke za provedbene dokumente su da ih je neophodno dopunjavati novim sadržajima naročito za obavljanje kulturnih i javnih manifestacija na otvorenom.

Sport

Pod sportskim objektima podrazumijevaju se zatvoreni sportski tereni (sportske sale i dvorane), otvoreni sportski tereni (u nadležnosti sportskih društava), otvoreni sportski tereni (rekreativni), tereni za zimske sportove, kao i bazeni (otvoreni i zatvoreni).

Od zatvorenih sala fizičke kulture postoji sala u sklopu osnovne škole „Braće Radića“, površine 200 m². Od otvorenih sportskih terena u obuhvatu urbanog područja nalazi se :

- školsko igralište uz OŠ „Braće Radića“ površine 5000 m²,
- sportsko rekreacioni centar „SRIMAC“ koga čini objekt odbojkaškog doma sa teretanom, dva odbojkaška terena i teniski teren, površine 4961 m².

Posebno se ističe kompleks stadiona HNK "Mladost" sa tribinama u središnjem dijelu urbanog područja Domaljevac sa površinom od 19 839 m².

Na temelju propisanih parametara objekti fizičke kulture zadovoljavaju površinom.

Javna uprava

Javne funkcije obuhvaćaju ustanove u kojima se osigurava ostvarivanje prava, odnosno zadovoljavanje potreba i interesa građana i organizacija. Njihova temeljna karakteristika jeste koncentracija u centralnim dijelovima općinskog centra čime je omogućena dostupnost svim građanima.

Od institucija Federacije BiH na teritoriji obuhvata urbanističkog plana postoji ispostava Federalnog zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko.

Institucije na razini Županije Posavske koje su zastupljene u urbanom području su: Skupština Županije Posavske i ured Županijskog Zavoda za zdravstveno osiguranje.

Institucije lokalne uprave samouprave:

- Općinska uprava,
- Policijska postaja,
- Zavod za zapošljavanje,
- Mjesna zajednica – ured,
- Vatrogasna služba,
- Pošta.

U narednom razdoblju će biti potrebno usklađivanje sa prostornim normativima koji važe za društvene djelatnosti, podizanje kvaliteta usluga javnih službi, pružanje dobre usluge građanima, te efikasan i transparentan rad administracije.

Objekte uprave i administracije moguće je planirati u definiranim zonama javnih sadržaja.

Vjerski objekti

Od vjerskih objekata u obuhvatu urbanističkog plana se nalazi rimokatolička crkva sv. Ane u Domaljevcu. Riječ je o župnoj crkvi. Planom prostorne organizacije zadržava se postojeći vjerski objekt.

2.2.6. Parkovske površine, zona zelenila i rekreacije

Analizom stanja zelenih prostora Domaljevca kao temeljni problem konstatiran je nedostatak parkova i drugih javnih zelenih prostora. Urbanističkim planom je definirana lokacija koja je planirana kao javni zeleni prostor ukupne površine 4,23 ha.

Planirani koncept razvoja sustava zelenih prostora opisan je u odnosu na standardne kategorije.

Blokovsko zelenilo

Blokovsko zelenilo ima funkciju poboljšanja životne sredine i mikroklima stambenih blokova, a također i stvaranje uvjeta za cjelodnevni odmor stanovnika u sredini bliskoj prirodnoj.

Uređenje ovog tipa zelenila definirano je parametrima na razini bloka kako slijedi:

Stambeno - poslovni blokovi: minimalni postotak ozelenjenosti 20 %, minimalni postotak zelenih prostora u kontaktu sa tlom 10 %, obavezno formiranje drvoreda duž svih cesta u bloku.

Stambeni blokovi: minimalni postotak ozelenjenosti 15-25 % (u zavisnosti od tipa stanovanja i zone u kojoj se nalazi), minimalni postotak zelenih prostora u kontaktu sa tlom 15 %, obavezno formiranje drvoreda duž svih cesta u bloku, minimalna projektirana projekcija krošnji stabala 50 %. Obavezna izgradnja minimalno jednog dječjeg igrališta sa minimalnom površinom od 100 m².

Zelene površine obrazovnih ustanova

Zelene površine obrazovnih ustanova osim edukativne funkcije imaju i ambijentalnu, ekološku i sanitarnu funkciju. Za predškolske ustanove potrebno je osigurati minimalan postotak ozelenjenosti od 40%, minimalan postotak zelenih prostora u kontaktu sa tlom 30 % i minimalnu projektiranu projekciju krošnji stabala 50 %. Kod osnovnih škola treba ispoštovati minimalni postotak ozelenjenosti 35 %,

minimalni postotak zelenih prostora u kontaktu sa tlom 25 % i minimalnu projektiranu projekciju krošnji stabala 30 %.

Zelene površine bolničkih kompleksa

Pri uređenju kompleksa ustanove primarne zdravstvene zaštite potrebno je poštovati sljedeća pravila:

- * planirati minimalno 20% zelenih površina u direktnom kontaktu sa tlom;
- * u okviru kompleksa predvidjeti sadnju drvenastih stabala tako da se osigura zasjena minimalno 60% ukupne površine otvorenog prostora za konkretno područje (ortogonalnom projekcijom krošnji drveća).

Zelene površine gospodarskih zona

Prilikom podizanja novih kompleksa poduzetničkih zona potrebno je poštovati sljedeće principe:

- * Minimalni postotak ozelenjenosti parcele iznosi 20 %,
- * Uz parking prostore obavezna je sadnja drvoreda,
- * Obodom građevinske parcele poduzetničke zone obavezno je podići zaštitni zeleni pojas i to:
 - o Minimalne širine 4 m, na građevinskim parcelama veličine > 0,5 ha i ≤ 2 ha;
 - o Minimalne širine 8 m, na građevinskim parcelama veličine > 2 ha i ≤ 5 ha;
 - o Minimalne širine 12 m, na građevinskim parcelama veličine > 5 ha;
- * Parcele manje od 0,5 ha moraju da sadrže drvored.

Izbor biljnih vrsta koje se predviđaju za industrijska područja određuje: karakteristikama proizvodnje, koncentracijom štetnih materija koje proizvodi industrija, protupožarnim zahtjevima, ekološkim, funkcionalnim i dekorativnim svojstvima.

2.2.7. Zone gospodarske javne infrastrukture

Groblja

U okviru urbanog područja Domaljevca, evidentirano je jedno groblje, katoličke konfesionalnosti, ukupne površine cca 1,51 ha. Groblje se održava redovno i ima zadovoljavajući stupanj uređenosti.

Utvrđena je potreba proširenja kapaciteta groblja u urbanom području Domaljevca, te se planira proširiti na lokaciji postojećeg groblje, u površini od P=1,42 ha, čime bi se osigurali uvjeti za sahranjivanje za veoma dugo vremensko razdoblje.

2.2.8. Zone za potrebe odbrane

Potencijalno najugroženija područja sa aspekta odbrane zemlje i zaštite od elementarnih nepogoda predstavljaju prostori sa velikom koncentracijom stanovništva, gospodarskih i ne gospodarskih aktivnosti, građevinskog fonda i dr.

Kao posebne planske mjere kojima se povećava „otpornost“ prostora za potrebe odbrane zemlje izdvajaju se:

- funkcionalno zoniranje urbanih prostora (radne zone, stanovanje, industrija);
- zaštita na svim postojećim gospodarskim lokalitetima od industrijskih udesa i planiranje novih gospodarskih kapaciteta na lokacijama van zona stanovanja;
- osiguravanje slobodnog prostora u naseljima, koji su zaštićeni od ruševina i požara i međusobno su povezani sa cestama i vodotokovima;
- osiguravanje alternativnih prometnih pravaca za evakuaciju i spašavanje.

2.3. Poljoprivredno zemljište

2.3.1. Kategorizacija poljoprivrednog zemljišta

Poljoprivredno zemljište kao prirodno bogatstvo predstavlja dobro od općeg interesa i kao takvo predstavlja jednu od najvrjednijih kategorija u razvoju. Stoga njegovom očuvanju i unapređenju treba poklanjati posebnu pažnju.

Kategorizacija zemljišta vrši se po raznim osnovama, kako bi se objektivno utvrdila proizvodna sposobnost tla na određenom prostoru. Zavisno od uvjeta i položaja tla u prostoru postoji niz klasifikacija, a za područje urbanističkog plana sa aspekta plodnosti tla, jedna od važnijih klasifikacije zemljišta je bonitiranje tla kao relativna ocjena njegovog kvaliteta.

Određivanje bonitetnih kategorija zemljišta vrši se na temelju morfoloških, hemijskih, fizičkih i bioloških svojstava zemljišta, te proizvodnih karakteristika terena. Pod terminom bonitet tla podrazumijeva se relativna ocjena kvaliteta tla i njegova proizvodna sposobnost.

Izdvojene bonitetne kategorije predstavljaju pokazatelj najracionalnijeg vida korištenja zemljišta.

Tablica br. 10. Bonitetne kategorije

Urbano područje Domaljevac	Površina (ha)	%
Površina polj.zemlj.(ha)	249,48	100,00
Bonitet II	56,26	22,55
Bonitet III	136,10	54,55
Bonitet IVa	15,43	6,18
Bonitet V	9,44	3,78
Nekategorizirano	32,26	12,93

Izvor: Obrada Nositelja izrade Plana na temelju podataka Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (Novelacija karte upotrebne vrijednosti zemljišta Posavskog kantona, 2019.godine)

Utvrđene bonitetne kategorije poljoprivrednog zemljišta prema uporabnoj vrijednosti svrstane su u tri grupe:

- * zemljišta prikladna za kultiviranje (I-IV bonitetne kategorije),
- * zemljišta manje prikladna za kultiviranje (V-VI bonitetne kategorije),
- * zemljišta ograničena u upotrebi (VII-VIII bonitetne kategorije).

Poljoprivredna zemljišta II bonitetne kategorije se nalaze u istočnom dijelu urbanog područja. Zemljišta ove kategorije pripadaju tipu aluvijalna karbonatna tla na pijescima i šljuncima (Fluvisol), na kojima se uz normalnu agrotehniku postižu dosta dobri prinosi i eutrična smeđa tla (Eutric Cambisol) i Humofluvisol. Zemljišta u okviru druge kategorije predstavljaju uglavnom oranične površine i najviše se koriste u ratarskoj proizvodnji gdje dominantno mjesto zauzimaju povrtlarske i ratarske kulture. Budući da u ovim uvjetima pružaju optimalne ekološke uvjete biljne proizvodnje sa vrlo malim ograničenjima, a izložena su stalnom pritisku nepoljoprivrednih korisnika zemljišta, trebalo bi ih više zaštititi od bilo kojeg vida otuđivanja.

Zemljišta

III bonitetne kategorije pripadaju tipu aluvijalnih zemljišta na šljuncima i pijescima (Fluvisol), smeđim eutričnim tlima i humofluvisolu. Zemljišta III kategorije treba koristiti samo za oranične kulture. Sa

dobrim agromeliorativnim mjerama, ova zemljišta mogu postati bolja staništa za veći broj poljoprivrednih kultura.

Ova zemljišta, zbog svoje rasprostranjenosti i uz hidrotehničke i agrotehničke mjere, predstavljaju najveći resurs za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju i odlična su područja za voćarske kulture.

Kategorija IV zastupljena je sa podkategorijom IVa (na ravnom terenu u dolinama, sa djelomično nepovoljnim vodno-zračnim režimom). Tla unutar ove kategorije treba sačuvati za poljoprivrednu proizvodnju uz popravku IVa kategorije hidro i agromeliorativnim mjerama.

IVa podkategorija

Zemljišta IVa bonitetne kategorije pripadaju tipu aluvijalnim tlima (Fluvisol), slabo oglejenom tlu na šljuncima i pijescima (Euglej) i humofluvisolu. U okviru ovog područja nalazimo znatne površine zemljišta neuređenog vodnog režima što se bitno odražava na svojstva zemljišta i smjer biljne proizvodnje. Međutim, obzirom na značaj ove kategorije koja se pojavljuje samo u ravničarskom dijelu gdje nalazimo kvalitetniji poljoprivredni prostor, uz povoljne mikroklimatske prilike, nameće se potreba uređenja ovih površina, gdje bi se najveći dio tog zemljišta koji se danas koristi kao nisko-produktivne livade, osposobio kao oranično zemljište čime bi se stvorili uvjeti za širu i racionalniju poljoprivrednu proizvodnju. Proizvodne sposobnosti ovog tla zavise od režima površinskih i podzemnih voda. Neophodno je poduzeti bar osnovne hidromeliorativne mjere od kojih, kao prva, treba da bude regulacija vodotoka. To je zemljište visoke potencijalne vrijednosti, ali se najčešće koriste kao prirodne livade.

Zemljišta V bonitetne kategorije zastupljena je u središnjem dijelu obuhvata Plana. Obično se nastavlja na IVa podkategoriju, jer pati od suvišne vode. Uglavnom je u ovom području zastupljeno močvarno glejno tlo na šljuncima i pijescima (Euglej). Zemljišta se manje ili nikako obrađuju, to su uglavnom pašnjaci sa hidrofilnom vegetacijom i šumskom vegetacijom. Tla su lakšeg mehaničkog sastava, skeletoidna, ali pate od suviška kako gornje tako i donje vode. Upravo zbog toga pažnja bi se trebala posvetiti ovim tlima kao što su poseban tretman u aktiviranju njihovih potencijalnih proizvodnih sposobnosti, zaštita od voda i općenito mjere hidro i agromelioracija.

Poljoprivredno zemljište u okviru stambenih i privrednih zona na usitnjenim parcelama je planirano kao građevinsko zemljište kako bi se omogućio razvoj urbanog područja sa definiranim pravcima, dok su veće cjeline i kompleksi poljoprivrednog zemljišta sačuvani, uglavnom u sjevernom i istočnom dijelu urbanog područja.

Temeljna planska postavka daljeg razvoja i korištenja poljoprivrednog zemljišta jeste racionalno i održivo korištenje i upravljanje poljoprivrednim zemljištem.

Održivo korištenje poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva uspostavljanje efikasnih mehanizama za sprečavanje prekomjernog smanjenja poljoprivrednog zemljišta, odnosno njegovog pretvaranja u nepoljoprivredne svrhe. Jedna od mjera kojom se kontrolira promjena namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredno je utvrđivanje građevinskog zemljišta na kojem je planiran budući razvoj naselja, stanovanje, privrede, infrastrukture i dr.. Također, održivo korištenje poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva bavljenje održivom poljoprivrednom proizvodnjom kroz: stvaranje uvjeta za pokretanje i razvoj proizvodnje zdrave organske hrane koja će biti tržišno orijentirana, intenziviranje prije svega ratarske proizvodnje, s tim i povrtlarske proizvodnje i povećanje površina pod ratarskim i povrtlarskim kulturama sukladno prirodnim potencijalima, dalji razvoj stočarstva i dr.

Međutim, činjenica je da najvrijednije poljoprivredne površine (od I do IV kategorije zemljišta) su izložena čestim poplavama, gdje treba uraditi detaljne agromelioracione mjere za popravku i zaštitu ovih najvrijednijih zemljišta.

2.3.2. Obradiva i neobradiva zemljišta po namjeni

U pogledu korištenja poljoprivrednog zemljišta temeljno plansko opredjeljenje se odnosi prvenstveno na racionalno gazdovanje poljoprivrednim zemljištem i njegovu zaštitu, uređenje i korištenje na principima održivosti. Prioritet je zaštita najkvalitetnijeg poljoprivrednog zemljišta kao prirodnog resursa i potencijala za razvoj poljoprivrede.

Razvijena poljoprivredna proizvodnja je uvjetovala organizirano korištenje zemljišta. Od ukupno 249,48 ha poljoprivrednog zemljišta, obradivo zemljište iznosi 240,82 ha, odnosno 96,53%, od toga 218,46 ha odnosno 87,57 % su oranične površine, voćnjaci zauzimaju 7,87 ha odnosno 3,15 %, a livade su zastupljene na 14,49 ha odnosno 5,81 % od ukupno obradivog zemljišta. Pašnjaci su od ukupnog poljoprivrednog zemljišta zastupljeni sa 4,40 ha odnosno 1,76 %.

Tablica br. 11. Poljoprivredna površina po kategorijama korištenja

Urbano područje Domaljevac		ha	%
Ukupno		249,48	100,00
Obradiva površina	Svega	240,82	96,53
	Oranice i bašte	218,46	87,57
	Voćnjaci	7,87	3,15
	Vinogradi	/	/
	Livade	14,49	5,81
Pašnjaci		4,40	1,76
Ribnjaci		/	/
Trstici i bare		/	/
Nekategorizirano		4,26	1,71

Izvor: Obrada Nositelja izrade Plana

Oranice kao najzastupljenija kategorija prostorno zauzimaju skoro cjelokupnu površinu obuhvata urbanističkog plana. Površine pod livadama su zastupljenije u jugozapadnom dijelu obuhvata. Također ih u manjem procentu ima i u sjeveroistočnom i jugoistočnom dijelu obuhvata. Površine pod voćnjacima nemaju većeg značaja obzirom da zauzimaju samo 3,15 % ukupne površine poljoprivrednog zemljišta. Voćnjaci su zastupljeni u vidu pojedinačnih parcela na cjelokupnom poljoprivrednom zemljištu.

Uvažavajući kvalitetu poljoprivrednog zemljišta, zastupljenost pojedinih kategorija poljoprivrednog zemljišta, specifičnosti i potrebe Općine, moguće su sljedeće strateške orijentacije u poljoprivredi:

- * intenzivna ratarska proizvodnja;
- * povrtlarska proizvodnja;
- * stočarstvo.

Zastupljenost značajnih površina kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta II i III bonitetne kategorije, kao i pogodovanje ostalih prirodnih uvjeta, doprinijeli su razvoju zavidne poljoprivredne proizvodnje. Na ovim lokalitetima prisutna je povrtlarska proizvodnja u čijoj strukturi dominiraju krumpir, paradajz, luk, kupus kao i ratarske kulture (kukuruz, pšenica i dr.).

Ratarska proizvodnja je u funkciji stočarske proizvodnje i njihov razvoj je međusobno povezan i uvjetovan. U strukturi sjetvenih površina najviše su zastupljeni kukuruz, pšenica, lucerka, ječam, travno-djetelinska smjesa.

Stočarska proizvodnja zauzima veoma važno mjesto u poljoprivredi ovog područja, a svinjogojstvo, govedarstvo i ovčarstvo prednjače u toj proizvodnji, te ujedno predstavlja solidnu bazu za razvoj

kooperativne proizvodnje. Ukupan stočni fond je zbog nepostojanja društvenog sektora najvećim dijelom u vlasništvu individualnih poljoprivrednih proizvođača.

Voćarstvo – u ovoj grani poljoprivrede prisutan je uglavnom privatni sektor, a vodeće vrste voća su šljive, jabuke i kruške.

Pčelarstvo je raspoređeno na cjelokupnoj teritoriji Općine u vidu polu intenzivnog karaktera.

Značajan potencijal poljoprivrednog zemljišta može se dobiti privođenjem kulturi odnosno rekultivacijom oštećenih poljoprivrednih zemljišta na kojima je onemogućena poljoprivredna proizvodnja.

2.3.3. Balance poljoprivrednog zemljišta po upotrebnoj vrijednosti

Korištenje, zaštita i očuvanje poljoprivrednog zemljišnog fonda je jedna od bitnih funkcija planiranja i uređenja prostora. Racionalnim planiranjem u ovoj oblasti osigurati će se trajno očuvanje mogućnosti poljoprivrednog zemljišta za proizvodnju potrebnih količina hrane visoke zdravstvene vrijednosti.

Zaustavljanje trenda gubitaka najkvalitetnijih poljoprivrednih površina i donošenja plana korištenja zemljišta jedan je od strateških zadataka, a za plan korištenja poljoprivrednog zemljišta mogu poslužiti podaci o rasprostranjenosti po pojedinim agrozonama.

Sukladno važećoj zakonskoj regulativi izvršeno je utvrđivanje poljoprivrednog zemljišta po agrozonama i to na način da su:

- * Zemljišta od I do IV kategorije boniteta utvrđena kao prva agrozona
- * Zemljišta od V do VI kategorije boniteta utvrđena kao druga agrozona
- * Zemljišta od VII do VIII kategorije boniteta utvrđena kao treća agrozona.

Podatak o zastupljenosti pojedinih agrozona unutar urbanog područja Domaljevac, u ukupnom poljoprivrednom zemljištu, prikazan je u slijedećoj tablici:

Tablica br. 12. Agrozone

Urbano područje Domaljevac	Površina (ha)	%
Površina poljoprivrednog zemljišta (ha)	249,48	100,00
Agrozona I	207,78	83,29
Agrozona II	9,44	3,78
Nekategorizirano	32,26	12,93

Izvor: Obrada Nositelja izrade Plana na temelju podataka Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (Novelacija karte upotrebne vrijednosti zemljišta Posavskog kantona, 2019.godine)

Agrozona I je najzastupljenija agrozona u urbanom području, obuhvata površinu od 207,78 ha, odnosno 83,29 %. Ova zona se smatra najvrjednijim zemljištem urbanog područja. Predstavljena je II i III kategorijom, i IVa bonitetnom pod kategorijom. Ovo je područje u kojem je moguća intenzivna poljoprivredna proizvodnja sa mogućnostima uređenja i preuređenja zemljišta uključujući agro i hidromelioracione mjere (odvodnjavanje – navodnjavanje) u cilju uvećanja prinosa u odnosu na sadašnje stanje.

Među dominantnim tipovima zemljišta u ravničarskom dijelu zastupljena su hidromorfna tla, kao što su fluvisoli, humofluvisoli, zatim dobro drenirani eugleji i dr. U području I agrozone, dominira ratarsko-

povrtlarska proizvodnja. Upravo su to i glavni razlozi koji, osim potencijalnih mogućnosti samog zemljišta, opredjeljuju ovaj vid proizvodnje koja zahtijeva intenzivnu obradu i suvremenu agrotehniku uz mogućnost navodnjavanja. Ovakav oblik proizvodnje osim prirodnih pogodnosti diktira i blizina tržišta, te izgrađenost komunikacija i mogućnost transporta osjetljivih kultura.

Također, potrebno je dosljedno provoditi propise koji će maksimalno štititi zemljište od I do IV bonitetne kategorije u što većem obujmu i što racionalnije iskorištavanje zemljišta uz intenziviranje proizvodnje.

Agrozona – II zahvata površinu od 9,44 hektara. U drugu zonu spadaju zemljišta osrednjih potencijala koje posjeduju ograničenja i uglavnom su manje prikladna za kultiviranje, tako da se ne mogu koristiti kao oranična tla, a pretežno se koriste kao hidrofilne livade. U okviru ove zone svrstano je zemljište V bonitetne kategorije. Ovo je zona polu intenzivne poljoprivrede. Glavni ograničavajući faktori njihovog intenzivnog korištenja u ratarskoj proizvodnji su prisutnost suficitne vode, te je iz tog razloga neophodno izvršiti hidro i agromeliorativne zahvate.

Obzirom na to da, racionalno unapređenje biljne proizvodnje, treba da se usmjerava u pravcu najsvrsishodnijeg korištenja prirodnih ekoloških uvjeta, temeljna orijentacija buduće proizvodnje treba da ide u pravcu razvoja ratarstva, povrtlarstva, a zatim stočarstva i voćarstva. To znači pravac intenziviranja postojećih oraničnih površina, treba da bude usmjerena u pravcu proizvodnje kvalitetnih žitarica, zatim stočne hrane putem organiziranih krmnih plodoreda, te povrtlarskih i ostalih ratarskih i voćarskih kultura. U istom smislu intenziviranje proizvodnje treba da obuhvati i one kategorije koje se ne mogu ili vrlo ograničeno mogu koristiti u ratarstvu. To su površine V kategorije na kojima treba oplemenjivati postojeće prirodne livade i pašnjake i zasnivati vještačke livade.

Površine IVa pod kategorije koje danas imaju vrlo malu upotrebnu vrijednost se mogu oplemeniti i bolje iskorištavati kao oranične površine, ako bi se na njima izvršile potrebne hidromelioracione i agromelioracione mjere.

Budući da su kvalitetni zemljišni kapaciteti za biljnu proizvodnju ograničeni to se čuvanju vrijednih kategorija zemljišta mora posvetiti posebna briga i obavezno ih zaštititi od otuđenja.

2.4. Šume i šumska zemljišta

2.4.1. Kategorizacija šumskog zemljišta

Unutar šuma i šumskog zemljišta dominiraju visoke šume sa prirodnom obnovom sa učešćem od 68,36 %, ostale površine šumskog zemljišta čine izdanačke šume sa učešćem od 20,94 %. Sukladno navedenom temeljna postavka planskog razvoja šuma i šumskog zemljišta jeste: održivo gazdovanje svim potencijalima šumskog područja, multifunkcionalno korištenje šuma i šumskog zemljišta (korištenje šuma za razvoj različitih vidova turizma: sportsko-rekreativni, lovni, korištenje šuma za potrebe zaštite od erozije i sapiranja tla, razvoj naučno–istraživačkog rada u oblasti šumarstva), povećati korištenje ostalih (nedravnih) proizvoda šuma i šumskog zemljišta i prihoda od njih, unapređenje upravljanja razvojem, zaštitom i uređenjem šuma u šumskim područjima. Šumama se gazduje na temelju šumsko-gospodarske osnove i sukladno Zakonu o šumama. Obzirom da šumsko-gospodarske osnove predstavljaju dugoročni plan gazdovanja šumama na određenim površinama i njima se utvrđuju temeljne smjernice gazdovanja i osiguravaju opći interesi sukladno usvojenoj politici razvoja šumarstva nakon isteka važenja postojećih šumsko-gospodarskih osnova, smjernica za dalje je izrada novih osnova.

Prema podacima preuzetih iz važećih šumsko-gospodarskih osnova za državne i privatne šume dobivena je sljedeće struktura šuma i šumskog zemljišta, a iskazana preko površina.

Tablica br. 13. Struktura i gazdinska klasa šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu u urbanom području je sljedeća:

Šifra	Kategorija šuma	Površina - ha
5000	Šibljići unutar pojasa šuma	0,18
Šifra	Gazdinska klasa	
5401	Šibljići unutar šuma hrasta kitnjaka i običnog graba na dubokom distričnom kambisolu, luvisolu i njihovim kombinacijama na silikatnim i silikatno-karbonatnim sedimentnim supstratima i kiselim eruptivnim stijinama	

Izvor: Uređajni elaborat za državne šume Županije Posavske sa rokom važenja 01.01.2019. – 31.12.2028.god. i Šumskogospodarska osnova za privatne šume općine Domaljevac – Šamac sa rokom važenja 01.01.2019. – 31.12.2028.god., Wald Projekt d.o.o. Bosanska Krupa, 2018.godine

Strukturu šuma i šumskog zemljišta u državnom vlasništvu čine šibljići, što ukazuje na nepovoljnu strukturu. Obzirom da su zastupljene u maloj površini (0,18 ha, obuhvaćaju jednu parcelu) šume u državnom vlasništvu nemaju proizvodnu funkciju. Također nema mogućnosti za polifunkcionalno korištenje.

Šumama i šumskim zemljištem, u privatnom vlasništvu, upravljaju njihovi vlasnici sukladno Šumsko – gospodarskoj osnovi za privatne šume na teritoriji Županije sa periodom važnosti 01.01.2019.- 31.12.2028. i Zakonom o šumama, dok nadzor nad ovim upravljanjem, kao i stručne i upravne poslove u istim, vrši Uprava za šumarstvo.

Tablica br. 14. Gazdinske klase šuma i šumskog zemljišta u privatnom vlasništvu u urbanom području:

Šifra	Gazdinska klasa	Površina - ha	%
1000	Visoke šume sa prirodnom obnovom	17,63	68,39
1408	Visoke šume hrasta lužnjaka i ostalih listača	1,16	4,50
1409	Visoke šume hrasta lužnjaka, plemenitih i ostalih listača	16,16	62,68
1504	Mješovite šume vrba i topola	0,31	1,20
4000	Izdanačke šume	5,39	20,91
4422	Izdanačke šume hrasta lužnjaka i poljskog jasena	1,70	6,59
4501	Izdanačke šume plemenitih listača	0,59	2,29
4502	Izdanačke šume plemenitih i ostalih listača sa hrastom	2,38	9,23
4505	Izdanačke šume ostalih listača	0,72	2,79
6000	Goleti unutar pojasa šuma	0,71	2,75
6401	Goleti na staništu hrastovih šuma podesne za pošumljavanje	0,71	2,75
7000	Neproductivne površine u pogledu šumarstva	2,05	7,95
7101	Neproductivne površine (krš, goleti nepodesne za pošumljavanje, prosjeke ispod dalekovoda, bare i drugo)	0,12	0,46
7102	Neproductivne površine (prevedeno u građevinsko zemljište)	0,15	0,58
7103	Neproductivne površine (prevedeno u poljoprivredno zemljište)	1,78	6,90
UKUPNO		25,78	100,00

Izvor: Šumskogospodarska osnova za privatne šume općine Domaljevac – Šamac sa rokom važenja 01.01.2019. – 31.12.2028.god., Wald Projekt d.o.o. Bosanska Krupa, 2018.godine

Šume i šumska zemljišta u privatnoj svojini zauzimaju površinu od 25,78 ha, odnosno 4,63 % od ukupne površine urbanog područja. Iz navedenih podataka uočava se dominacija visokih šuma sa prirodnom obnovom, zatim izdanačkih šuma, koje ne koriste u dovoljnoj mjeri stanišne uvjete za razvoj i goleti unutar pojasa šuma. Također, podaci o niskim prosječnim zalihama i prirastima ukazuju na nepovoljno stanje i potrebu za značajnim unaprjeđenjem stanja ovih šuma.

Prosječna površina katastarske čestice na razini urbanog područja iznosi 0,08 hektara što jasno ukazuje na usitnjenost šumskog posjeda i otežano sprovođenje pravilnih mjera gazdovanja šumama. Sa druge strane riječ je o resursu koji ima značajan potencijal za razvoj, kako u proizvodnom smislu, tako i u kontekstu polifunkcionalnog korištenja.

Šumarska proizvodnja na urbanom području, ograničena je prije svega površinom i kvalitetom šumskog fonda. Prije svega mala površina zemljišta pod šumama onemogućava značajnije učešće šumarskog gospodarstva u ukupnom gospodarskom bilancu urbanog područja Domaljevca.

2.4.2. Bilance šumskog zemljišta

Bilance planskog korištenja šumskog zemljišta dobiveni su na temelju podataka iz šumsko-gospodarske osnove uz uvažavanje planskih rješenja predviđenih ovim Urbanističkim planom.

Tablica br. 15. Pregled šuma i šumskog zemljišta

Urbano područje Domaljevac	Površina Urbanog područja (ha)	Šume i šumsko zemljište (ha)	Stupanj šumovitosti (%)	Broj stanovnika	Stupanj zadovoljenosti (ha/st)
	556,73	25,96	4,63%	3356	0,01

Izvor: Obrada Nositelja izrade

Imajući u vidu da prostor obuhvata naseljava 3356 stanovnika, konstatira se da prosječna vrijednost po stanovniku iznosi znatno ispod preporuke Svjetske zdravstvene organizacije, prema kojoj je neophodno svakom stanovniku osigurati 0,03 ha zelenih površina.

2.5. Vodne površine

Površinske vode

U obuhvatu urbanističkog plana nisu zastupljen značajnije vodene površine. Jedina prisutna vodena površina je odvodni kanal Demerovac, izgrađen krajem 1970-ih i početkom 1980-ih godina. Uloga ovog kanala je odvođenje voda u vodotok Tolisu, koji drenira istočni i južni dio općine Domaljevac-Šamac. Obuhvat se u sjevernom dijelu naslanja na rijeku Savu.

Podzemne vode

Središnji i istočni dio obuhvata urbanističkog plana se nalazi u sastavu podzemnih voda „Orašje Domaljevac“. Rezerve podzemnih voda u Posavini, u oba entiteta su procijenjena na 2,5 m³/s.

3. STANOVANJE

3.1. Planirana stambena izgradnja sa prijedlogom standarda stanovanja, mikro lokalitetima i ostalim parametrima

Sukladno planiranom rastu broja stanovnika i kućanstava, u planskom razdoblju očekuje se i porast izgradnje stambenih objekata.

Prema projekciji broj kućanstava bi se na kraju planskog razdoblja povećao i iznosio bi 1609 kućanstava. U odnosu na 2013.godinu broj kućanstava bi se povećao za 297 kućanstava.

3.2. Kolektivna i individualna stambena izgradnja

Stambeni fond u obuhvatu urbanističkog plana Domaljevac, karakteriziraju:

- ❖ stanovi u okviru individualnih stambenih objekata,
- ❖ stanovi u okviru kolektivnih stambenih objekata,
- ❖ stanovi u individualnim i kolektivnim stambeno-poslovnim objektima.

Prostorni razmještaj stambenog fonda karakterizira zadržavanje i proširenje površina individualnog stanovanja, na cijeloj površini obuhvata i planiranje kolektivnog stanovanja.

Na teritoriji urbanog područja Domaljevca primijećen je trend intenzivne stambene izgradnje i stanovanja.

Prema planskim pretpostavkama, očekuje se zadržavanje tog trenda do kraja planskog razdoblja. Sukladno navedenom, unutar centralnog urbanog područja planirano je proširenje građevinskog zemljišta. Proširenje građevinskog zemljišta će se vršiti uglavnom na račun poljoprivrednog zemljišta. Također, površine za stanovanje definirane su prostorima između površina koje su već načete gradnjom.

Možemo s pravom ustvrditi da će lokaliteti uz značajne prometne pravce biti daleko posjećeniji od onih usamljenih lokacija, a osobito za razvoj određenih poslovnih djelatnosti. To znači da prizemlja stambenih objekata, čiji vlasnici žele ponuditi sadržaje centralnog urbanog područja (trgovina, ugostiteljstvo, zanati, usluge) će raditi efikasnije ukoliko su na pravcima glavnih kretanja ka centru, a iz gravitirajućih zona.

Ono što kod ovih lokaliteta treba riješiti su ekonomski pristupi, prostori za parkiranje, pješačke prometnice i sl.

Određene društvene djelatnosti (predškolske ustanove, škole, administracija, ispostave pošte, banke, osiguranja, policije, ambulante) trebale bi se naći u "centru" urbanog područja kako bi svoje usluge približile cjelokupnom stanovništvu.

Planom se predviđa afirmacija postojećih uspješnih modela stanovanja na urbanom području, te generalno popunjavanje urbane matrice stanovanja na području centralnog urbanog područja, kako bi se ostvario željeni koncept kompaktnog urbanog područja i spriječilo dalje narušavanje vrijednih poljoprivrednih površina.

3.3. Prostorni razmještaj, sistemi izgradnje i katnost po zonama

Izdvajaju se sljedeće zone koje uključuju namjenu stanovanja:

STANOVANJE KOLEKTIVNO

Navedeni objekti planirani su na prostoru koji je u neposrednoj blizini centra.

Katnost objekata u zoni kolektivnog stanovanja je maksimalno P+5.

U okviru objekata kolektivnog stanovanja ostavlja se mogućnost poslovanja u prizemlju objekata. U trgovačko-poslovnim ulicama i u centralnoj zoni moguće je i prvi sprat predvidjeti za poslovne djelatnosti.

Poslovni sadržaji koji se mogu predvidjeti u okviru ovih zona su:

- ❖ opskrba (prodavaonice, marketi, hipermarketi),
- ❖ financijsko poslovanje (banke, bankomati),
- ❖ pošta i telekomunikacije,
- ❖ zatim turističke agencije, osiguranje, trgovine odjećom, obućom i namještajem,...).
- ❖ kao i javni sadržaji kompatibilni sa funkcijom stanovanja (zdravstveni i kulturni sadržaji, vrtići, uprava i slično).

Površina zone kolektivnog stanovanja iznosi 11,25 ha.

STANOVANJE INDIVIDUALNO

Objekti ovog tipa zauzimaju najveći postotak površine kada je u pitanju izgradnja stambenih objekata, te se sukladno projekciji stanovnika predviđa popunjavanje ovih zona i uređenje. Navedene zone se šire od centralnih prema rubnim dijelovima obuhvata. Karakteristično je da tipovi stambene gradnje koji efikasnije koriste građevinsko zemljište kao što su npr. dvojne kuće i kuće u nizu u postojećem stanju skoro uopće nisu zastupljeni, što je posljedica stambene tradicije koja promovira individualno stanovanje u odnosu na bilo koji vid kolektivnog stanovanja i zajedničkih objekata ili površina. Preporuka je da se stambenom i politikom građevinskog zemljišta promoviraju navedeni tipovi objekata, čime bi se u centralnom području ostvarila stambena gradnja većeg koeficijenta izgrađenosti i gustoće naseljenosti.

Izdvajaju se dva tipa individualnog stanovanja u zavisnosti od područja u kojem se nalaze (kategorija I i II). Naime, u centralnom području karakteristična je izgradnja individualnih objekata na parcelama manje površine i veće gustoće naseljenosti. Individualno stanovanje u široj centralnoj zoni karakterizira stanovanje u objektima na većim parcelama i manja gustoća naseljenosti, te manje zone individualnog stanovanja koje su omeđene zonom poljoprivrednog zemljišta.

Zastupljenost poslovnih sadržaja u zoni individualnog stanovanja treba da se kreće u granicama maksimalno 30-50% poslovnog prostora u okviru objekta (u ovisnosti od kategorije kojoj pripadaju). Poslovni sadržaji svojom namjenom i lokacijom, moraju biti kompatibilni sa prevladavajućom stambenom namjenom zone, u smislu da ne ugrožavaju standard naselja bukom, vibracijama, mirisima ili generiranjem prekomjernog parkiranja odnosno pješačkog i automobilskog prometa. Kompatibilne namjene stanovanju su trgovina, ugostiteljstvo, zanatstvo i usluge, administracija, zdravstvo, dječja zaštita, obrazovanje i kultura.

Površina zone individualnog stanovanja iznosi 146,35 ha.

STAMBENO-POSLOVNA ZONA

Stambeno-poslovne zone planirane su točkasto unutar obuhvata i većinom uz zone javnih sadržaja i uz glavne prometnice. U ovim zonama planovima nižeg reda treba planirati kolektivno i individualno stanovanje kombinirano sa poslovanjem (često postotak poslovanja veći od 50% u okviru objekta), te samostalne poslovne objekte. Poslovni sadržaji u okviru ove zone moraju biti kompatibilni ambijentu centralnog gradskog područja. Otvorena i zatvorena skladišta, industrijski pogoni, benzinske pumpe, skladištenje otpada i slični sadržaji nisu mogući u ovim zonama. Postojeći individualni stambeni objekti (bez poslovanja) se mogu zadržati i za iste objekte će biti omogućena rekonstrukcija, sanacija, nadogradnja do maksimalnog vertikalnog gabarita koji će biti definiran za ovu vrstu objekata.

Površina stambeno-poslovne zone iznosi 2,26 ha.

Za svaku od navedenih zona Odlukom o provođenju plana definirat će se odgovarajući urbanistički parametri.

4. PROMET

4.1. Javni gradski promet (mreža, terminali)

U planskom razdoblju, javni prijevoz stanovništva treba da dobije značajnije mjesto u prijevozu na urbanom području, a posebno kod primarnih linija prijevoza: stan – posao, stan – škola i naseljeno mjesto – općinski centar. Globalno definirana organizacija javnog prijevoza zahtjeva prvenstveno, adekvatan broj vozila sa odgovarajućim kapacitetima, vozni terminal, precizan i prilagođen striktan red vožnje sa brojem linija, sagledavanje potrebe nadoknade za nosioce javnog prijevoza koji ima značajnu općedrušvenu funkciju. Potrebno je planirati unapređenje i razvoj svih elemenata sustava javnog prijevoza koji uvećavaju komfor i razinu usluga javnog prijevoza stanovništva. Razvojem i modernizacijom kategorizirane cestovne mreže stvaraju se optimalni uvjeti za razvoj i unapređenje javnog prometa unutar općinskih i županijskih prijevoznih linija.

4.2. Planirana izgradnja i rekonstrukcija gradskih cesta i način priključivanja na kategorizirane prometnice

S obzirom da je u naseljenom mjestu Domaljevac zastupljen samo drumski promet, u planskom razdoblju je potrebno više pažnje posvetiti izgradnji novih i rekonstrukciji postojećih lokalnih cesta, jer ove ceste čine najveći dio prometne mreže u predmetnom području.

4.3. Promet u mirovanju

Transportni terminali na urbanom području, kao što su autobusna stajališta, javni parkinzi, posebno garaže, javni parkinzi teretnih vozila i ostali prostori prometa u mirovanju su slabo izgrađeni, a u planskom razdoblju treba im posvetiti više pažnje i graditi ih uz rangirane ceste na linijama javnog prijevoza i uz gospodarske kapacitete.

4.4. Pješački promet

Konfiguracija terena naseljenog mjesta Domaljevac je vrlo povoljna za biciklistički i pješački vid prometa, stoga je neophodno favorizirati ove vidove prometa izgradnjom biciklističkih i pješačkih staza uz glave prometnice, kao i uz lokalne prometnice. Ovakvim planskim rješenjem bi se značajno smanjila emisija štetnih gasova koji narušavaju kvalitetu zraka i imaju negativan utjecaj na klimu. Izgradnjom biciklističkih i pješačkih staza smanjilo bi se korištenje putničkih automobila, posebno na relacijama kraćim od 5 kilometara i povećao udio pješačkog prometa u ukupnom prometu.

5. TELEKOMUNIKACIJE

Ocjena razvoja telekomunikacija u društvu donosi se na temelju podataka o korištenju skupa mreža, sustava i uređaja za pristup korisnika telekomunikacijskim servisima kao što su: fiksna telefonija, mobilna telefonija, sustavi kablovske televizije, zastupljenost informacionih tehnologija itd.).

Telekomunikacije se izrazito dinamično razvijaju i mijenjaju u vremenu, zbog čega se elementi telekomunikacijskog razvoja ne mogu predvidjeti samo na temelju jednog stanja, već procesa promjena u toku dužeg razdoblja (minimalno dvije do deset godina).

U odnosu na ostalu infrastrukturu prednosti telekomunikacijske infrastrukture su:

- ❖ telekomunikacijska infrastruktura i promet koji se odvija preko nje ima najmanji utjecaj na prostor,
- ❖ telekomunikacijska infrastruktura se u prostoru relativno brzo sanira, pogotovo ako se koriste rješenja bežičnih komunikacija.

Problem razvoja telekomunikacija svodi se u suštini na problem državne infrastrukture, kao i njeno "umrežavanje" sa širom regijom - širim prostorom.

Telekomunikacijski promet zahtjeva stalno praćenje i uvođenje novih tehnologija i materijala u prijenos telekomunikacijskih signala. U mobilnoj telefoniji se očekuje relativno veliko povećanje broja korisnika, što treba da se približi stupnju razvoja, kao što je prosječno danas u EU. Posebna pažnja treba da bude usmjerena na proces internetizacije i uvođenja BiH u informaciono društvo, gdje se očekuje znatno povećanje internet korisnika kroz razne tehnologije i putem raznih operatera. Intencija je da kompletna primarna i sekundarna telekomunikacijska mreža nastavi trend gradnje podzemnim kablovima, te da se sve zatečene nadzemne (uglavnom sekundarne linije, naročito u centralnom dijelu urbanog područja), zamijene podzemnim instalacijama, odnosno da se kabliraju.

Planirane intervencije ne opterećuju u značajnoj mjeri koncepciju PTT mreže definirane kroz ovaj Plan, stoga nisu planirane izmjene na ovoj infrastrukturi.

U telekomunikacijskoj mreži nude se sljedeće usluge:

- * fiksna telefonska mreža,
- * mobilna telefonska mreža,
- * Internet mreža,
- * informacione tehnologije – širokopoasne usluge

Što se tiče mreže javnih mobilnih veza (pokrivenost signalom mobilne telefonije), komunikacije se obavljaju preko baznih stanica. Ove bazne stanice, postavljene na lokacijama koje su odredile stručne ekipe radioplanera, "uvezane su linkovskim sustavima prijenosa preko RR uređaja većeg kapaciteta uz korištenje optički spojnih puteva.

Usluge mobilne telefonije na području predmetnog obuhvata pored "HT Eronet" - a vrše još i "BH Telecom" i "m:tel". Pokrivanje signalom mobilne telefonije se obavlja preko baznih stanica (BS) postavljenih na lokacijama koje su odredile stručne ekipe radioplanera. Konfiguraciju baznih stanica, uglavnom čine kontejneri za smještaj telekomunikacijske opreme i antenski stub. To su, najčešće, objekti privremenog karaktera, a njihova lokacija je u direktnoj zavisnosti od cestovnih komunikacija, položaja naselja i rasporeda građevinskih objekata.

Usluge mobilne telefonije na obuhvatu Urbanističkog plana se odvijaju preko dva operatera i to:

- * "BH TELEKOM" i
- * "HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE".

Instalirane bazne stanice "HT Eronet" – a i "BH Telecom" - a se nalaze u naseljenom mjestu Domaljevac. Treći operater mobilne telefonije - "m:tel" - nema svoje bazne stanice na području predmetnog obuhvata, već naselje Domaljevac pokriva preko svojih baznih stanica u susjednim općinama, poglavito sa područja općine Šamac.

Tablica br. 16. HT Eronet i BH Telekom postojeće bazne stanice i MSAN (pristupni čvor)

	koordinate e	koordinate n
HT Eronet	6546472	4990647
HT Eronet MSAN	6547134	4990120
BH Telekom	6546472	4991027

Bazne stanice "HT Eronet" - a uz korištenje optički spojnih puteva, uvezane su linkovskim sustavima prijenosa preko RR uređaja većeg kapaciteta.

Strateška orijentacija razvoja mobilne telefonije nudi nove servise uvođenjem inteligentne mreže "prepaid", mobilnog pristupa Internetu, uslugu GPRS (General Packet Radio Service), kao i ostalo iz 3G tehnologije.

6. VODNA INFRASTRUKTURA

6.1. Vodna bilanca

Pod bilancom voda, u smislu Zakona o vodama, treba smatrati odnos između raspoloživih količina voda, s jedne strane, i potrebnih količina voda određenog kvaliteta, s druge strane, u određenom vremenskom razdoblju u odnosu na promatrano područje. U konkretnom slučaju radi se o bilanci voda kvaliteta pitke vode, namijenjene za potrebe stanovništva i gospodarstva.

Specifična potrošnja vode obuhvata:

- * potrošnja industrije, priključene na gradsku vodovodnu mrežu, a koja u svom tehnološkom postupku koristi vodu kvaliteta vode za piće;
- * potrebe za vodom za zalijevanje bašta, okućnica i individualni uzgoj stoke, također je sadržano u ovoj stavci strukture specifične potrošnje;
- * institucionalna potrošnja, odnosi se na: zdravstvene ustanove, škole, obdaništa, kasarne i razne upravne i državne ustanove;
- * neoprihodovana potrošnja, to su ustvari gubici vode, koji u našim vodovodima čine značajnu stavku.

Gospodarski gubici se sastoje od ilegalne potrošnje, grešaka u mjerenju i grešaka u obradi. Stvarni gubici se sastoje od curenja na svim cjevovodima, curenja na rezervoarima i curenja na priključcima.

Gubici vode javljaju se u svakom vodoopskrbnom sustavu i odavno je prihvaćena činjenica da se stvarni gubici vode ni u kom slučaju ne mogu u potpunosti eliminirati.

Ipak, posljednjih godina je došlo je velikog porasta u znanju i razvoju tehnologije, što je osiguralo da se gubici mogu svesti i održati u ekonomski opravdanim granicama. Potrebno je locirati i nelegalne priključke i iste ili ukloniti ili pokrenuti proceduru legalizacije istih.

U narednoj tablici prikazane su potrebne količine pitke vode na teritoriji općine Domaljevac – Šamac u karakterističnim vremenskim presjecima. Kako se u analizama za procjenu broja stanovnika nije razgraničio broj stanovnika na razini urbanog područja i naseljenog mjesta Domaljevac, potrošnja je sračunata u odnosu na nepovoljniji slučaj – za cjelokupno stanovništvo usvojene su vrijednosti specifične potrošnje i koeficijenta dnevne neravnomjernosti karakteristične za naseljeno mjesto Domaljevac. Za proračun sadašnjih i planskih potreba za vodom korišteni su sljedeći parametri: specifična potrošnja vode (120-150 l/st/dan za urbana), koeficijent dnevne neravnomjernosti ($K_{dn} = 1,6$).

Godina	2021.	2030.	2040.
Broj stanovnika	3061	3227	3356
Prognozirane količine vode (l/s)	18.366	19.362	20.136

Federalni Zakon o vodama („Sl. Novine Federacije BiH“ broj 70/06.) u cilju osnivanja posebne zaštite površinskih i podzemnih voda kao zaštićena područja izvorišta vode za piće (čl. 66.) označava: Područje na kojem se nalazi izvor vode koje po količini i kvalitetu može se koristiti ili se koristi za javnu vodoopskrbu mora biti zaštićeno od zagađenja i drugih nepovoljnih utjecaja na zdravstvenu ispravnost vode ili izdašnost izvora.

6.2. Opskrba vodom za piće, industriju, poljoprivredu i druge potrebe

Stanovništvo urbanog područja se opskrbljuje vodom sa izvorišta Bare. Izvorište se nalazi na parceli broj 5768/4, pod imenom „Kalište“. Vodoopskrba se sprovodi iz ranije izvedenog bunara BBD-1 iz kojeg se zahvata potrebnih 16 l/s, odakle se voda pumpa u dva pravca – prema naselju Domaljevac i prema naseljima Bazik i Grebnice. Distributivna mreža je koncipirana kao granata i sastoji se od 20 dionica. Trasa cjevovoda prati postojeće prometnice i položena je uz bankine. Izvedeni cjevovod je od PEHD cijevi prečnika DN 50-200 mm ukupne dužine 16325,00 m.

Općina Domaljevac – Šamac je na općinskom Vijeću usvojila Odluku o zaštiti izvorišta za piće „Bare“ – Blato (Odluka broj: 04-05-1197/10, od 09.07.2010.godine). Za izvorište su utvrđene tri zone zaštite:

- * I zaštitna zona koja se dijeli na:
 - o Ia zona – zona najstrožeg režima zaštite
 - o Ib zona – zona strogog režima zaštite
- * II zaštitna zona – zona ograničenog režima zaštite
- * III zaštitna zona – zona blagog režima zaštite.

Ia zaštitna zona izvorišta obuhvata neposredni prostor 50 m oko vodozahvatnog objekta Izvorišta čime se objekt štiti od slučajnog ili namjernog zagađenja ili oštećenja. Ia zaštitna zona je pravokutnog oblika dimenzija 126,70 m x 120,98 m x 125,77 m x 121,17 m ukupne površine $P = 15.279,79 \text{ m}^2$ i obima $O=494,63 \text{ m}$. Na području Ia zaštitne zone nalaze se sljedeći objekti:

1. vodozahvatni objekt i
2. postrojenje za tretman voda.

Ib zaštitna zona obuhvata prostor između vanjske granice Ia zaštitne zone i linije na bazi 50-dnevnog tečenja podzemne vode. Ib zona je trapezoidnog oblika ukupne površine $P = 57374,90 \text{ m}^2$, i obima $O=1003,50 \text{ m}$.

II zaštitna zona obuhvata prostor od vanjske granice I (odnosno Ib) zaštitne zone do vanjske granice II zaštitne zone koja predstavlja liniju određenu na bazi 180-dnevnog tečenja podzemne vode. Ukupna površina II zaštitne zone iznosi $P = 396415,52 \text{ m}^2$, dok je obim $O= 2772,72 \text{ m}$.

III zaštitna zona obuhvata prostor od vanjske granice II zaštitne zone do vanjske granice III zaštitne zone koja predstavlja liniju određenu na bazi 2-godišnjeg tečenja podzemne vode. Ukupna površina III zaštitne zone iznosi $P = 1.292.885,42 \text{ m}^2$, dok je obim $O= 5.006,60 \text{ m}$.

Prema podacima, novi arteški bunar DŠ-1 je izgrađen 2019. godine na lokalitetu Jelas za potrebe opskrbljivanja pitkom vodom okolnih javnih ustanova (Dom zdravlja, vrtić, Centar za zdravo starenje) i stanovništva naselja Josići i Turjak. Njegova izdašnost iznosi 6 l/s. Kvaliteta sirove vode na ovom izvorištu nije na potrebnoj razini zbog povišene koncentracije željeza i amonijaka i mikrobiološke neispravnosti, zbog čega se vrši njen tretman da bi se dobila voda za piće. Za ovo izvorište nisu definirane zone sanitarne zaštite. U sadašnjem trenutku na ovaj arteški bunar su priključene samo okolne javne ustanove.

Potrebno je unaprijediti kvalitetu u opskrbi vodom cjelokupnog stanovništva Općine, provođenjem sljedećih aktivnosti:

- * dalje poboljšanje u kvalitetu opskrbe i osiguranju dovoljnih količina vode za piće;
- * prema prostornom planu općine Domaljevac – Šamac za period 2020-2040.god., predviđen je završetak izgradnje vodoopskrbne mreže u Domaljevcu koja bi se zasnivala na izvorištu Bare-Blato;
- * uvođenje mjera za racionalnu potrošnju vode (adekvatno održavanje vodoopskrbnog sustava, smanjenje gubitaka, ugradnja vodomjera za svakog potrošača i adekvatna naknada za potrošenu vodu);
- * osiguravanjem korištenja tehnološke vode umanjila bi se bespotrebna potrošnja pitke vode iz sustava vodoopskrbe;
- * u proračunu potreba za vodom, između ostalog, u obzir treba uzeti sljedeće važne komponente: povećanje broja stanovnika, povećanje stupnja pokrivenosti, dinamika razvoja i tip gospodarske proizvodnje, porast specifične potrošnje, kao i promjena koeficijenta dnevne i satne neravnomjernosti itd. Za pravilno planiranje razvoja sustava snabdijevanja vodom za

piće važno je imati potrebne maksimalne dnevne potrebe za vodom, dok se satne varijacije potrošnje izravnavaju uz pomoć uskladištene vode;

- * za sva izvorišta je potrebno uspostaviti odgovarajuće Zone sanitarne zaštite izvorišta: potrebno je izvršiti potrebne istražne radove, uraditi propisane Elaborate o zaštiti izvorišta, usvojiti Odluke o pojedinim zaštitnim zonama izvorišta, te sprovoditi propisane mjere zaštite, kako bi se očuvala kvaliteta vode na izvorištima.

6.3. Odvodnja, prečišćavanje i dispozicija otpadnih voda

Odvodnja oborinskih voda i fekalne kanalizacije nije riješena. Za sada sva pitanja vezana za kanalizacijsku infrastrukturu, te rješavanje problema odvodnje oborinske i fekalne kanalizacije su u nadležnosti samostalne Službe za komunalne poslove.

Prema konačnim rezultatima Popisa 2013. godine svega tri nastanjene stambene jedinice posjeduje priključak na javnu kanalizaciju, dok 83,9 % nastanjenih stanova posjeduje zatvorenu septičku jamu, a 10,4 % nastanjenih stanova koristi zatvorenu septičku jamu sa prelivom.

Izgradnja odgovarajućih kanalizacijskih sustava i odgovarajućih postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda predstavlja zakonsku obavezu za sve subjekte koji troše vodu. Prečišćavanje otpadnih voda je obavezno za sva naselja veća od 2000 stanovnika, prema Uredbi o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sistema javne kanalizacije (Službene novine Federacije BiH, br. 26/20) i Uredbi o izmjenama i dopunama uredbe o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sistema javne kanalizacije (Službene novine Federacije BiH, br. 96/20). Ciljevi koji bi se trebali sprovesti su:

- * izgraditi kanalizacijski sustav na urbanom području i priključke na kolektorsku mrežu koja vodi ka postrojenju za prečišćavanje;
- * primjenjivati separadni sustav odvođenja otpadnih voda;
- * sistemski pristupiti kontroli zagađivača, te stupanj zagađenja smanjiti kroz temeljne postavke strategije zaštite voda;
- * nadogradnja kanalizacijskih pumpnih stanica;
- * izgradnja oborinske kanalizacije za cijelo područje sa izgradnjom separatnog sustava kanalizacije, te njeno ispuštanje u obližnji recipijent;
- * prečišćene vode ispustiti u krajnji recipijent.

Prostornim planom općine Domaljevac – Šamac za period 2020-2040.godine predviđena je izgradnja jedinstvenog kanalizacijskog sustava za urbana područja Bazik, Domaljevac i Grebnice. Oborinske vode bi se trebale prikupljati zasebnim sustavom kanala i ispuštati u najbliže recipijente (kanalska mreža).

Novo postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda Domaljevac je planirano u neposrednoj blizini općinske granice, pri čemu bi kolektor sa tretiranom otpadnom vodom prolazio preko općinskog teritorija do ispusta u rijeku Savu.

Kod projektiranja novih kanalizacijskih sustava, dimenzioniranje kolektora izvršiti na temelju kriterija da visina punjenja ne bude veća od 70 % za fekalnu i 80 % za oborinsku kanalizaciju, a da računске brzine pri mjerodavnim proticajima budu između 2,0 m/s i 3,5 m/s i ne prelaze granicu od 5,0 m/s.

6.4. Regulacija vodotoka i vodnih površina i zaštita od voda, kanali za odvodnjavanje i navodnjavanje, uređenje bujica i zaštita od erozije

Uređenje vodotoka je skup radova i mjera kojima se mijenjaju prirodne osobine vodotoka i njegovog sliva radi zaštite od štetnog djelovanja voda i osiguravanja uvjeta za racionalno korištenje voda.

Prema Zakonu o vodama, uređuje se način integralnog upravljanja vodama unutar teritorija Federacije Bosne i Hercegovine (pa time i urbanog područja Domaljevca). Upravljanje vodama obuhvata integralni pristup i to: zaštitu voda, korištenje voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda, uređenje vodotoka i drugih vodnih tijela i javnog dobra.

Osiguranje upravljanja vodama podrazumijeva:

- * smanjenje zagađenja voda, postizanje dobrog stanja voda i sprječavanje njene degradacije;
- * postizanje održivog korištenja voda;
- * osiguranje pravičnog pristupa vodama;
- * poticanje društvenog i gospodarskog razvoja;
- * pružanje zaštite ekosustava;
- * smanjenje rizika od poplava i drugih negativnih utjecaja voda;
- * osiguranja sudjelovanja javnosti u donošenju odluka koje se odnose na vode;
- * sprječavanje i rješavanje sukoba vezanih za zaštitu i korištenje voda;
- * ispunjavanje obaveza iz međunarodnih ugovora koji su obavezujući za Bosnu i Hercegovinu.

Upravljanje vodama mora da bude zasnovano na sljedećim općim načelima:

- * nekomercijalnosti, prema kome voda u temelju nije komercijalni proizvod, već naslijeđe koje se mora čuvati, štiti i shodno tome s njim postupati;
- * cjelovitosti, što uzima u obzir prirodne procese i dinamiku voda te međusobnu povezanost i međuovisnost vodnih i uz vodu vezanih ekosustava;
- * dugoročne zaštite kvalitete i racionalne uporabe raspoloživih količina vode;
- * osiguranja zaštite od štetna djelovanja voda, što proizlazi iz potrebe za zaštitom stanovništva i njihove imovine, uzimajući u obzir djelovanja prirodnih procesa;
- * ekonomskoga vrednovanja voda, što uključuje troškove opterećenja, zaštite i uređenja voda i zaštite od štetna djelovanja voda;
- * sudjelovanja javnosti kod donošenja planova upravljanja vodama;
- * uzimanja u obzir najboljih raspoloživih tehnologija i novih dostignuća znanosti o prirodnim zakonitostima i najboljih okolišnih praksi.

Pod zaštitom od štetnih djelovanja voda podrazumijeva se realizacija niza radova, objekata, mjera i drugih aktivnosti kojima se na racionalan način štite ljudi, prirodna i radom stvorena materijalna dobra i resursi od poplava i vodne erozije. S obzirom na porijeklo voda i karakter nepovoljnih utjecaja, uobičajeno je da se ova oblast vodoprivrede dijeli na tri temeljna djela;

- * zaštitu od poplava koje nastaju pri izlivanju voda iz korita većih - stalnih vodotoka,
- * zaštitu od suvišnih atmosferskih, otpadnih i podzemnih voda,
- * zaštitu od svih vidova vodne erozije i bujica.

Protuerozivne mjere i radove čini kompleks zaštitnih mjera i metoda usmjerenih ka reguliranju površinskog oticanja, uspostavljanju i povećanju plodnosti erodiranih zemljišta, njihovom racionalnijem korištenju i otklanjanju razloga koji mogu da izazovu eroziju.

Protuerozivni radovi obuhvaćaju izgradnju različitih objekata (tehnički radovi), kao i radove na šumskim i poljoprivrednim melioracijama (biološki, biotehnički i agrotehnički radovi).

Tehnički radovi služe za neposrednu zaštitu od poplavnih voda i za zadržavanje bujičnih nanosa. U ovu grupu spada izgradnja podužnih i poprečnih građevina za uređenje korita bujičnih vodotoka (kanala, regulacija, kineta, obaloutvrda, zemljanih nasipa, pregrada, pragova).

Najčešće zaštita od štetnog utjecaja voda ima dvije komponente, koje se mogu izvoditi odvojeno ili zajedno:

- * stabilizacija odnosno sprečavanje nekontrolirane deformacije riječnog korita i
- * osiguravanje zaštite od plavljenja vrijednih sadržaja u riječnoj dolini (naselja, industrije, prometnica, poljoprivrednih površina).

Cjelokupno područje općine Domaljevac-Šamac, a samim tim i urbano područje se nalazi u sklopu poplavnog područja Srednja Posavina koje obuhvata priobalje rijeke Save od ušća rijeke Bosne do Krepšića. Zaštitni vodni objekti na području Općine su obrambeni nasip uz rijeku Savu, obaloutvrde na rijeci Savi, Domaljevac i Grebnice, te čuvarska kuća Grebnice. Čuvarska kuća Grebnice kao objekt posebne namjene za obranu od poplava je u upotrebnom građevinskom i korisničkom stanju i koristi se za smještaj opreme za obranu od poplava i ljudstva angažiranog na radovima obrane od poplava.

Primarnu mrežu za odvodnju površinskih i zaobalnih voda čini kanal Demerovac u urbanom području. Kanal drenira veći dio teritorije Općine i odvodi vode prema crpnoj stanici Tolisa. Kanalska mreža je zapuštena i samim tim djelomično nefunkcionalna.

7. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

7.1. Bilanca potreba

Planskim dokumentom „Dugoročni plan razvoja prenosne mreže 2018-2027.“ Elektroprenosa BiH procijenjen je porast utroška električne energije i opterećenja transformatorskih stanica do 2027 godine prema nižem (porast 2%) i višem (porast 4%) scenariju.

Prema podacima Distributivnog područja Sjever, potrošnja električne energije na području cijele Županije varira. U periodu od 2015. do 2017. godine potrošnja je rasla, dok je u 2018. i 2019. godini potrošnja se smanjila.

Opskrbljivanje postojećih i novih potrošača električnom energijom planirano je iz elektrodistributivne mreže. Srednjoročne i kratkoročne planove razvoja elektrodistributivne mreže izrađuje nadležno elektrodistributivno poduzeće na temelju planova razvoja prostora izrađenih kroz detaljnu prostorno-plansku dokumentaciju.

7.2. Objekti za proizvodnju i prijenos energije sa zaštitnim zonama pojasevima (elektro, naftovodi, plinovodi, objekti i vodovi daljinskog grijanja i dr.), sa kapacitetima

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Na području prostornog obuhvata izgrađena je jedna solarna elektrana (FNE „Domaljevac“ 30 kW).

Temeljna koncepcija u oblasti elektroenergetske infrastrukture također obuhvata:

- * Osiguravanje dovoljne i kvalitetne količine električne energije za svakog kupca na području predmetnog obuhvata,
- * Isporuka električne energije u skladu sa normama kvaliteta električne energije,
- * Smanjivanje gubitaka u elektrodistributivnoj mreži,
- * Izgradnja novih elektroenergetskih kapaciteta (transformatorskih stanica 10(20)/0,4 kV (planirane su 4 TS u Domaljevcu) i pripadajućih srednjenaponskih i niskonaponskih vodova),
- * Izgradnja novih proizvodnih kapaciteta,
- * Prelazak na 20 kV naponski nivo,
- * Osiguravanje dvostranog napajanja za radijalne SN vodove,
- * Zamjena zračnih 10kV vodova podzemnim kabelima u okviru naselja,
- * Kontrola, zamjena i ugradnja novih brojila.

Povećanju sigurnosti opskrbe električnom energijom bi najviše trebalo doprinijeti osiguravanju dvosmjernog napajanja rekonstrukcijom nekadašnjeg 35 kV dalekovoda iz pravca TS 110/x kV Šamac. Lokacije novih distributivnih transformatorskih stanica 20(10)/0.4 kV, kao i trase podzemnih srednjenaponskih kabela definirat će se planskom dokumentacijom nižeg reda.

Postojeća glavna općinska trafostanica 35/10(20) kV "Domaljevac" s obzirom na sadašnju rezervu bi trebala da osigura potrebnu snagu za vršne terete u planskom periodu. Ovome će u kategoriji kućanstava doprinijeti znatnija primjena fotonaponskih panela i povećanje efikasnosti električnih uređaja.

DISTRIBUTIVNA MREŽA

U trogodišnjem planu poslovanja 2021-23 planirana je izgradnja novih SN 10(20) kV podzemnih kablskih vodova.

U trogodišnjem planu poslovanja 2021-23 na području, planirana je rekonstrukcija NN 0,4 kV mreže, posebice tamo gdje su ostvareni tehnički gubici uslijed njenog lošeg stanja.

Prilikom izgradnje novih objekata voditi računa o položaju elektroenergetskih objekata i zaštitnim pojasevima elektroenergetske infrastrukture u skladu sa „Pravilnikom o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1kV do 400 kV“.

8. TERMOENERGETIKA

Stambeni i eventualni poslovni i stambeno-poslovni objekti, zbog boravka ljudi, moraju zagrijavati prostorije zimi i eventualno rashlađivati ljeti. Za ovo je moguće osigurati toplotnu energiju iz različitih energenata i na različite načine (loženje po prostorijama, kotlovnice za centralno i etažno grijanje), dok je za rashladnu energiju uglavnom potrebna električna energija za rad toplotnih pumpi.

Zbog neopravdanosti izgradnje sustava daljinskog grijanja u urbanom području Domaljevca, postojeće i planirane objekte u planskom razdoblju je potrebno opskrbljivati iz individualnih toplotnih izvora ili iz reonskih kotlovnica čiji će broj zavisiti od dinamike izgradnje objekata, odnosno od studijske dokumentacije kojom će se pokazati da li postojeće ili nove objekte treba toplotnom energijom snabdijevati iz zajedničkih (reonskih) kotlovnica.

Za sve objekte koji se budu gradili na razmatranom prostoru može se odobriti izgradnja individualnih ili reonskih kotlovnica, sukladno studijskoj dokumentaciji. Glavni energenti bi bili biomasa i plin, a studijska dokumentacija bi trebala utvrditi mogućnosti upotrebe geotermalne energije srednje i visoke entalpije kao izvora energije u ovim termoenergetskim objektima.

U planskom razdoblju je veoma važno unaprjeđenje energetske efikasnosti u sektoru zgradarstva, kako stambenih, tako i objekata druge namjene. Adekvatnim izoliranjem objekta i drugim aktivnostima koji vode ka smanjenu potrošnje toplotne energije po 1 m² grijanog prostora ostvarile bi se velike uštede.

Rashlađivanje, provjetravanje ili klimatizaciju prostorija u objektima vršiti pojedinačnim instalacijama po prostorijama ili centralnim rashladnim stanicama i odgovarajućom instalacijom za svaki objekt u cjelini. Vrstu opreme za rashlađivanje, provjetravanje ili klimatizaciju odrediti projektnom dokumentacijom.

Plinifikacija

U općini Domaljevac ne postoji sustav opskrbe potrošača prirodnim plinom, postoje planovi da se izradi plinovod, ali nije došlo do realizacije tog projekta. Ako u budućnosti bude dostupan prirodni plin u ovoj Općini, za adekvatno sagledavanje ovog aspekta, neophodna bi bila izrada studije plinifikacije područja općine Domaljevac, koja bi dala neophodne parametre za ovaj vid infrastrukturne opremljenosti, koji bi bili upotrebljivi za novu plansku i projektnu dokumentaciju.

Prostorni plan općine Domaljevac-Šamac za period 2020-2040. godine obuhvata slijedeće planove izrade plinovoda:

- * Prostornim planom općine Domaljevac-Šamac iz 1999. godine je bila predviđena opskrba prirodnim plinom općina Orašje i Domaljevac-Šamac iz smjera Županije. Za ovaj prostor je bila predviđena izgradnja srednjopritisne plinske mreže (4 bara) koja bi se uspostavila po osnovnim postojećim i novo planiranim prometnicama.
- * U Strateškom planu i programu razvoja energetskog sektora Federacije BiH iz 2009. godine, jedan od predloženih projekata od strane gospodarskog društva BH-Gas d.o.o. Sarajevo bio je "Plinifikacija grada Orašja". Ovim projektom je pored plinifikacije gradskog naselja i općine Orašje bila predviđena i plinifikacija općina Domaljevac-Šamac, Šamac i Odžak. Plinifikacije bi se ostvarila konekcijom na plinski sistem Republike Hrvatske.
- * Prostornim planom Federacije BiH za period 2008 – 2028. godine planirana je plinifikacija grada Orašja na trasi planiranog autoputa Orašje-Brčko-Tuzla. Pozicioniranje glavne regulacijske stanice nije urađeno ovim dokumentom.
- * Izmjenama i dopunama Prostornog plana RS do 2025. godine previđena je izgradnja magistralnog plinovoda kroz sjeverni dio RS i njegovog ogranka do urbanog područja Šamac,

gdje je predviđena mjerno regulacijska stanica. Prijedlogom Urbanističkog plana Šamac je definirana lokacija glavne mjerne stanice (Rudine) u blizini granice sa općinom Domaljevac-Šamac. Priključenje na plinsku mrežu RS bi predstavljalo alternativno rješenje dovođenja prirodnog plina na područje općine.

Prostornim planom Županije Posavske za razdoblje 2019-2039. godine definirano je da je od interesa za Županiju Posavsku interkonekcija na međunarodni magistralni plinovod iz Hrvatske, plinovod Županja- Orašje, te sjeverna interkonekcija BiH i Hrvatske, plinovod Slobodnica (Hr) - Brod (BiH) - Zenica, kao i magistralni plinovod Bijeljina - Banjaluka (istočna interkonekcija sa Srbijom). Mogućnost plinifikacije Županije Posavske ovisit će od dinamike realizacije ovih planova. Kako bi se utvrdila opravdanost ovakvog projekta neophodna je izrada Studije plinifikacije.

9. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Primarni način ostvarivanja napretka i razvoja ljudskih resursa unutar svake zajednice jeste razvoj društvene infrastrukture u svim oblastima. Društvena infrastruktura je zapravo, najvažnija komponenta društvenog standarda, te se razmatra prema grupama djelatnosti i to: zdravstvene djelatnosti, obrazovanje, socijalna zaštita, kultura, sport i fizička kultura, uprava i administracija i vjerski objekti.

Dakle, unapređenje kvaliteta usluga javnih službi i opremljenosti ovim objektima prema potrebama lokalne zajednice ima za cilj poboljšanje kvaliteta društvenog standarda, kroz napredak i razvoj ljudskih resursa.

9.1. Bilanca potreba

Prema urbanističkim normativima za obavljanje funkcija centraliteta koje uključuju upravu i administraciju, obrazovanje, kulturu, sport i rekreaciju, zdravstvenu i socijalnu zaštitu, vjerske, komercijalne i slične uslužne sadržaje, potrebno je za svakog stanovnika u Domaljevcu planirati nešto više od 10m² prostora. Prema tome data je procjena bilanca potreba za površinama namijenjenim društvenim djelatnostima u planskom razdoblju.

9.2. Prostorni razmještaj objekata društvene infrastrukture

U planskom razdoblju neophodno je osigurati uz što racionalnije korištenje prostora, skladniji i brži razvoj svih društvenih djelatnosti koje neposrednije utječu na poboljšanje uvjeta života i rada stanovništva i racionalnije korištenje materijalnih i ljudskih resursa na cjelokupnom obuhvatu.

9.3. Obrazovanje

Predškolsko obrazovanje

Predškolski odgoj i obrazovanje se u urbanom području realizira u prostorijama JU „Dječji vrtić“. JU „Dječji vrtić“ je počeo s radom prvog listopada 2012. godine. Objekt ima površinu od 370 m² i nalazi se na parceli koja ima površinu od 2790 m², što je 24,7 m² po djetetu ukupne površine zatvorenog prostora i 186 m² ukupnog otvorenog prostora po djetetu.

Prema Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje potrebno je najmanje 3,6 m² po djetetu, za uzrast od 1 do 3 godine i najmanje 2,4 m² po djetetu za uzrast djece starije od 3 godine, odnosno srednja vrijednost bi bila 3 m² po djetetu. Na temelju Pedagoških standarda i normativa za predškolski odgoj i obrazovanje površina zatvorenog i otvorenog prostora ukazuje da JU „Dječji vrtić“ ima maksimalni smještajni kapacitet za oko 120 djece.

Osnovno obrazovanje

Osnovni odgoj i obrazovanje učenici stječu u jednoj centralnoj osnovnoj školi Braće Radića. Pedagoškim standardom se za sve osnovne škole utvrđeno je da za škole u kojima se izvodi razredna i predmetna nastava potrebno osigurati od 3,28 m² – 5,00 m² površine po učeniku. Površina školske zgrade iznosi 1994 m². Površina vanjskog prostora iznosi 16854 m². Škola ima kapacitet za oko 400 učenika.

Prostornim planom općine Domaljevac – Šamac za period 2020-2040.godine nisu planirani novi objekti u oblasti predškolskog i osnovnog odgoja i obrazovanja. Podizanje kvalitete usluga predstavlja prioritetni zadatak u planskom razdoblju.

Površine namijenjene obrazovnim objektima nalaze se u sklopu zone javnih sadržaja, čija površina iznosi 1,92 ha.

9.4. Zdravstvo

Zdravstvena djelatnost predstavlja organizirano pružanje zdravstvene zaštite kroz rad zdravstvenih radnika u okviru zdravstvenih ustanova. Primarna razina zdravstvene zaštite se realizira u Domu zdravlja Domaljevac. Unutar nove zgrade Doma zdravlja imaju dvije ordinacije obiteljske medicine, intervencija, mali priručni laboratorij. Pored toga organizirana je kirurško-urološka, pulmološka, dermatovenerološka, internistička i stomatološka ambulanta.

Zgrada Doma zdravlja obuhvata površinu od 347 m², a površina kompleksa iznosi 2500 m². Planom višeg reda (Prostorni plan općine Domaljevac – Šamac za period 2020-2040.godine) nisu planirani novi objekti u oblasti zdravstva.

U planskom razdoblju važno je raditi na kvalitetu pružanja usluga i stanja objekata zdravstvene zaštite.

Ljekarne i normativi za planiranje broja ljekarni na području općine Domaljevac - Šamac, obavljat će se sukladno važećim zakonom o ljekarnama i podzakonskim aktima vezanim za tu oblast (trenutno Zakon o apotekarskoj djelatnosti objavljen u „Sl. novine F BiH“, br.40/10, te Pravilnik o bližim uvjetima u pogledu prostora, opreme i kadra, kriterijima za osnivanje apotekarske djelatnosti u svim organizacionim oblicima, kao i načinu i postupku njihove verifikacije, objavljen u „Sl. novine F BiH“, br.44/12).

S obzirom da je u posljednjem razdoblju izražen trend izgradnje privatnih zdravstvenih sadržaja, oni se mogu locirati u svim stambenim, stambeno-poslovnim i gospodarskim zonama uz uvjet da su osigurani svi specifični prostorni zahtjevi pojedinih sadržaja (potrebe za pristupom, parkiranjem, površinom parcele i otvorenih prostora, uvjetima boravka bolesnika i drugim).

9.5. Socijalna zaštita

Socijalna zaštita je organizirana djelatnost usmjerena na osiguranje socijalne sigurnosti građana i njihovih porodica u stanju socijalne potrebe. S tim u vezi u planskom razdoblju, potrebno je, između ostalog, uz pomoć državnih ili privatnih poduzeća, vladinih i nevladinih organizacija osigurati zbrinjavanje najugroženijih korisnika socijalne zaštite.

Od objekata socijalne zaštite, na u okviru predmetnog obuhvata nalazi se JU Centar za socijalni rad Domaljevac, Dom za stare i nemoćne „Dobro srce“ i Centar za zdravo starenje.

U planskom razdoblju, nije predviđena izgradnja novog objekta socijalne zaštite.

Ukoliko se eventualno ukaže potreba za izgradnjom dodatnih objekata za stara i nemoćna lica, planirati izgradnju navedenih objekata u blizini zelenih površina i mirnijih ambijentalnih cjelina.

Površine namijenjene objektima socijalne zaštite nalaze se u sklopu zone javnih sadržaja, čija površina iznosi 0,52 ha.

9.6. Kultura

Prema srednjoj vrijednosti propisanih normativa za oblast kulture, površina kulturne ustanove Hrvatski dom je iznad predviđenih normativa.

U planskom razdoblju potrebno je ostvariti multidisciplinarne i multimedijalne sadržaje, koji će tehnološki i sadržajno pratiti potrebe svih generacija stanovnika. Također, potrebno je uspostaviti mrežu sadržaja i manifestacija, u kojima će se tematski prikazati kulturno-povijesno nasljeđe ovog prostora. Plansko razdoblje mora da osigura potrebne kapacitete za otvaranje spomen kuća, osnivanje likovnih radionica, obavljanje kulturnih i javnih manifestacija na otvorenom i slično.

Površine namijenjene kulturnim sadržajima nalaze se u sklopu zone javnih sadržaja, čija površina iznosi 0,60 ha.

9.7. Sport

Na temelju propisanih parametara objekti fizičke kulture zadovoljavaju površinom.

Ukoliko se ukaže potreba, moguće je površine za lociranje sportskih sadržaja planirati uz postojeće sportske objekte, kao proširenje postojećih kapaciteta ili izgradnja nezavisnih objekata. Manje rekreativne površine moguće je planirati i u okviru zona za stanovanje. U zonama individualnog stanovanja obično su zelene površine dobro zastupljene u vidu dvorišta i uređenih okućnica u kojima se najčešće i odvija rekreacija, igra djece i sl. Neophodno je, međutim, i u ovim naseljima urediti javnu površinu sa rekreativnim sportskim i dječjim igralištima.

U rekreacione površine spadaju i biciklističke staze, trim staze, šetne staze, koje treba planirati u kontinuitetu kroz Općinu.

Površine namijenjene sportskim sadržajima nalaze se u sklopu zone javnih sadržaja, čija površina iznosi 2,00 ha.

9.8. Javna uprava

Objekte uprave i administracije moguće je planirati u definiranim zonama u okviru zone javnih sadržaja. Također, bilo koji objekt, ili njegov dio, u stambenom, stambeno-poslovnim i poslovnim zonama, koji u prostornom i infrastrukturnom smislu može zadovoljiti potrebe predmetnog sadržaja, može se, uz poštovanje propisanih standarda planirati za djelatnosti iz ovog domena, ukoliko se, prilikom korištenja prostora ili kroz razvojne planove određenih općinskih institucija ukaže potreba za njima.

Površine namijenjene navedenoj namjeni nalaze se u sklopu zone javnih sadržaja, čija površina iznosi 0,51 ha.

9.9. Vjerski objekti

Postojeći vjerski objekt za ispunjavanje duhovnih potreba religioznog stanovništva zadovoljava trenutne potrebe stanovništva.

U planskom razdoblju, a u cilju očuvanja vjerskih tradicija i običaja, potrebna je zaštita, briga, održavanje i obnova postojećeg vjerskog objekta.

Planiraju se dodatne površine pod grobljem, na temelju propisanih parametara.

10. GOSPODARSTVO

10.1. Razvoj gospodarstva, temeljni faktori razvoja i potencijalna radna mjesta

Gospodarski razvoj Domaljevca usmjeravat će se sa ciljem da se efikasnim korištenjem resursa kojima Općina raspolaže osigura konkurentno, visoko produktivno gospodarstvo, zasnovano na primjeni znanja i suvremenih tehnologija.

Gospodarski i ukupni ekonomski razvoj Općine zasnivat će se na raspoloživim razvojnim potencijalima i resursima što zahtjeva da se:

- ❖ uspostavi ravnoteža između uslužnih i proizvodnih djelatnosti sa ciljem da se izgradi efikasna struktura gospodarstva sukladno komparativnim prednostima područja i zahtjevima tržišta;
- ❖ uvažavaju i poboljšaju specifičnosti urbanog područja kao razvojnog potencijala - radne zone, nove poduzetničke zone i gospodarski pogoni, kulturno naslijeđe i dr.

Gospodarski razvoj će se i dalje u značajnoj mjeri zasnivati na razvoju tradicionalno važnih i tržišno potvrđenih djelatnosti – poljoprivrede, trgovine i prometa.

Također, gospodarski razvoj bi se trebao temeljiti na:

- ❖ razvoju primarne poljoprivredne proizvodnje u ratarstvu, povrtlarstvu i stočarstvu;
- ❖ intenzivnijem razvoju novih turističkih grana, pored lovno i ribolovnog turizma - eko, nautičkog i banjskog turizma;
- ❖ razvoju sektora malih i srednjih poduzeća u oblastima prerađivačke industrije, trgovine, prometa, turizma, građevinarstva i poljoprivrede.

Jedna od značajnijih razvojnih odrednica u planskom razdoblju jeste poboljšanje poljoprivredne infrastrukture i okrupnjavanje zemljišnih posjeda, te izgradnju sustava za navodnjavanje i odvodnju. Jačanje poljoprivrednog sektora kroz jačanje infrastrukturnih kapaciteta i stvaranje preduvjeta za snažniju i kvalitetniju poljoprivrednu proizvodnju moguće je zahvaljujući povoljnim klimatskim uvjetima, prirodnim bogatstvima i tradicionalnom opredjeljenju stanovništva da se bavi poljoprivrednom djelatnošću.

Ratarstvo ima dobru perspektivu za dalji razvoj, a naročito prioritet treba dati kukuruzu, pšenici, lucerki, ječmu, travno-djetelinskoj smjesi. Ove vrste mogu dati najveći profit po jedinici površine, te mnogim kućanstvima poslužiti kao značajan izvor prihoda. Isto tako, treba uzeti u obzir razvoj povrtlarstva, prije svega tradicionalnih vrsta krumpira.

U narednom planskom razdoblju, gospodarski razvoj Općine bit će usmjeren na jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (MSP) i obrtnika s područja Općine, s posebnim naglaskom na povećanje izvoza, uvođenje novih tehnologija te implementaciju međunarodnih standarda. Cilj je stvoriti veću dodanu vrijednost i olakšati suočavanje s izazovima promjenjivog poslovnog okruženja, kao i s konkurencijom na domaćem i inozemnom tržištu. Ključni prioriteti planiranih aktivnosti bit će digitalna transformacija MSP-a i obrta, te uvođenje IT rješenja u poslovanje. Također, razvoj nove poduzetničke infrastrukture i unapređenje postojećih kapaciteta pridonijet će povećanju atraktivnosti Općine za domaće i strane investitore. Dodatnu vrijednost ovom procesu donijet će sustavna promocija Općine, kako na domaćem, tako i na međunarodnom tržištu, te aktivno uključivanje dijaspore u razvoj zajednice.

Turističku ponudu treba zasnivati na vidovima turizma koji imaju najveći potencijal za razvoj, a to su eko turizam i nautički turizam u sjevernom i sjeverozapadnom dijelu Općine uz rijeku Savu.

U urbanom području, u planskom razdoblju se izdvajaju kao turistički punktovi turističko pristanište Domaljevac i Zdravstveno – rehabilitacijski odjel Centra za zdravo starenje u Domaljevcu.

Prostori za razvoj gospodarstva predstavljaju značajan dio ukupnih površina koje čine strukturu urbanog naselja. Prostori za gospodarstvo u urbanom području osigurani su: u kompaktnim poduzetničkim zonama, u stambenim zonama disperzno i kao pojedinačni samostalni gospodarski subjekti.

U planskom razdoblju predviđeno je aktiviranje postojećih poduzetničkih zona u punom kapacitetu, poglavito zone Veliko Blato i formiranje nove zone Staklenici. U ovim zonama bi prema PPO Domaljevac – Šamac trebalo: izgraditi industrijske kapacitete kao rezultat premještanja proizvodnje iz Europske unije i izgraditi logističke i trgovačke centre, kako u ovim tako i u postojećim radnim zonama, koji bi iskoristili izuzetan geoprometni položaj općine Domaljevac-Šamac na granici sa Europskom unijom.

10.2. Orijentacija i razmještaj gospodarstva u prostoru

Na teritoriji urbanog područja egzistiraju sljedeće poduzetničke zone:

- Malo Blato, površine 3,25 ha, zona sa tercijarnim djelatnostima,
- Veliko Blato, površine 3,70 ha, zona sa tercijarnim djelatnostima,
- Kališta, ima površinu od 5,41 ha, zona sa tercijarnim djelatnostima.

Do kraja planskog razdoblja planirane su sljedeće poduzetničke zone:

- Staklenici, površine 33,21 ha, oslanja se na postojeći magistralni put M14.2,
- proširenje poduzetničke zone „Veliko Blato“, površine 3,83 ha.

Planom su definirani prostori gospodarske namjene na površini od 49,39 ha, što je znatno više u odnosu na postojeće stanje. Površine su planirane u većem obimu kako bi se dobila raznovrsna ponuda lokacija. Kroz formiranje ovih zona, usporedo sa ubrzanjem sveobuhvatnih kapitalnih ulaganja stvorit će se stimulativan ambijent za aktiviranje privatnih investicija u MSP, samozapošljavanje i mnoštvo drugih, prije svega privatnih inicijativa koje će ubrzati ritam zapošljavanja.

10.3. Ocjena gospodarskih aktivnosti sa stanovišta utjecaja na okoliš

Razvoj poduzetničkih zona ima i svoje negativne efekte koji se ogledaju, prije svega, u rastu rizika od zagađenja čovjekovog okoliša jer one, osim buke, stvaraju i određene količine otpada u čvrstom, tečnom i plinovitom stanju, kojeg je potrebno adekvatno tretirati i sanirati. U tom smislu razvoju poduzetničkih zona treba pristupiti sa pažnjom, te blagovremeno definirati, ne samo kriterije za ulazak u zonu, već izvršiti i selekciju pogodnih djelatnosti i aktivnosti koje su u određenim zonama mogu realizirati, uvažavajući sve aspekte i zahtjeve za potrebe očuvanja i zaštite okoliša sukladno europskim standardima.

U obuhvata Plana ne postoje veliki industrijski kompleksi koji mogu značajnije utjecati na kvalitetu okoliša, ali se prilikom izgradnje proizvodnih kapaciteta i poslovnih kompleksa svakako treba voditi računa o zaštiti okoliša, sukladno važećoj zakonskoj regulativi i pozitivnoj praksi.

U postojećim i planiranim poduzetničkim zonama, kao i gospodarskim objektima izvan poduzetničkih zona neophodno je osigurati održivi gospodarski razvoj uz dosljedno provođenje važećih propisa iz oblasti zaštite okoliša, odnosno treba voditi računa o opremanju komunalnom infrastrukturom sa modernim tehnološkim rješenjima, odvajanju oborinske i fekalne kanalizacije, formiranju jakog linijskog zelenila uz ceste i procentualnom učešću zelenila na svakoj zasebnoj parceli, korištenju alternativnih izvora energije gdje god je to moguće, te drugim elementima kojima se smanjuje utjecaj na okoliš.

10.4. Razvoj turizma

Značaj turističke privrede na ukupan razvoj se ogleda u njegovom utjecaju na komplementarne djelatnosti i društveni proizvod. Turizam, preko svojih ekonomskih funkcija (multiplikativne, konverzijske, induktivne, akceleratorne, izvozne, te funkcije poticanja razvoja i zapošljavanja), utiče na skoro sve privredne grane i tako stvara multiplikatore rasta BDP - bruto domaćeg proizvoda, zaposlenosti i investicija, omogućava ubrzanje razvoja, pokreće proizvodnju za zadovoljavanje potreba turizma, pospješuje devizni priliv, omogućava poboljšanje platnog bilansa i utiče na porast sveukupne zaposlenosti.

U urbanom području od smještajnih kapaciteta egzistira Motel „Zlatko“ sa smještajnim kapacitetom od 34 ležaja.

Lovni turizam – predstavlja najznačajniju turističku ponudu. Lovište općine Domaljevac – Šamac poznato je po zastupljenosti pernatom divljači, među kojima prednjači fazan, koji se redovito unosi u lovište, a tu su još i divlje patke stanarice, ali i divlje patke i divlje guske koje u zimskim mjesecima dolaze u lovište i zadržavaju se u njemu prilikom odmora u preletima preko ovih prostora.

Dobar materijalni temelj, brojnost divljači i duga tradicija lova predstavljaju dobre preduvjete za dalji organizirani razvoj lovnog turizma koji treba da bude okrenut kako inostranom, tako i domaćem tržištu.

Ribolovni turizam – blizina rijeke Save i bogatstvo vode ukazuju da je ovo područje izuzetno atraktivno sa stanovišta turističko-ribolovne ponude. Ihtiolška struktura ribe u vodama rijeke Save je vrlo raznovrsna, te se u istoj može loviti kako sitna bijela riba tako i kapitalni primjerci soma. Značajno je spomenuti da su vode bogate još: tostolobikom, amurom i šaranima, smuđem, deverikom, linjakom, kečigom, mrenom, škobaljem, babuškom, karasem, klijenom i drugim ribama.

Ribolovni turizam u planskom razdoblju organizirati uz pomoć ribolovačkih udruga i aktivirati kroz turističke manifestacije na komercijalnoj razini, što podrazumijeva: održavanje postojećih, uređenje ribolovnih punktova, permanentno pomlađivanje ribljeg fonda odgovarajućim i kvalitetnim vrstama ribe uz obavezne mjere zaštite ribljeg fonda i uređivanje i opremanje izletišta.

Kulturno – manifestacijski turizam – Nastavit će se sa tradicijom održavanja manifestacija, uz nov pristup kreiranju programa i sadržaja turističke ponude.

„Domaljevačka tkanica“ je kulturno-sportska manifestacija međunarodnog karaktera, koja se održava već nekoliko godina u organizaciji HKUD „Mladost“ Domaljevac. Do danas je sudjelovalo čitav niz umjetnika i kulturnih društava iz Hrvatske, Mađarske, Vojvodine, Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Temeljni cilj manifestacije je očuvanje izvornog folklornog stvaralaštva i da kao takva preraste u tradicionalnu regionalnu smotru folklor. Nužno je spomenuti i manifestacije međunarodnog karaktera „Dani općine Domaljevac-Šamac“.

Seoski turizam ima najmanju tradiciju na području Općine, ali su mogućnosti za njegov razvoj veoma velike. Razvoj seoskog turizma predstavlja aktiviranje postojeće materijalne baze, kadrovsko i organizaciono osposobljavanje stanovništva za pružanje turističkih usluga smještaja, ishrane i ponude sadržaja u prostoru. Seoski turizam, podrazumijeva stacionarni vid turizma u privatnom smještaju (seoskim kućanstvima) i da bi postao stabilan vid turizma u Općini zavisit će od ukupnog razvoja specijaliziranih oblika poljoprivrede, unapređenja uvjeta seoskog stanovanja i pronalaženja interesa mještana za pružanje usluga turistima, pa bi i sam vid turizma doprinio unapređenju i stabilizaciji sela.

Kongresni turizam ima djelomično ostvarene preduvjete (Hrvatski dom), ali se ponuda u ovoj oblasti mora podići na višu razinu. Pored stvaranja materijalnih uvjeta za organiziranje kongresa, savjetovanja i seminara (smještajni kapaciteti, pogodne sale za sastanke, razina opremljenosti objekata za međunarodne kongrese, veće komunikacione mogućnosti), potrebno je raditi i na organiziranju pratećih programa za učesnike kongresa koji će na adekvatan način predstaviti vrijednosti Općine.

10.5. Razvoj malih i srednjih poduzeća

Mala i srednja poduzeća mogu imati značajan utjecaj u razvoju Općine. Mala i srednja poduzeća predstavljaju temeljnu komponentu budućeg gospodarskog razvoja. Njihova fleksibilnost, inovativnost i sposobnost da reagiraju na promjene tržišta čine ih ključnim igračima u suvremenoj privredi. Pružanjem novih radnih mjesta, stvaranjem inovacija, poboljšanjem konkurentnosti i poticanjem održivog razvoja, MSP mogu značajno doprinijeti stabilnosti i rastu gospodarstva u budućnosti.

Mala i srednja poduzeća često imaju veću fleksibilnost i sposobnost da brzo reagiraju na tržišne promjene, što ih čini izuzetnim inovatorima. U svijetu ubrzane tehnološke transformacije, MSP-ovi mogu igrati ključnu ulogu u razvoju novih proizvoda i usluga, kao i u implementaciji novih tehnologija. Njihova sposobnost da testiraju i implementiraju inovacije na manjoj skali, prije nego što postanu mainstream, često daje prednost konkurentnosti i tržišnoj dinamici.

Osim toga, MSP su ključni za upošljavanje. Oni pružaju radna mjesta u širokom spektru sektora, od proizvodnje i trgovine do usluga i digitalnih industrija. U budućnosti, kako se tržište rada bude mijenjalo, MSP-ovi mogu doprinijeti smanjenju disbalansa u upošljavanju, stvarajući prilike za nove generacije radne snage, kao i za preobrazbu tradicionalnih industrija.

S obzirom na rastući fokus na održivost i zelene tehnologije, MSP-ovi mogu biti ključni akteri u prelasku na ekološki prihvatljive poslovne modele. Zbog svoje agilnosti, mali poduzetnici mogu brže usvajati energetske efikasne tehnologije, implementirati cirkularne ekonomske modele i razvijati proizvode i usluge koji zadovoljavaju ekološke standarde. Ovaj pristup može donijeti prednosti kako u pogledu smanjenja ekološkog otiska, tako i u povećanju konkurentnosti na tržištu.

Sa ubrzanom digitalizacijom, MSP-ovi će biti sve više uključeni u digitalnu transformaciju. Poduzetnici će koristiti tehnologije kao što su vještačka inteligencija, automatizacija, Internet stvari (IoT) kako bi unaprijedili svoje operacije, poboljšali efikasnost i proširili tržišta. Ovaj proces omogućava MSP-ovima da postanu konkurentniji i pristupaju globalnim tržištima, čime dodatno podstiču gospodarski rast.

MSP često daju prostor za razvoj poduzetničke kulture i omogućavaju ljudima da realiziraju svoje ideje i potencijale. Ovaj aspekt poduzetništva može stvoriti pozitivnu povratnu spiralu koja podstiče dalji razvoj novih poduzetničkih inicijativa, a sve to doprinosi ekonomskom i društvenom napretku. Također, MSP često promoviraju vrijednosti kao što su lokalna odgovornost, etičnost i društvena angažiranost.

Prioriteti u daljem razvoju MSP su:

- ❖ Održavati makroekonomsku stabilnost.
- ❖ Povećati privatne investicije:
 - Poboljšavajući pristup, institucije i zakonske okvire za razvoj poduzetništva i MSP
 - Podržavajući razvoj specijaliziranih konzultantskih institucija koje mogu pomoći MSP u sticanju novih znanja i tehnologija, naročito u području internacionalnih standarda i certifikata.
- ❖ Povećati razinu uposlenosti i učvrstiti veze između ljudskih resursa i tržišta rada.
- ❖ Poboljšati sustav socijalne zaštite, jačanjem sredine za poslovanje, restrukturiranjem poduzeća, privatizacijom i rastom sektora privatnog poduzetništva.

10.6. Razvoj poduzetničkih zona, slobodnih carinskih zona i dr.

Za razvoj gospodarstva u Domaljevcu najveći prostori planirani su u poduzetničkim zonama. Ukupna površina namijenjena poduzetničkim zonama iznosi 50,17 ha.

Korištenje zemljišta u poduzetničkim zonama je neujednačeno u zavisnosti od opremljenosti prostora infrastrukturom, pripremljenosti terena, vlasništva i dr.. U poduzetničkim zonama postoje značajne površine neizgrađenog zemljišta za razvoj gospodarstva, kao i prostora u postojećim kompleksima.

Poduzetničke zone namijenjene su razvoju sekundarnih i tercijarnih djelatnosti. Zone su uglavnom homogene, sa pretežno poslovnim sadržajima, a osim poslovnih sadrže i površine drugih namjena.

Poduzetnička zona Malo Blato, nalaze se uz magistralnu cestu M14.2. Obuhvata površinu od 3,25 ha. Po svom karakteru zona je tipično proizvodna i infrastrukturno je opremljena. U poduzetničkoj zoni Malo Blato lociran je najveći broj gospodarskih subjekata sa sljedećim djelatnostima: građevinska djelatnost i gospodarski objekti iz oblasti trgovine, prometa i usluga.

Poduzetnička zona Veliko Blato, obuhvata prostor južno od poduzetničke zone Malo Blato, uz kanal i uz regionalnu cestu R464c. Obuhvata površinu od 7,53 ha. Sa prometnog aspekta poduzetnička zona ima izuzetan potencijal. Na prostoru ove zone omogućeno je snabdijevanje vodom i električnom energijom, kao i kanalizacijska mreža, uglavnom uz postojeće poslovne sadržaje. Neizgrađeni dio zone bi trebalo dalje infrastrukturno opremiti, uglavnom kanalizacijom, da bi se uz postojeće poslovne sadržaje planirali novi.

Poduzetnička zona Veliko Blato je jednim dijelom izgrađena i u njoj su locirani sadržaji tercijarnih djelatnosti. Poslovni sadržaji su skoncentrirani uz regionalnu cestu i sekundarnu saobraćajnicu. Zona raspolaže sa značajnim površinama na neizgrađenom zemljištu. Pri lociranju novih kapaciteta potrebno je ostvariti kompatibilnost.

Poduzetnička zona Staklenici se odnosi na prostor koji se nalazi u istočnom dijelu urbanog područja. Obuhvata prostor površine od 33,21 ha. Orijentirana je na postojeću magistralnu cestu M14.2 i sekundarnu cestu. Nedovoljno je opremljena infrastrukturom. Nedostatak vodovodne i kanalizacijske mreže predstavlja ograničavajući faktor koji u planskom razdoblju treba otkloniti. Elektroenergetski kapaciteti zadovoljavaju površinu zone.

Unutar zone prevladava poljoprivredno zemljište, tako da su na ovom prostoru posebno izražene mogućnosti za razvoj gospodarskih djelatnosti iz prehrambene industrije (prerada voća i povrća, žitarica). Osim navedenog, moguće je razvijati i djelatnosti iz tercijarnog sektora, trgovina, usluge i dr..

Poduzetnička zona Kališta, obuhvata površinu od 5,41 ha. Nalazi se u zapadnom dijelu obuhvata, uz primarnu cestu. Uz primarnu cestu već posluju gospodarski subjekti tercijarnih gospodarskih djelatnosti. Veći dio ove zone je neizgrađen. Obzirom da kroz zonu prolazi primarna cesta, koja se dalje križa sa magistralnom cestom M14.2. može se reći da je prometno dobro povezana. Vodovodna i kanalizacijska mreža je izgrađena uglavnom uz postojeće gospodarske subjekte, tako da bi ostali prostor trebalo dalje infrastrukturno opremiti. Opskrbljivanje električnom energijom je zastupljeno u dovoljnom obimu. Obzirom da su već zastupljene djelatnosti iz tercijarnog sektora, predlaže se da novi poslovni sadržaji također budu iz tercijarnog sektora.

11. ZAŠTITA I UNAPREĐENJE OKOLIŠA

11.1. Sprječavanje negativnih utjecaja na okoliš

Prostornim planiranjem, osim uspostavljanja kvalitetnog načina upravljanja prostorom i njegovim dobrima, pokušava se prostor zaštititi od negativnih, stvorenih utjecaja, te osigurati adekvatna primjena važećih zakona i propisa iz oblasti zaštite okoliša.

Negativni utjecaji se mogu ublažiti kroz planiranje, te još detaljnije i brižljivije provođenje planiranih mjera i zahvata, a koje se oslanjaju na:

- * uspostavljanje jedinstvenog sustava monitoringa stanja okoliša na razini Općine i
- * jačanje svijesti lokalne zajednice o važnosti očuvanja okoliša.

Prema dosadašnjoj pozitivnoj praksi, uspostavljanje sustava praćenja stanja okoliša ima dvije temeljne funkcije: praćenje promjena kvaliteta okoliša i nadziranje primjene standarda iz oblasti zaštite okoliša. To se može postići kroz mjere zaštite od zagađivanja vode, zraka i tla.

11.2. Mjere zaštite od zagađivanja vode, zraka i tla

11.2.1. Mjere zaštite od zagađivanja voda

Unapređenje kvaliteta voda i održivi razvoj vodoprivrede moguće je ostvariti jedino uz primjenu principa integralnog upravljanja vodnim resursima i infrastrukturom.

Minimum zaštite životne sredine i kvaliteta življenja će biti ostvarena osiguravanjem vodoopskrbe za cjelokupno stanovništvo, odnosno, realizacijom plana proširenja i priključenja što većeg broja lokalnih vodovoda na gradski vodoopskrbni sustav, te uspostavljanjem monitoringa i upravljanja vodoopskrbnim sustavom.

U cilju zaštite i unapređenja kvaliteta voda neophodno je provesti sljedeće mjere zaštite:

- * izraditi studiju održivog sustava odvodnje otpadnih voda, prečišćavanja kanalizacije i izraditi projekte za postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda;
- * obnoviti i unaprijediti postojeći vodoopskrbni sustav kako bi se smanjili gubici vod;
- * mjerenje po zonama i modeliranje mreže za vodoopskrbu i otpadne vode;
- * izrada akcionih planova za vodoopskrbnu i kanalizacijsku mrežu;
- * testiranje izgradnje održivih urbanih sustava odvodnje;
- * izraditi studiju procjene industrijskih otpadnih voda, regulacije i ulaganja u prečišćavanje;
- * provoditi predviđene mjere date Uredbom o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sustave javne kanalizacije ("Službene novine Federacije BiH", broj: 26/20 i 96/20) prije ispuštanja u kanalizacijski sustav ili prirodni recipijent, kao i Odlukama o odvodnji i pročišćavanju otpadnih voda na području općine Domaljevac- Šamac, a sve u cilju dostizanja dobrog stanja voda što je i sukladno Zakonu o vodama;
- * održavati kišnu kanalizaciju;
- * zaštita riječnog korita od devastacije (neplanska eksploatacija pijeska i šljunka, erozija, uništavanje riječne vegetacije itd.);
- * obnova i sanacija postojećih zaštitnih vodnih objekata (nasipi i kanalska mreža);
- * spriječiti odlaganje čvrstog otpada na mjestima koja nisu za to predviđena.

11.2.2. Mjere zaštite od zagađivanja tla

Generalno promatrano najveći zagađivači tla su neadekvatno odloženi otpad iz industrije i kućanstava, otpadne vode septičkih jama, preljeva i direktnih izlivanja u tlo, postojanje minskih polja, neadekvatno i nekontrolirano korištenje kemijskih sredstava u poljoprivredi.

Jedan od izvora zagađivanja zemljišta je poljoprivredna djelatnost. Zemljište se zagađuje direktnim unošenjem kemijskih sredstava. Kemijska sredstva odnosno sredstva za zaštitu biljaka se teško rastvaraju u zemljištu i vodi, gdje dospijevaju putem zaprašivanja zemljišta. Kao takvi, gotovo u neizmijenjenom obliku gomilaju se u biljkama, a preko njih u svim karikama lanca ishrane. Na urbanom području djelatnost ima obilježja intenzivne poljoprivredne proizvodnje.

Dugoročno gledano, smanjenje zagađenja tla moguće je uspostavljanjem ekonomski održivog sustava upravljanja industrijskim i komunalnim otpadom za cjelokupno (100%) područje općine Domaljevac-Šamac, smanjenje površina zemljišta degradiranog djelovanjem industrije, energetike te u potpunosti uklonjenim registriranim minsko eksplozivnim sredstvima. Za ostvarenje ovog plana u narednom razdoblju potrebno je:

- * stručna primjena pesticida i mineralnih gnojiva i stroga kontrola njihove uporabe od strane stručnih službi (umanjivanje njihovog štetnog djelovanja na izmjene kemijskog sastava tla);
- * povećan kapacitet u tehničko-organizacionom smislu subjekata zaduženih za upravljanje otpadom;
- * smanjene površine pod registriranim divljim deponijama za 100%;
- * izgradnjom planski predviđenog sustava odvodnje otpadnih voda i septičkih jama prema propisanim sanitarnim pravilima;
- * sanacija napuštenih eksploatacijskih mjesta sukladno Zakonu o rudarstvu FBiH (šljunkare);
- * prikupljanje komunalni otpad i njegov transport na regionalne sanitarne deponije na području Grada Gradačac ili Grada Orašje;
- * sanacijom kontaminiranih površina, regulacijom vodotoka u smislu sprečavanja plavljenja, te provođenjem sanacionih programa za otklanjanje posljedica kontaminacije i degradacije prostora.

Također, uspostaviti komunikaciju i suradnju s javnošću, sa svim relevantnim ciljnim skupinama: nadležnim županijskim tijelima, tijelima lokalne uprave, komunalnim i drugim gospodarskim tvrtkama, organizacijama civilnog društva, sredstvima javnog priopćavanja, lokalnim stanovništvom, vjerskim institucijama i ukupnom javnošću kako bi se došlo do sporazuma kao temelja zajedničkog djelovanja.

11.2.3. Mjere zaštite od zagađivanja zraka

Dugoročno gledano, potrebno je smanjiti zagađenje zraka prouzrokovano emisijama iz industrijskih procesa i zagađenje zraka sagorijevanjem fosilnih goriva u stambenom, poslovnom i javnom sektoru. Za ostvarenje ovog plana u narednom razdoblju treba poduzeti sljedeće mjere:

- * kako je grijanje glavni uzrok zagađenja zraka u zimskom razdoblju, povećati postotak građana koji se griju na daljinski sustav grijanja;
- * promovirati korištenje automobila na električni pogon;
- * sprovoditi kontrolu emisija i primjenu mjera energetske efikasnosti u industriji;
- * uvesti poticajne ekonomske i stimulativne mjere za redukciju emisije korištenjem alternativnih izvora emisije;
- * urbanističkim planom se zabranjuje i ograničava izgradnja objekata koji su potencijalni zagađivači zraka u zonama stanovanja, administrativnih, društvenih, turističko-rekreativnih, prosvjetnih, zdravstvenih i drugih centara;
- * obavezno je formiranje zaštitnih zona i zelenih pojaseva oko industrijskih objekata i prometnica pri čemu se širina zaštitnih zona definira u odnosu na stupanj mogućeg zagađenja;
- * u cilju unapređenja stanja kvaliteta zraka, neophodno je uvesti monitoring emisije i izraditi katastar zagađivača zraka;

- * u cilju informiranja javnosti, potrebno je postaviti i displeje sa javno dostupnim informacijama o kvalitetu ambijentalnog zraka u realnom vremenu i izraditi aplikaciju za elektronske uređaje kojima bi se mogla pratiti kvaliteta zraka;
- * povećati inspekcijski nadzor.

11.3. Područja i mjere sanacije

Neki od problema na urbanom području su:

- * nedovoljno izgrađena kanalizacijska mreža i niska priključenost kućanstava na kanalizacijski sustav što utiče na okoliš uz dodatni utjecaj postojećih septičkih jama;
- * nepostojanje centraliziranog grijanja;
- * nepostojanje sustava za mjerenje zagađenosti zraka;
- * nepostojanje sustava za prikupljanje i tretman otpadnih voda;
- * neuređenost gradske deponije i postojanje divljih deponija;
- * nedostatak analize biodiverziteta.

Predložena rješenja za rješavanje problema:

- * aktivnosti na proširenju kanalizacijske mreže;
- * poticanje stanovništva na ekološki prihvatljiva rješenja u načinu grijanja, kao i toplinsko izoliranje objekata;
- * monitoring kvaliteta zraka da bi se pristupilo konkretnim akcijama u unapređenju kvaliteta;
- * uspostavljanje sustava za prikupljanje i tretman otpadnih voda;
- * izraditi Plan upravljanja otpadom i pristupiti sistemskom rješavanju upravljanju otpadom na razini Općine;
- * propisno urediti i održavati deponije otpada, realizirati projekte u smjeru odvajanja otpada i recikliranja određenog dijela otpada u cilju smanjenja ukupnog otpada na području Općine;
- * utvrditi popis staništa i biodiverziteta i njihovog stanja. Uspostaviti bazu podataka o vrstama domaćih životinja, rijetkim vrstama biljnog i životinjskog svijeta.

11.4. Procjena stanja do kraja planskog perioda

U planskom razdoblju se na području obuhvata očekuju utjecaji na okoliš i stanovništvo. Potencijalni utjecaji mogu se kontrolirati i svesti na razinu lokalnih utjecaja uz strogo poštivanje definiranih mjera zaštite okoliša kako isti ne bi poprimili šire (regionalne) razmjere.

Vjerojatne utjecaje na okoliš će na predmetnom području imati sljedeći izvori zagađenja:

- * nova industrijska postrojenja koja emitiraju zagađivače, kao i izvori toplotne energije (kućna ložišta, kotlovnice, toplane);
- * linijski izvori zagađenja (magistralna cesta M14.2 i regionalna cesta R464c);
- * poduzetničke zone (Staklenici, Kališta, Veliko Blato, Malo Blato);
- * privremena odlagališta komunalnog otpada.

Područja kvalitetnog okoliša je neophodno očuvati i kontrolirano koristiti kako emisije zagađivača ne bi prelazile propisana ograničenja. Očuvanje postojećeg kvaliteta okoliša, ali i unapređenje postojećeg stanja će se unaprijediti provođenjem konkretnih mjera zaštite:

- * izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda;
- * uvođenje centraliziranog sustava zagrijavanja (plinifikacija);
- * povećanje korištenja obnovljivih izvora energije (biomasa, sunčeva energija, energija vjetra, sagorijevanje otpadnih materija u svim centrima i objektima gdje se utvrdi opravdanost).

12. MJERE ZAŠTITE STANOVNIKA I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I LJUDSKIM DJELOVANJEM IZAZVANIH NEPOGODA I KATASTROFA I RATNIH DJELOVANJA U SKLADU SA ZAKONOM O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NEPOGODA I DRUGIM PROPISIMA

12.1. Procjena ugroženosti područja od prirodnih i tehnoloških nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja u planskom razdoblju

12.1.1. Prirodne nepogode i katastrofe

Prirodne nepogode su događaji koji su uzrokovani djelovanjem prirodne sile na koje ljudski faktor ne može utjecati kao što su: potres, poplava, visoki snijeg i snježni nanosi, olujni ili orkanski vjetar, tuča, prolom oblaka, klizište, suša, hladnoća, te masovne pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti.

Potresi

Potresi su pretežno tektonskog porijekla, ali se povremeno javljaju i izazvani (tehnogeni).

Urbano područje Domaljevac se nalazi u zoni maksimalnog očekivanog potresa 7° MCS-64 skale („Merkalijeva“ skala intenziteta), za povratni period od 500 godina.

Potres koji predstavlja jednu od težih prirodnih nepogoda zahtijeva poduzimanje mjera neprekidnog promatranja koje obavlja posebno opremljena mreža seizmoloških stanica.

Poplave

U dosadašnjem periodu, intenzitet poplava na predmetnom području kretao se u rasponu od srednjeg intenziteta do poplava katastrofalnih razmjera. Poplave ostavljaju najteže posljedice na poljoprivrednom zemljištu, stambenim i poslovnim objektima, na općinskim i lokalnim vodnim objektima (voda za piće), na zdravlje ljudi (pojava epidemija). Štete od poplava su tim veće što je više rasla vrijednost dolinskog prostora (naseljavanje, intenzivna poljoprivreda, industrija, prometna infrastruktura i drugo).

Općina Domaljevac – Šamac je pretrpjela ogromne štete izazvane poplavama 2014. godine, pri čemu je oko 95% ukupne površine Općine bilo pod vodom. Poplave su nanijele štetu kućanstvima (1353), gospodarskim subjektima (46), obrtničkim radnjama (17) i javnim ustanovama (18). Također je poplavljeno 1900 ha poljoprivrednih površina. Ukupno procijenjena šteta iznosi oko 55 miliona KM.

Suša

Do pojave suše, u klimatskom području u kome se nalazi urbano područje, može doći uslijed visokih temperatura zraka i nedostatka kišnih i snježnih padavina u dužem vremenskom razdoblju.

Najintenzivnije djelovanje suše registrirano je u ljetnim periodima 2007. i 2012. godine, uz vrlo visoke temperature zraka (preko 40° C). Obzirom da je predmetno područje svojim većinskim djelom poljoprivredni kraj, suša kao prirodna katastrofa vrlo nepogodno djeluje na gospodarski razvoj. Sve duža sušna razdoblja rezultiraju sve većim zabilježenim štetama.

Za vrijeme trajanja sušnog perioda dolazi do drastičnih smanjenja razine vodotoka, a kao krajnja najteža posljedica suše može biti izbijanje zaraznih bolesti odnosno epidemija, zbog nedostatka vode za piće i higijenske potrebe.

Tuča (grad, led)

Tučom nazivamo atmosfersku padavinu koja je u čvrstom stanju (led) promjera 5 mm ili više koji svojim udarom izaziva velika oštećenja i uništava poljoprivredne i šumske kulture a može prouzrokovati i štete na građevinskim i drugim objektima.

Najčešće se ovakvo nevrijeme javlja u razdoblju od travnja do listopada. U posljednjih nekoliko godina opasnost od tuče raste i to zbog povećanja srednje godišnje temperature kao i naglih temperaturnih amplituda.

Najčešće štete od tuče na ovom području trpi poljoprivredna proizvodnja, a u rjeđim slučajevima i građevinski i drugi objekti.

Na urbanom području nije organizirana zaštita od tuče, tako da se i iz tih razloga povećava opasnost od iste.

12.1.2. Tehničko – tehnološke nesreće

Požari

Požar kao nekontrolirana vatra, obično se pojavljuje uslijed nepravilnosti u svim sredinama u kojima se živi i radi. Uzrok za izbijanje šumskog pa i svakog drugog požara predstavlja svaki toplinski izvor koji djeluje na zapaljivu materiju tako da se ona može zapaliti.

U obuhvatu urbanističkog plana može se desiti poljski požar, a zatim slijedi šumski požar, dok su požari na objektima najmanje zastupljeni. Ova struktura požara je u korelaciji sa strukturom korištenja zemljišta gdje dominira poljoprivredno zemljište. Na zemljištu sa šumama može doći do požara uslijed visokih temperatura, udara groma, nekontroliranog odlaganja otpada, čišćenja poljoprivrednih imanja, upaljene vatre koju ostavljaju izletnici (nepažnja) ili namjernog izazivanja požara.

Benzinske crpke, gdje se drže veće količine pogonskog goriva, a na pojedinim i određene količine plina (plinske boce) predstavlja moguću opasnost za izbijanje požara većih razmjera. Također, kao potencijalne opasne lokacije za nastajanje i širenje požara mogu se smatrati domaćinstva i privredni subjekti koji za potrebe grijanja koriste manje spremnike lož ulja i drugih energenata.

Zbog nepostojanja profesionalnih vatrogasnih brigada u akcijama gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od vatrene stihije, uključena su samo dragovoljna vatrogasna društva.

12.2. Mjere zaštite

Mjere za ograničavanje negativnih efekata nepogoda i katastrofa izazvane prirodnim i ljudskim djelovanjem obuhvaćaju sljedeće :

Mjere zaštite od potresa:

- ❖ u cilju umanjenja posljedica po ljude i materijalna dobra od pojave potresa potrebno je neprestano poduzimati preventivne mjere koje će se realizirati kroz prostorne i urbanističke planove,
- ❖ izgradnju stambenih, infrastrukturnih i drugih građevinskih objekata vršiti sukladno propisanim tehničkim i drugim normama za izgradnju navedenih objekata u seizmički ugroženim područjima,

- ❖ ukoliko bi došlo do pojave potresa većih razmjera potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere koje se odnose na spašavanje ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, u prvom redu organizirati potragu i spašavanje zatrpanih u ruševinama, a potom njihovo zbrinjavanje,
- ❖ u cilju što približnije i realnije procjene posljedica po ljude i materijalna dobra u slučaju potresa, potrebno je imati podatke o strukturi stambenog fonda i cjelokupne infrastrukture.

Mjere zaštite od poplava:

- ❖ kroz preventivne i operativne planove obrane od poplava osigurati uvjete za poduzimanje mjera koje će spriječiti i ublažiti ljudske gubitke i materijalne štete, sukladno odgovarajućim propisima sa kojima se uređuje ova oblast,
- ❖ izvršiti sve potrebne pripreme za blagovremeno angažiranje potrebnog ljudstva, tehničkih i materijalnih sredstava za potrebe obrane od poplava kao i za potrebe ublažavanja nastalih posljedica,
- ❖ pravilno upravljati i redovito održavati one vodoprivredne objekte koji su u nadležnosti Županije i općina,
- ❖ u postupku gradnje građevinskih objekata u blizini vodoprivrednih objekata poštovati sve zakonom predviđene mjere i radnje,
- ❖ provoditi kontrolu nad korištenjem vodotoka u razne svrhe.

Mjere zaštite od suše:

- ❖ uvoditi navodnjavanje u proces poljoprivredne proizvodnje,
- ❖ proširiti opskrbu vodom za piće stanovništva putem javnih vodovoda,
- ❖ planirati i osigurati dostavu vode cisternama u slučaju suše za najugroženije potrošače,
- ❖ osigurati dovoljne količine vode za slučaj gašenja požara koji su naročito učestali u vrijeme suše.

Mjere zaštite od tuče:

U slučaju naleta tučonosnih oblaka pravovremeno izvršiti obavješćavanje i alarmiranje građana Općine kako bi isti mogli poduzeti odgovarajuće mjere zaštite.

Mjere zaštite od požara:

Zbog postojanja niza požarnih opasnosti potrebno je stalno i sustavno poduzimati mjere da se mnogobrojni izvori opasnosti za izbijanje požara potpuno uklone ili eventualno svedu na minimum. To dalje podrazumijeva:

- ❖ nužno je da pravne osobe koje raspolažu sa većim količinama lako zapaljivih materija posebnu pozornost posvete provođenju preventivnih mjera zaštite od požara i da raspolažu sa odgovarajućom opremom i sredstvima koje im nalažu važeći propisi,
- ❖ posebnu pozornost posvetiti edukaciji stanovništva i odgovornih osoba u poduzećima i mjestima gdje se okuplja veći broj ljudi u cilju što bolje zaštite ljudi i materijalnih dobara od požara,
- ❖ dosljedno provoditi propise kada je u pitanju gradnja objekata i davanje uporabne dozvole za iste sa aspekta zaštite od požara,
- ❖ kroz inspekcijske nadzore uklanjati uočene nedostatke koji bi mogli biti potencijalni uzročnici požara.

Zaštita od ratnih djelovanja

Jedan od temeljnih načina zaštite stanovništva od ratnih djelovanja predstavlja sklanjanje stanovništva u različite vrste skloništa.

Sklanjanje ljudi, materijalnih i drugih dobara obuhvata planiranje i izgradnju skloništa i sklanjanje i organizaciju održavanja i korištenja skloništa radi zaštite ljudi i materijalnih dobara. Pod skloništem se podrazumijeva dvonamjenski ili poseban objekt za zaštitu ljudi i materijalnih dobara koji pruža zaštitu od zračnog nadtlaka, požara i kontaminacije. Pod drugim zaštitnim objektima podrazumijevaju se podrumске i druge prostorije u stambenim i drugim objektima prilagođene za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, napušteni tuneli, pećine i drugi prirodni i vještački objekti i izgrađeni zakloni. U pogledu otpornosti na djelovanje prirodnih i drugih nesreća i osiguranja zaštite ljudi i materijalnih dobara skloništa mogu biti skloništa osnovne namjene i skloništa dopunske zaštite.

Skloništa osnovne zaštite grade se u gradskim i drugim ugroženim naseljima u novim objektima namijenjenim javnoj i zdravstvenoj službi, obrazovanju djece, hotelima, zaštiti dobara kulturno-povijesnog naslijeđa, javnim komunikacijama, i značajnim energetske i industrijskim objektima. Ova skloništa grade investitori svojim sredstvima. Skloništa osnovne zaštite trebaju da imaju obim zaštite od min 150 kPa nadtlaka i funkcionalno opremljene prostorije za boravak do 300 lica.

Pod skloništem dopunske zaštite podrazumijevaju se podrumске i druge prostorije u stambenim i drugim objektima prilagođene za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, napušteni tuneli, pećine i drugi prirodni i vještački objekti i izgrađeni zakloni. Skloništa dopunske zaštite trebaju da imaju obim zaštite od min 50 kPa nadtlaka i funkcionalno opremljene prostorije za boravak do 50 lica.

Za sklanjanje ljudi na javnim mjestima koriste se javna skloništa koje kao investitor gradi Općina. Zakloni se, u pravilu, pripremaju u ratnim uvjetima i izgrađuju ih građani, gospodarska društva i druga pravna lica vlastitim sredstvima. U slučaju opasnosti skloništimu mora biti omogućen normalan prilaz i korištenje onim licima i materijalnim dobrima kojima je sklonište namijenjeno.

Skloništa trebaju biti tako raspoređena da prate gustoću i razmještaj stanovništva i radnih mjesta te da su lako i brzo pristupačna. Skloništa treba da budu dostupna u vremenskom razdoblju koje nije duže od 3 minuta odnosno u radijusu udaljenosti od oko 250 m pri čemu se vertikalna udaljenost računa dvostruko.

Obiteljska skloništa se planiraju prema predviđenom broju članova kućanstava, a najmanje za 3 lica. Kućna skloništa i skloništa za stambene blokove planiraju se tako da se na 50 m² bruto površine objekta planira sklonišni prostor za najmanje jednog stanovnika. U poduzetničkim zonama treba planirati skloništa za najmanje dvije trećine ukupnog broja radnika u najvećoj smjeni u vrijeme rata. Javna skloništa se planiraju prema procijenjenom broju stanovnika koji se mogu zateći na javnom mjestu i broju stanovnika za koje nije osigurano drugo sklonište.

Kućna i javna skloništa su objekti srednje veličine, kapaciteta do 2x300 m² koji se grade za jedan ili više stambenih objekata ili kombinirano u kojem mogu da se štite stanovnici iz okolnih objekata, radnici koji rade u objektima u okruženju kao i lica kojima su namijenjena javna skloništa. U ovisnosti od koncepta uređenja prostorne cjeline skloništa se mogu planirati kao neovisni objekti ili u sklopu stambenih, javnih i poslovnih objekata. U odnosu na površinu zemljišta, mogu se planirati kao ukopana ili polu ukopana.

U planiranim urbanim područjima naselja potrebno je planirati skloništa osnovne i dopunske zaštite kao i javna skloništa. Zaštita stanovništva van urbanih područja provodila bi se korištenjem dopunskih skloništa i disperzijom stanovništva na manje ugrožena područja.

Usporedo sa sklanjanjem stanovništva potrebno je planirati i zaštitu materijalnih dobara koja se ne evakuiraju, a potrebna su za odvijanje procesa rada i život stanovništva. Sklanjanje materijalnih dobara treba organizirati disperzivno u urbanim područjima u skloništimu dopunske zaštite i drugim pogodnim prostorijama.

12.3. Mjere prevencije i ograničavanja negativnih uticaja prirodnih nepogoda

Prevencija kod prirodnih nepogoda uključuje niz mjera i strategija koje se poduzimaju kako bi se smanjila učestalost, ozbiljnost ili utjecaj prirodnih katastrofa na ljude, imovinu i okolinu. Prevencija podrazumijeva sljedeće:

- ❖ Rano upozorenje i obavještanje:
 - Razvoj sustava rane detekcije i praćenja prirodnih pojava omogućava efikasno obavještanje stanovništva o potencijalnim opasnostima.
 - Postavljanje sirena, upotreba mobilnih aplikacija, televizijskih i radijskih emitiranja kako bi se brzo i jasno obavijestila javnost.
- ❖ Urbano planiranje:

- Gradnja kuća i infrastrukture u područjima koja su manje podložna prirodnim nepogodama.
- Implementacija strožih građevinskih standarda kako bi se poboljšala otpornost na potrese, oluje ili poplave.
- ❖ Zaštita okoliša:
 - Očuvanje ekosustava kao prirodne zaštite od prirodnih katastrofa, poput šuma koje smanjuju rizik od klizišta.
 - Promoviranje održivih praksi kako bi se smanjilo degradiranje zemljišta i gubitak bioraznolikosti.
- ❖ Obrazovanje i svijest o riziku:
 - Edukacija stanovništva o prirodnim rizicima, pripremi za katastrofe i pravilnom postupanju tokom nepogoda.
 - Organiziranje radionica, vježbi evakuacije i simulacija kako bi se povećala svijest o rizicima.
- ❖ Zaštita infrastrukture:
 - Ojačavanje ključne infrastrukture, poput mostova, puteva, brana i vodoopskrbnih sustava, kako bi se smanjila osjetljivost na oštećenja tokom prirodnih katastrofa.
 - Redovno održavanje infrastrukture radi sprečavanja slabljenja tokom vremena.
- ❖ Socijalna prilagođavanja:
 - Razvoj socijalnih sustava koji pružaju podršku zajednicama tokom i nakon katastrofa, uključujući hitne službe, medicinsku pomoć i smještaj za evakuirane.
 - Poboljšanje ekonomske i društvene otpornosti zajednica kako bi se olakšao oporavak.
- ❖ Međunarodna saradnja:
 - Razmjena informacija i iskustava između zemalja i regija kako bi se bolje razumjeli rizici i razvile zajedničke strategije za smanjenje posljedica prirodnih nepogoda.
 - Pružanje pomoći i resursa međunarodnoj zajednici tokom velikih katastrofa.

Za sada se sustav zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća zasniva na obvezi Općine da spriječi i ukloni opasnosti i da primjeni pravovremene mjere ako se nesreća desi. Stalna je obveza i pravo i svih drugih pravnih osoba i građana ostvarivanje mjera zaštite i spašavanja odnosno osobne i uzajamne zaštite.

13. MINSKA POLJA

13.1. Područja i mjere sanacije

U obuhvatu urbanog područja nema neeksplozivnih ubojitih i minsko eksplozivnih sredstava.

Na mogućnost njihovog pojavljivanja mogu uticati poplave, gdje prilikom istih može doći do pomjeranja mina. Samim tim se ne može utvrditi njihova točna lokacija.

Pored poplava problem predstavlja što sva minska polja nisu označena, a dešavaju se i slučajevi da stanovništvo uklanja oznake opasnosti, što za posljedicu ima povećan rizik od nesreće izazvane neeksplozivnim ubojitim sredstvima.

13.2. Etape realizacije deminiranja

Mjere sanacije podrazumijevaju uklanjanje MES – a i NUS – a, te privođenje namjeni saniranih površina.

Deminiranje terena je aktivnost na pregledu i čišćenju terena od zaostalih mina, minsko-eksplozivnih i neeksplozivnih ubojitih sredstava.

U cilju ograničavanja negativnih efekata neophodno je:

- ❖ stalno upozoravati stanovništvo na opasnost od zaostalih mina, minskoeksplozivnih i neeksplozivnih ubojitih sredstava putem svih vrsta usmenih, pisanih i elektronskih medija, je jedan od najvažnijih segmenata preventivne zaštite,
- ❖ edukacija građana, posebno školske djece i omladine,
- ❖ obilježavanje kontaminiranih zona odgovarajućim znacima (minska polja) također treba da bude jedan od prioritarnih zadataka sa ciljem sprečavanja neželjenih posljedica.

14. MJERE ZAŠTITE PRAVA OSOBA SA SMANJENIM TJELESNIM SPOSOBNOSTIMA U SKLADU SA ODREDBAMA UREDBE O PROSTORNIM STANDARDIMA, URBANISTIČKO-TEHNIČKIM UVJETIMA I NORMATIVIMA ZA SPRIJEČAVANJE STVARANJA SVIH BARIJERA ZA OSOBE SA UMANJENIM TJELESNIM SPOSOBNOSTIMA

U cilju zaštite i zadovoljavanja potreba osoba sa umanjenim tjelesnim sposobnostima, svi objekti javne, poslovne, stambene i stambeno-poslovne namjene moraju biti projektirani i izgrađeni na način koji trajno osigurava nesmetan pristup i kretanje osoba s teškoćama u kretanju, kao i da se tokom njihovog korištenja izbjegnu mogućnosti ozljede korisnika građevine.

Prilikom projektiranja i izvođenja radova na gore spomenutim objektima, prilikom izrade detaljnih planova prostornog uređenja, u postupku donošenja urbanističke suglasnosti i odobrenja za građenje, Općina Domaljevac – Šamac, odnosno nadležne službe su dužne osigurati da se primijeni važeća Uredba o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za osobe sa umanjenim tjelesnim mogućnostima.

TREĆI DIO

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Posavska
Općina Domaljevac – Šamac
Općinsko Vijeće

Broj:
Domaljevac:.....

Na temelju članka 23. Statuta Općine Domaljevac-Šamac („Službeno glasilo općine Domaljevac-Šamac“ broj 3/09 i 1/10), a u vezi sa člankom 46. stav 3. Zakona o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske (Narodne novine Županije Posavske, broj: 06/16, 10/19) Općinsko Vijeće Domaljevac-Šamac na sjednici održanoj danagodine donosi:

O D L U K U

o provođenju urbanističkog plana Domaljevca

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Urbanistički plan Domaljevca za razdoblje 2020. – 2040. godine (u daljem tekstu Urbanistički plan) je temeljni obavezujući dokument za reguliranje odnosa prostornog uređenja za teritoriju urbanog područja.

Članak 2.

- (1) Ovom Odlukom utvrđuju se uvjeti korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora, čime se osigurava realizacija Urbanističkog plana.
- (2) Odlukom se utvrđuju:
 1. Opće odredbe,
 2. Program mjera urbanističkog uređenja i aktivnosti za provođenje urbanističkog plana,
 3. Granice urbanog područja,
 4. Granice građevinskog zemljišta po namjenama iskazane brojevima obodnih katastarskih parcela ili prirodnim i izgrađenim potezima,
 5. Režim građenja,
 6. Odnos prema postojećim objektima koji su ostali van granica građevinskog zemljišta, na građevinskom zemljištu ali suprotno njegovoj namjeni,
 7. Odnos prema postojećim objektima na planom utvrđenim zaštitnim infrastrukturnim pojasevima i zaštićenim područjima,
 8. Razmještaj djelatnosti u prostoru,
 9. Uvjeti izgradnje gospodarskih i pomoćnih objekata u sklopu kućanstava,
 10. Uvjeti i način uređenja građevinskog zemljišta, minimum uređenja građevinskog zemljišta,
 11. Uvjeti za izgradnju objekata i korištenje prostora,
 12. Uvjete korištenja zemljišta na zaštitnim infrastrukturnim zonama i pojasevima i zaštićenim područjima,

13. Uvjete širenja, obim širenja, povezivanje sa susjednim područjima i minimum uređenja građevinskog zemljišta za područja namijenjena budućem razvoju,
14. Uvjete za izgradnju i korištenje lokalnih vodovoda i drugih lokalnih izvora vode za piće,
15. Uvjete za izgradnju i korištenje pojedinačnih objekata za evakuaciju otpadnih voda (septičke jame),
16. Uvjete izgradnje pristupa javnim objektima i objektima kolektivnog stanovanja, kao i prometnih objekata (javni gradski promet, prometnice, promet u mirovanju, pješački promet, željeznički, zračni i vodni promet), sukladno odredbama uredbe o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje stvaranja svih barijera za osobe sa umanjenim tjelesnim sposobnostima,
17. Prostorni razmještaj i uvjeti za izgradnju objekata za zaštitu stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja u sukladno zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nepogoda i drugim propisima,
18. Druge urbanističko-tehničke uvjete od značaja za izdavanje urbanističke suglasnosti i odobrenja za građenje u zonama za koje nije utvrđena obaveza donošenja regulacionog plana,
19. Prijelazne i završne odredbe.

Članak 3.

- (1) Dokumentacija Urbanističkog plana urađena je sukladno članku 26. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja ("Službene novine Federacije BiH, br. 63/04, 50/07,84/10"- u daljem tekstu Uredba), a ista sadrži:
- (2) Prostornu osnovu plana sa prijedlogom koncepcije prostorne organizacije – tekstualni i grafički dio:
 - a) Tekstualni dio Prostorne osnove sadrži četiri dijela:
 1. Analiza stanja prostornog uređenja
 2. Ocjena stanja u prostoru
 3. Mogući pravci prostornog razvoja
 4. Koncepcija prostornog razvoja
 - b) Grafički dio čine 16 digitalnih grafičkih priloga na kojima je prikazano postojeće stanje prostornog uređenja urbanog područja Domaljevca i 1 digitalni grafički prilog na kojima je data koncepcija prostornog razvoja. Digitalne karte urađene su na geodetskim podlogama u razmjeri 1:2500.
- (3) Urbanistički plan – tekstualni i grafički dio
 - a) Tekstualni dio Urbanističkog plana sadrži tri dijela:
 1. Opći i posebni ciljevi prostornog razvoja
 2. Projekcija urbanog uređenja
 3. Odluka o provođenju Urbanističkog plana
 - b) Grafički dio Urbanističkog plana čini 10 digitalnih grafičkih priloga. Digitalne karte urađene su na geodetskim podlogama u razmjeri 1:2500.

Članak 4.

- (1) Odredbe ove Odluke se primjenjuju na cjelokupno urbano područje Domaljevca uz primjenu postojećih odluka o usvajanju i provođenju planova nižeg reda i uz primjenu režima građenja II stepena.
- (2) Urbanistički plan je temelj za pripremu, izradu i donošenje detaljnih i ostalih dokumenata prostornog uređenja za urbano područje Domaljevca kao narednih faza detaljnijeg planiranja uređenja prostora.

2. PROGRAM MJERA URBANISTIČKOG UREĐENJA I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE URBANISTIČKOG PLANA

2.1. OBAVEZE U POGLEDU DETALJNIJEG PLANIRANJA UREĐENJA PROSTORA (IZRADA REGULACIONIH PLANOVA I URBANISTIČKIH PROJEKATA), KAO OSNOVA ZA ODOBRAVANJE GRAĐENJA NA POJEDINIM DIJELOVIMA URBANOG PODRUČJA

Članak 5.

- (1) Do donošenja detaljnih planskih dokumenata u postupku izdavanja urbanističke suglasnosti za intervencije na lokacijama van obuhvata detaljnih planskih dokumenata urbanistička suglasnost se izdaje na temelju odredaba predmetnog urbanističkog plana.
- (2) Granice obuhvata detaljnih planskih dokumenata, vremensko razdoblje za koji se donose, kao i ostale pojedinosti utvrdit će se Odlukom o pristupanju izradi detaljnih planskih dokumenata koji donosi Općinsko vijeće.

2.2. DINAMIKA REALIZACIJE URBANISTIČKOG PLANA, SA POŠEBNO RAZRAĐENOM PRVOM ETAPOM REALIZACIJE U DVOGODIŠNJEM PERIODU

Članak 6.

Urbanistički plan se provodi u procesu razrade i konkretizacije putem detaljnih planskih dokumenata, pri čemu se ne mogu mijenjati ciljevi i pravci razvoja, temeljne namjene površina, temeljna koncepcija infrastrukturnih sustava i planom utvrđeni obim i stupanj zaštite okoliša. Dinamika realizacije Urbanističkog plana će ovisiti o dinamici izrade detaljne planske dokumentacije. Izvještaj o dinamici realizacije Urbanističkog plana biće urađen nakon četiri godine, na temelju praćenja stanja u prostoru u svim njegovim segmentima, kao i rezultata novih istraživanja, a na temelju čega će biti donesen program mjera za unapređenje stanja u prostoru te, sukladno istim, biti planirane izmjene i dopune postojećih planskih dokumenata.

3. GRANICE URBANOG PODRUČJA

Članak 7.

Granica urbanog područja počinje na sjeveru parcelom magistralne ceste M14.2, zatim nastavlja na istoku granicama parcela 3001, 3002, 3014, 3015/1, 3015/2, 3024/2, 3024/1, 3025, 3026, 3032, 7686/2, 7610, 7586/1, zatim ide granicom kanala 7608/1, nastavlja granicom parcele 6955, presijeca kanal 7600/1, nastavlja granicom parcela 6750/1, 6748, 6745, 6740/2, 6739, 6737, 6735, 6731, 6727, presijeca i nastavlja putem 6726, pa nastavlja granicom parcela 7068, 7069/4, presijeca put 6540/2, presijeca parcelu 6543/1, nastavlja granicom parcela 6539/2, 6539/3, 6538, 6537/1, 6535/1, zatim ide kanalom 7680/1 i nastavlja na jug parcelama 6474, 6478/3, 6478/1, 6478/2, 6480, 6482, 6485, presijeca i nastavlja putem 6487, zatim nastavlja granicom parcela 6568/2, 6569/2, 6570/2, 6574, 6575, 6579/3, presijeca parcele: 6579/2, 6582, 6585, 6584, 6579/5, 6584, 6586/1 i 6586/2, zatim nastavlja obuhvaćajući parcelu 6587/2, pa presijeca parcele: 6588, 6591/2, 6592, 6593 i 6597/4, zatim presijeca put 6598 i parcele: 6616, 6618, zatim obuhvaća parcele 6621/2 i 6621/6, presijeca parcelu 6624, obuhvaća parcelu 6626, presijeca parcelu 6628, obuhvaća parcelu 6630, presijeca parcelu 6633/3, obuhvaća parcelu 6633/4, presijeca parcele: 6634/1, 6634/2, 6637, 6638, 6640/2, 6640/1, 6641/2, 6641/1, 6644, 6645, 6649, 6650, 6651, 6652/2, 6652/1, 6653/2 i 7588/1, zatim obuhvaća parcelu 7355, pa presijeca regionalni put na parceli 7598/1, pa nastavlja putem na parceli 6915, nastavlja obuhvaćajući parcele: 6248, 6262, 6264, presijeca put 7592, obuhvaća dalje parcele: 5805, 5806, 5768/5, presijeca put 5768/12, nastavlja granicom parcela 4877/2, 4878, 4880, 4869/3, 4868/4, 4868/3, 4868/2, 4867/2, 4867/1, 4866/7, 4866/8, 4866/1, 4866/6, 4866/5, 4866/2, 4866/3, 4866/4, 4851/2, 4910/3, 4910/2, 4910/1, 4920/3, 4920/1, 4920/2, 4928/1, 4927, 4926/2, 4925, 4924, 4923,

4940/2, 4940/1, 4944, 4945/2, 4945/1, presijeca magistralnu cestu M14.2 i nastavlja cestom do nasipa na parceli 7583/1 do početne tačke parcele pristupnog puta 7598.

4. GRANICE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA PO NAMJENAMA ISKAZANE BROJEVIMA OBODNIH KATASTARSKIH PARCELA ILI PRIRODNIM I IZAGRAĐENIM POTEZIMA

Članak 8.

- (1) Građevinsko zemljište na urbanom području utvrđuje se za sljedeće namjene:
 - Stanovanje individualno
 - Stanovanje kolektivno
 - Stambeno-poslovna zona
 - Gospodarski pogoni
 - Poduzetnička zona
 - Zona javnih sadržaja
 - Komunalne djelatnosti
 - Gradski park
 - Zona zelenila i rekreacije
- (2) Granice navedenih zona (zemljište razvrstano po namjenama) predstavljene su u grafičkom dijelu Plana.

5. REŽIM GRAĐENJA

Članak 9.

- (1) U okviru obuhvata Urbanističkog plana Domaljevac, sukladno članku 8 Zakona o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske (Narodne novine Županije Posavske, br. 6/16 i 10/19) primjenjuju se sljedeći režimi građenja:
- (2) Režim građenja I stupnja – za područja za koje je obaveza donošenje detaljnih planskih dokumenata, na temelju kojih se izdaje urbanistička suglasnost:
 - Poduzetnička zona „Staklenici“,
 - Poduzetnička zona „Veliko Blato“.

6. ODNOS PREMA POSTOJEĆIM OBJEKTIMA KOJI SU OSTALI VAN GRANICA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA, NA GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU, ALI SUPROTN O NJEGOVOJ NAMJENI

Članak 10.

- (1) Građevine koje su izgrađene prije izrade ovog Urbanističkog plana i stariji objekti za koje u vrijeme njihove gradnje nije bilo obavezno pribaviti dokumentaciju o građenju, urbanističku suglasnost, građevinsku dozvolu i odobrenje za uporabu mogu se:
 - trajno zadržati,
 - privremeno zadržati,
 - ukloniti.
- (2) Građevine koje su izgrađene prije 23.05.1974.godine a nisu ucrtane u katastarski operat općine Domaljevac-Šamac, mogu se ucrtati temeljem utvrđenog činjeničnog stanja izgradnje predmetne građevine.

Članak 11.

- (1) Postojeći objekti koji su ostali van granica građevinskog zemljišta, mogu se zadržati kao privremeni objekti do privođenja zemljišta utvrđenoj namjeni, pod uvjetom:
 - da kao privremeni objekti ne ometaju provođenje Urbanističkog plana,

- da kao privremeni objekti svojom funkcijom ne zagađuju okolinu,
 - da kao privremeni objekti ne ometaju odvijanje postojećeg i planiranog prometa i korištenje resursa.
- (2) Na privremenim objektima dozvoljeno je samo tekuće održavanje i radovi koji osiguravaju higijenske uvjete života.

Članak 12.

Postojeći objekti koji svojom namjenom ne odgovaraju namjeni površina utvrđenoj Urbanističkim planom mogu se trajno zadržati ukoliko zadovoljavaju sljedeće uvjete:

- ako se namjena objekta uskladi sa namjenom površina prema Urbanističkom planu,
- ako se objekt već uklapa u prostornu cjelinu i ambijent.

Članak 13.

Privremeno se mogu zadržati postojeći objekti koji se nalaze na građevinskom zemljištu iako su suprotni njegovoj utvrđenoj namjeni površina prema Urbanističkom planu pod sljedećim uvjetima:

- da postojeći objekti ne ometaju korištenje prostora u neposrednom okruženju,
- da se njihovim zadržavanjem ne ugrožava provođenje Urbanističkog plana,
- da postojeći objekti svojom funkcijom ekološki ne zagađuju sredinu u kojoj su locirani,
- da postojeći objekti ne ometaju odvijanje postojećeg i planiranog prometa i korištenja resursa.

Članak 14.

Privremeno zadržavanje objekata na građevinskom zemljištu, iako su suprotni njegovoj planiranoj namjeni površina utvrđenoj Urbanističkim planom može se odobriti samo do privođenja zemljišta njegovoj stvarnoj namjeni.

Članak 15.

Na privremeno zadržanim postojećim objektima iz prethodnog članka vlasnici mogu obavljati radove tekućeg održavanja i radove koji osiguravaju higijenske uvjete života.

6.1. ODNOS PREMA BESPRAVNO IZGRAĐENIM OBJEKTIMA

Članak 16.

Besppravno izgrađenim građevinama smatraju se:

- Objekti čija je gradnja započela ili je završena bez pravomoćnog odobrenja za građenje, kao i građevine za koje postoji odobrenje za građenje, ali je investitor odstupio od uvjeta propisanih u odobrenju za građenje.

Članak 17.

Legalizacija bespravno izgrađene građevine može se vršiti sukladno važećim propisima i standardima iz ove oblasti.

7. ODNOS PREMA POSTOJEĆIM OBJEKTIMA NA PLANOM UTVRĐENIM ZAŠTITNIM INFRASTRUKTURNIM POJASEVIMA I ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA

Članak 18.

- (1) Građevine iz članka 10. ove Odluke uklonit će se ukoliko se nalaze na zaštićenim područjima, zaštitnim pojasevima i infrastrukturnim pojasevima, ili ako na bilo koji drugi način ugrožavaju korištenje objekata, odvijanje prometa, korištenje resursa i sl.
- (2) Legalno izgrađeni objekti zatečeni u zaštićenim područjima, zaštitnim pojasevima i infrastrukturnim pojasevima mogu se zadržati privremeno ili trajno u slučaju da se pribavi suglasnost nadležne institucije koja upravlja navedenim zaštićenim područjima, zaštitnim i infrastrukturnim pojasevima.

Članak 19.

Građevine iz stavka 1. prethodnog članka, uklonit će se u roku od 6 mjeseci od donošenja Urbanističkog plana.

8. RAZMJETAJ DJELATNOSTI U PROSTORU

Članak 20.

Zone javnih sadržaja su locirane u okviru utvrđenog građevinskog zemljišta.

Članak 21.

Javni sadržaji moraju da zadovolje sve uvjete propisane Zakonom o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske i posebnim zakonima, ukoliko se radi o djelatnostima za koje su doneseni posebni zakoni i drugi propisi (zdravstvene ustanove, kulturne ustanove, sportski objekti, školski i predškolski objekti i sl.).

Članak 22.

- (1) Sadržaje iz oblasti obrazovanja moguće je realizirati i u stambenim i stambeno-poslovnim zonama na svim parcelama koje zadovoljavaju temeljne funkcionalne potrebe za njihovu realizaciju.
- (2) Pored zone javnih službi, sadržaje iz oblasti zdravstvene, socijalne i dječje zaštite također je moguće planirati u svim zonama, a sukladno temeljnim funkcionalnim zahtjevima koje ovi sadržaji imaju.
- (3) Manje rekreativne površine i dječja igrališta moguće je planirati i u okviru zona za stanovanje. Sportske sadržaje moguće je planirati i u okviru zone zelenila i rekreacije.
- (4) Bilo koji objekt uprave i administracije ili njegov dio, moguće je planirati u stambenim, stambeno-poslovnim i poduzetničkim zonama, koji u prostornom i infrastrukturnom smislu može zadovoljiti potrebe predmetnog sadržaja.

9. UVJETI IZGRADNJE GOSPODARSKIH I POMOĆNIH OBJEKATA U SKLOPU KUĆANSTAVA

Članak 23.

(Izgradnja privremenih objekata)

Privremeni objekti su objekti montažno-demontažne izvedbe ili izvedeni od lakih materijala, sa jasno definiranim rokom korištenja, postavljeni privremeno na određenoj lokaciji za potrebe gradilišta, za primjenu odgovarajuće tehnologije građenja, za organiziranje sajмова, javnih manifestacija i zadovoljavanje drugih potreba na javnim površinama (montažni objekti, kiosci, ljetne bašte, reklamni panoi i slični objekti u kojima se obavlja djelatnost privremenog ili sezonskog karaktera).

Članak 24.

- (1) Za objekte iz prethodnog članka ove Odluke nije potrebno odobrenje za građenje, ali preduvjeti za njihovo postavljanje jesu riješeni imovinsko-pravni odnosi i dobivena urbanistička suglasnost, odnosno lokacijska informacija.
- (2) Izuzetno od prethodnog stavka, odobrenje za građenje je potrebno pribaviti za objekte za potrebe sajмова i javnih manifestacija, kao i dr. privremene objekte koji će se koristiti duže od 90 dana od njihovog postavljanja.
- (3) Odobrenjem za građenje za privremene objekte iz stavka 2. ovog članka, investitoru se određuje rok u kojem je dužan o svom trošku ukloniti privremeni objekt, a najduže u roku do jedne godine.
- (4) Ukoliko investitor ne izvrši obavezu iz stavka 3. ovog članka, nadležni organ naredit će uklanjanje privremene građevine i dovođenje zemljišta u prethodno stanje ili stanje utvrđeno urbanističkom suglasnošću na teret investitora.

Članak 25.

(Izgradnja pomoćnih objekata)

- (1) Pomoćni objekti su sporedni objekti namijenjeni za sadržaje koji su potrebni za normalno korištenje (funkcioniranje) glavnih zgrada.
- (2) Pomoćnim objektima se smatraju garaže za osobna vozila (ako nisu u sklopu objekata druge namjene), šupe i ostave (za ogrjev, alat, kabaste predmete, namirnice i druge kućne potrepštine), ljetne kuhinje, nadstrešnice i objekti za smještaj uređaja kao što su kotlovi za grijanje, električni agregati i sl.
- (3) Pomoćni objekti uz poslovne objekte su sporedni objekti u kojima se neposredno ne obavlja poslovna djelatnost, a koji su potrebni za njeno obavljanje (skladišta, garaže, kotlovnice, trafostanice, skloništa i sl.).
- (4) Pomoćni objektima smatraju se i objekti namijenjeni za držanje domaćih i drugih korisnih životinja, za smještaj poljoprivredne mehanizacije, za držanje poljoprivrednih proizvoda, sjemena, umjetnih gnojiva i drugih materijala, za uzgoj biljaka koje se mogu uzgajati u objektima (cvijeće, rasadni materijal i sl.) i za druge slične sadržaje i aktivnosti poljoprivrednih proizvođača i drugih fizičkih ili pravnih lica koja se bave poljoprivredom.

Članak 26.

- (1) Izgradnja pomoćnih objekata iz prethodnog članka ove Odluke može se odobriti na građevinskom zemljištu namijenjenom individualnoj stambenoj izgradnji pod uvjetima utvrđenim zakonom i ovim Urbanističkim planom.
- (2) Preporuka je da se pomoćni objekti ne grade u centralnoj urbanoj zoni, a prilikom pozicioniranja da se grade u unutrašnjosti parcele iza glavnog objekta. Ukoliko bude neophodno, pomoćne objekte je moguće locirati i na drugačiji način, što će biti definirano i obrazloženo dokumentacijom nižeg reda.
- (3) Pomoćni objekti mogu imati maksimalnu bruto građevinsku površinu do 50m² i mogu imati samo jednu nadzemnu etažu, svijetle visine do 2,4m. U izuzetnim slučajevima, površina pomoćnog objekta može biti veća ukoliko postoje opravdani razlozi i prostorne mogućnosti, što se posebno odnosi na pomoćne objekte iz prethodnog članka, stavka 4.
- (4) Izgradnja garaža dozvoljena je kao nezavisni objekt i u sklopu stambenog objekta, te ako je ista vezana uz stambeni objekt i čini građevinsku cjelinu (po mogućnosti pod istim krovom da su i stambeni objekt i garaža). Izgradnja garaže se može dozvoliti ako se locira uz garažu susjedne parcele i sa istim čini građevinsku cjelinu -izbrisati.

Članak 27.

- (1) Izgradnja pomoćnih objekata podliježe istom postupku odobravanja za izgradnju drugih objekata, odnosno vršenje radova (urbanistička suglasnost, građevinska dozvola, odobrenje za upotrebu).
- (2) Postojeći pomoćni objekti, koji nisu sukladni Urbanističkom planu ili odredbama ove Odluke moraju se ukloniti u roku kojeg odredi nadležni organ općine Domaljevac - Šamac.

Članak 28.

- (1) Izgradnja pomoćnih objekata iz članka 25, stavka 4 može se izuzetno odobriti na poljoprivrednom zemljištu pod uvjetima:
 - da je investitor objekta proizvođač kome je poljoprivreda temeljna djelatnost,
 - da investitor nema mogućnosti izgradnje objekta na utvrđenom građevinskom zemljištu u neposrednoj blizini,
 - da to neminovno zahtijeva proces proizvodnje zbog kojeg se objekt gradi,
 - da se na traženoj parceli mogu osigurati svi uvjeti neophodni za funkcioniranje otpadnih voda, priključak na struju i sl. ovisno od vrste objekta kao i uvjeta zaštite infrastrukturnih pojaseva i zona zaštićenih područja.
- (2) Pomoćni objekti za držanje stoke i živine ne mogu se graditi uz stambene objekte na rastojanju manjem od:
 - 15 m od stambenog objekta,
 - 20 m od objekta za lokalno snabdijevanje vodom,
 - 1 m od granice susjedne građevinske parcele.

- (3) Rastojanje između pomoćnog i stambenog objekta iz prethodnog stavka, može izuzetno biti minimalno 10m, samo u slučajevima gusto izgrađene stambene strukture i pod uvjetima da se osiguraju adekvatni higijensko-tehnički uvjeti.
- (4) Objekti za smještaj i spremanje stočne hrane, ne mogu se graditi na rastojanju manjem od 10m od susjednih stambenih objekata, a objekti koji se grade od nepostojanog materijala ili lako zapaljivog materijala ne mogu se graditi na rastojanju manjem od 15 metara od susjednih objekata.
- (5) Izgradnja gospodarskih objekata ne može se odobriti na dijelu urbanog područja Domaljevca, koje predstavlja najuži centar.

Članak 29.

- (1) Objekti iz prethodnog stavka ne mogu se graditi na prostoru između stambenih objekata i ulice.
- (2) Staje, đubrišta i slični objekti koji jesu ili mogu biti izvor zagađenja sredine, ne mogu se graditi na prostorima gdje mogu da zagade tlo, nadzemne ili podzemne vode.
- (3) Objekti izgrađeni bez propisanih odobrenja moraju se dovesti u sklad sa odredbama ove Odluke u roku kojeg propiše nadležni organ općine Domaljevac - Šamac.

10. UVJETI I NAČIN UREĐENJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA, MINIMUM UREĐENJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Članak 30.

- (1) U cilju stvaranja uvjeta za građenje na urbanom području Domaljevac neophodno je osigurati da se građenje građevina i drugi zahvati u prostoru vrše na uređenom građevinskom zemljištu.
- (2) Uređeno građevinsko zemljište je zemljište na kome su obavljani radovi na pripremi i opremanju zemljišta prema planskim dokumentima i programu uređenja građevinskog zemljišta.
- (3) Pripremanje i opremanje građevinskog zemljišta obuhvaća radove definirane Zakonom o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske.
- (4) Uređenje građevinskog zemljišta u granicama urbanog područja Domaljevac vrši se na temelju programa uređenja građevinskog zemljišta kojeg usvaja Općinsko vijeće na prijedlog nadležne općinske službe.

Članak 31.

- (1) U slučaju da za pojedina područja nije donesen Program uređenje građevinskog zemljišta kao minimum uređenja građevinskog zemljišta podrazumijeva da građevinska parcela ima osigurano:
 - snabdijevanje pitkom vodom i rješenje otpadnih voda,
 - kolski prilaz građevinskoj parceli i potreban broj parking mjesta,
 - snabdijevanje električnom energijom.
- (2) Osiguran kolski prilaz građevinskoj parceli podrazumijeva sljedeće:
 - ukoliko je prilaz utvrđen prostorno planskim dokumentom, isti mora da bude evidentiran kao javno dobro,
 - prilaz objektima kolektivnog stanovanja, kao i javnim objektima (kulturni, obrazovni, vjerski i drugi objekti) mora da bude evidentiran kao javno dobro,
 - ukoliko prilaz građevinskoj parceli nije utvrđen prostorno planskim dokumentom niti je evidentiran kao javno dobro i propisuje se urbanističkom suglasnošću, investitor mora da bude upisan kao posjednik/suposjednik i vlasnik/suvlasnik katastarskih parcela od kojih se sastoji predmetni prilaz, te isti mora da bude širok minimalno 3,5m.

11. UVJETI ZA IZGRADNJU OBJEKATA I KORIŠTENJE PROSTORA

11.1. Opći uvjeti za izgradnju

Članak 32.

- (1) Urbanističku suglasnost, lokacijsku informaciju i odobrenje za građenje izdaje organ uprave nadležan za poslove prostornog uređenja i urbanizma.
- (2) Općinska služba za urbanizam u postupku izdavanja urbanističke suglasnosti određuju urbanističko-tehničke uvjete o načinu izgradnje građevine i vršenje drugih zahvata u prostoru sukladno ovom Urbanističkom planu, Zakonu o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske.

Članak 33.

- (1) Građenje građevina se može vršiti samo na građevinskom zemljištu koje je kao takvo utvrđeno odgovarajućim planskim dokumentom.
- (2) Izuzetno od odredbe stavka 1. ovog člana, izvan granica građevinskog zemljišta, može se vršiti građenje koje, s obzirom na svoje osobenosti, zauzima prostore van urbanog područja, odnosno, građevinskog zemljišta, a naročito:
 - građevine magistralne i regionalne infrastrukture (prometna, energetska, vodoprivredna, telekomunikacijska i dr. sa pratećim objektima);
 - zdravstvene, rekreacijske i sportske građevine, uključujući građevine za turizam;
 - građevine za manipulaciju i skladištenje zapaljivo – eksplozivnih sredstava;
 - građevine za potrebe obrane i vojske;
 - stambene i gospodarske građevine poljoprivrednog proizvođača za potrebe poljoprivredne proizvodnje i seoskog turizma, uključujući melioracijske sustave i sustave navodnjavanja;
 - istraživanje, iskorištavanje i uređivanje prostora prirodnih dobara (mineralne sirovine, šume, vode, poljoprivredno zemljište i dr.);
 - komunalne građevine (deponije komunalnog otpada, groblja, spomen obilježja i sl.);
 - rekonstruiranje postojećih objekata izgrađenih van granica građevinskog zemljišta.
- (3) Građevine iz stavka 2. ovog člana utvrđuju se na temelju planskih dokumenata Županije i Općine.

Članak 34.

Izgradnja građevina, vršenje radova i druge intervencije u prostoru se ne mogu odobriti na zemljištu koje je na bilo koji način zaštićeno odredbama posebnog zakona ili propisa, ili ovom Odlukom, osim ako je određena izgradnja, vršenje radova ili druga intervencija predviđena da neposredno služi svrsi zaštite.

Članak 35.

Na površinama namijenjenim za stanovanje, može da bude dozvoljena izgradnja individualnih i kolektivnih stambenih objekata, kao i objekata koji nisu namijenjeni za stanovanje ili su za to samo dijelom namijenjeni, ali koji su svojom namjenom kompatibilni sa stanovanjem.

Članak 36.

- (1) U objektima iz prethodnog članka ove Odluke, ne može da bude odobrena poslovna djelatnost kojom se stvara buka, vibracije, dim, prašina, neugodni mirisi, para ili se na drugi način zagađuje životna sredina, odnosno, ometa funkciju stanovanja u tom objektu i njegovoj okolini.
- (2) U postojećim objektima, koji ne zadovoljavaju uvjete iz prethodnog stavka, zatečene djelatnosti moraju da budu usklađene sa odredbama ove Odluke, u roku kojeg odredi Općinsko vijeće posebnom Odlukom.
- (3) Postojeći objekti, koji po svojoj namjeni nisu sukladni namjeni površina određenom Urbanističkim planom i ovom Odlukom, ne mogu se dograđivati, nadziđivati niti se na istima mogu vršiti konstruktivne adaptacije izuzev radova tekućeg održavanja.
- (4) Odredbe prethodnog stavka se ne odnose na objekte za koje je namjena dograđivanja, nadziđivanja ili konstruktivne adaptacije sukladna namjeni površine određene Urbanističkim planom.

- (5) Izuzetno od trećeg stavka ovog članka, ako su postojeći objekti takvog karaktera da njihovo izmještanje zahtijeva velika materijalna sredstva ili to zahtijeva opći interes, isti se mogu zadržati pod uvjetom da svoju djelatnost, u određenom roku, prilagode okolini, da ne zagađuju okoliš i da ne ometaju temeljnu funkciju površine na kojoj se nalaze.

11.2. Pravila za položaj objekata na parceli

Članak 37.

- (1) Položaj objekta na parceli se regulira definiranjem građevinskih linija u odnosu na regulaciju bloka, bočne susjedne parcele i zadnju granicu parcele.
- (2) Sve građevinske linije u granicama parcele moraju biti postavljene tako da ne predstavljaju smetnju funkcioniranju objekta na parceli, ne predstavljaju smetnju pri postavljanju mreže infrastrukture i ne smiju da ugroze funkcioniranje i statičku stabilnost postojećih objekata na susjednim parcelama.

Članak 38.

Na građevinskoj parceli objekti mogu biti postavljeni:

- u neprekinutom nizu – objekt na parceli dodiruje obje bočne linije građevinske parcele,
- u prekinutom nizu – objekt dodiruje samo jednu bočnu liniju građevinske parcele,
- kao slobodnostojeći – objekt ne dodiruje nijednu liniju građevinske parcele.

11.3. Rastojanje objekata, kao i rastojanje objekata od granica susjednih parcela u zonama za koje nije utvrđena obaveza donošenja regulacionog plana, katnost objekata

Članak 39.

- (1) Minimalna rastojanja između građevinskih objekata utvrđena su radi očuvanja slobodnih površina i osiguranja dovoljne osvijetljenosti zgrada.
- (2) Visina zgrada i njihova međusobna rastojanja utvrđuju se na parcelama predviđenim za izgradnju stambenih, poslovnih i stambeno-poslovnih objekata, odnosno, za dogradnju i nadziđivanje objekata, pod sljedećim uvjetima:

Zona individualnog stanovanja

- Najveća dozvoljena katnost objekata je do tri nadzemne etaže (prizemlje + dva kata).
- Minimalno rastojanje između građevinske i regulacione linije (do puta) za objekt iznosi 3,0m, osim ukoliko je posebnim propisom drugačije određeno (u zavisnosti od kategorije puta).
- U zoni u kojoj postoje izgrađeni objekti rastojanje iz stavka 2.ovog člana utvrđuje se na temelju pozicije većine izgrađenih objekata (preko 50%).
- Minimalna međusobna udaljenost novih objekata, osim objekata u neprekinutom nizu, iznosi 6,0m, ukoliko je udaljenost manja od 6,00 m, ne mogu se na susjednim stranama predviđati međusobni veći otvori stambenih prostorija.
- Minimalna udaljenost novog slobodnostojećeg objekta i granice susjedne građevinske parcele iznosi 1,00 m, a za dvojne objekte i objekte u prekinutom nizu 4,0m.
- Za izgrađene objekte čija međusobna udaljenost iznosi manje od 6,0m u slučaju rekonstrukcije ne mogu se na susjednim stranama predviđati međusobni otvori stambenih prostorija.
- Za zone izgrađenih objekata čije je rastojanje do granice građevinske parcele različito od vrijednosti utvrđenih u stavku 5.ovog članka, novi objekti mogu se postavljati i na rastojanjima na kojim se nalaze postojeći objekti, ali ne manjim od 1,00 m od granice građevinske parcele.
- Najmanja površina parcele za slobodnostojeći objekt iznosi 300m², za dvojni objekt 400m², za objekte u neprekinutom nizu 150m², za objekte u prekinutom nizu 200m².

Zona kolektivnog stanovanja

- Najveća dozvoljena katnost objekata je do šest nadzemnih etaža (prizemlje + 5 katova).
- Minimalno rastojanje između regulacione i građevinske linije za nove objekte u nizu iznosi 3,0m, osim kada je detaljnim dokumentom prostornog uređenja predviđeno drugačije.
- U zoni izgrađenih objekata rastojanje iz stavka 10.ovog članka utvrđuje se na temelju pozicije većine izgrađenih objekata (preko 50%).
- Minimalna međusobna udaljenost novih i okolnih objekata, osim objekata u nizu, iznosi 6,0m, tako što se osigurava udaljenost novog objekta od granice susjedne parcele. Ako se radi o objektima veće katnosti, odnosno ako viša zgrada ima četiri ili više etaža minimalno rastojanje između zgrada mora biti 12m.
- Za izgrađene objekte koji su međusobno udaljeni manje od 4,0m u slučaju rekonstrukcije ne mogu se na susjednim stranama predviđati međusobni otvori stambenih prostorija.
- Minimalno dozvoljeno rastojanje najisturenijeg dijela novog objekta i granice susjedne građevinske parcele kojom se osigurava međusobna udaljenost objekata iznosi 3,0m.
- Za izgrađene objekte čije je rastojanje do granice građevinske parcele manje od 3,0m u slučaju rekonstrukcije ne mogu se na susjednim stranama predviđati međusobni otvori stambenih prostorija.

Stambeno-poslovna zona, gospodarski pogoni i zona javnih sadržaja

- Najveća dozvoljena katnost objekata je do četiri nadzemne etaže (prizemlje + tri kata).
- Građevinska i regulaciona linija se po pravilu poklapaju, osim u slučaju kada se dozvola za izgradnju izdaje za neregulirani dio ulice u kome rastojanje između regulacione i građevinske linije za objekte iznosi 3,0m.
- U zoni izgrađenih objekata rastojanje iz stava 18.ovog člana utvrđuje se na osnovu pozicije većine izgrađenih objekata (preko 50%).
- Međusobna udaljenost novih slobodnostojećih i okolnih objekata, osim objekata u nizu, iznosi 6,0m, tako što se položajem novog objekta osigurava navedena udaljenost od postojećeg objekta.
- Za izgrađene slobodnostojeće objekte koji su međusobno udaljeni manje od 6,0m, u slučaju rekonstrukcije ne mogu se na susjednim stranama predviđati međusobni otvori.
- Najmanje dozvoljeno rastojanje temeljnog gabarita (bez ispada) novog slobodnostojećeg objekta i granice susjedne građevinske parcele, kojom se osigurava međusobna udaljenost objekata, iznosi 3,0m.
- Za izgrađene slobodnostojeće objekte čije je rastojanje do granice građevinske parcele manje od 3,0m ne mogu se na susjednim parcelama predviđati međusobni otvori.

Članak 40.

Poduzetnička zona

- Katnost objekata svih vrsta utvrđuju se sukladno tehnološkim zahtjevima.
- Minimalna udaljenost između građevinske i regulacione linije gospodarskih objekata mora osigurati manipulativnu i protupožarnu cestu.
- Površina kolsko-manipulativne površine treba biti prilagođena vrsti vozila koja njome manipulira i tehnološkom procesu njihovog rada.

Članak 41.

- (1) Udaljenosti u odnosu na granice susjednih parcela koje su navedene u stavkama članka 39. mogu biti i manje, uz suglasnost vlasnika susjednih parcela. Suglasnost mora da bude sastavljena u pismenom obliku, ovjerena od strane općinske službe nadležne za ovjere dokumenata ili notarski ovjerena i dostavljena organu nadležnom za poslove urbanizma zajedno sa zahtjevom za izdavanje urbanističke suglasnosti.
- (2) Ukoliko je već ranije izdana urbanistička suglasnost za građenje objekta na udaljenostima manjim od propisanih u stavkama članka 39., a na temelju suglasnosti vlasnika susjedne parcele, može se izuzetno, na susjednoj parceli, odobriti izgradnja objekta na istoj udaljenosti - međusobna udaljenost i pod istim uvjetima kao za objekt za koji je već izdana urbanistička suglasnost.
- (3) Detaljnim planskim dokumentima, može se odstupiti od minimalnih rastojanja kada se planira zadržavanje postojećih objekata izgrađenih na manjem rastojanju od granice građevinske parcele, ili na granici, ili kada je to nužno i opravdano sukladno zakonskim odredbama ili drugim urbanističkim razlozima.

Članak 42.

- (1) Visina objekata je ograničena je na maksimalni broj nadzemnih etaža u zavisnosti od zone u kojoj se nalazi i namjene objekta.
- (2) Za sve objekte na području Urbanističkog plana, ukoliko postoje lokacijske i druge mogućnosti, odnosno ako ne postoje smetnje geotehničke ili hidrotehničke prirode, može se predvidjeti izgradnja suterenske etaže, kao i u potpunosti ukopanih podrumskih etaža, pri čemu se svaka konkretna lokacija mora pažljivo analizirati u pogledu mogućnosti gradnje, a naročito sa visinsko-zonskog aspekta, kako se ne bi narušila zatečena urbana matrica u (po namjeni) ustanovljenoj zoni.
- (3) U broj etaža i visinu se ne računaju etaže koje su ukopane cijelim svojim obimom.
- (4) Dozvoljena je izgradnja jedne suterenske etaže.

Članak 43.

Kota prizemlja objekata određena je u odnosu na kotu nivelete javne ili pristupne ceste, odnosno, prema nultoj koti objekta, i to:

- kota prizemlja novih objekata na ravnom terenu ne može biti niža od kote nivelete javnog ili pristupnog puta,
- kota prizemlja može biti najviše 1,20 m viša od nulte kote,
- za objekte koji imaju indirektnu vezu sa javnom cestom, preko privatnog prolaza, kota prizemlja utvrđuje se sukladno prethodnim tačkama ovog članka i
- za objekte koji u prizemlju imaju nestambenu namjenu kota prizemlja može biti maksimalno 0,20 m viša od kote trotoara, a denivelacija do 1,20 m savladava se unutar objekta.

11.4. Oblik i veličina građevinskih parcela

Članak 44.

Građevinska parcela je zemljište na kojem se nalazi građevina i uređene površine koje služe toj građevini, ili zemljište na kojem je predviđeno građenje građevine i uređenje površina koje će služiti toj građevini koje ima pristup na prometnicu sukladno uvjetima iz planske dokumentacije.

Članak 45.

Planirana parcela treba da ima geometrijsku formu što bliže pravokutniku ili drugom obliku koji je prilagođen terenu, planiranoj namjeni i tipu izgradnje. Obavezno je da se planirani objekt ili objekti koji predstavljaju funkcionalnu cjelinu uvijek nalaze u granicama jedne pripadajuće građevinske parcele.

Članak 46.

- (1) Utvrđuje se minimalna veličina građevinske parcele od 300m², osim ako nije drugačije definirano za određene objekte.
- (2) Izuzetno od prethodnog stavka, građevinska parcela, na kojoj može da bude odobrena izgradnja može da bude i manja ukoliko na istoj postoji legalno izgrađen objekt koji se uklanja i ukoliko će novi objekt zadržati sve parametre postojećeg objekta (gabariti, katnost, namjena) i ukoliko postoji dovoljan prostor za osiguravanje potrebnog broja parking mjesta.
- (3) Najmanja površina građevinske parcele za izgradnju pojedinačnih slobodnostojećih objekata za odmor i povremeno stanovanje (vikend kuće) iznosi 150m².
- (4) Najmanja površina građevinske parcele u zonama individualnog stanovanja:
 - za slobodnostojeći objekt iznosi 300m²,
 - dvojnog objekta iznosi 400m²,
 - objekata u neprekinutom nizu iznosi 150m²,
 - objekata u prekinutom nizu iznosi 200m².
- (5) Najmanja površina građevinske parcele za novu izgradnju za objekte u poduzetničkoj zoni iznosi 800m².

Članak 47.

Parcele čiji je front prema ulici manji od 6m, parcele nepravilnog oblika, kao i parcele površine manje od 150m², ne predstavljaju parcele na kojima je moguća izgradnja. Ukoliko se radi o postojećim parcelama, do detaljnijeg planskog određenja statusa ovih parcela, na njima je moguća samo

rekonstrukcija postojećih objekata zbog poboljšanja uvjeta stanovanja ili rada. Za ovakve promjene, ukoliko je to moguće, treba primijeniti postupak spajanja sa susjednim parcelama radi formiranja parcele za novu izgradnju.

Članak 48.

U slučaju da parcele individualnog stanovanja u perifernoj zoni nemaju direktan pristup javnom putu, mogu postati građevinske parcele pod uvjetom da imaju omogućen pristupni put minimalne širine 3,5m do javnog puta.

11.5. Koeficijent izgrađenosti i koeficijent zauzetosti

Članak 49.

- (1) Koeficijent izgrađenosti parcele je odnos ukupne bruto građevinske površine svih nadzemnih etaža objekata i ukupne površine građevinske parcele.
- (2) Koeficijent zauzetosti je odnos tlocrtna površine svih objekata na građevinskoj parceli i ukupne površine građevinske parcele.
- (3) Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti po zonama izgradnje iznosi:
 - zona individualnog stanovanja – 1.0
 - zona kolektivnog stanovanja – 3.0
 - stambeno-poslovna zona – 2.4
 - gospodarski pogoni - 2.3
 - poduzetnička zona – 2.1
 - zona javnih sadržaja - 2.5
- (4) Najveći dozvoljeni koeficijent zauzetosti po zonama izgradnje iznosi:
 - zona individualnog stanovanja – 0.4
 - zona kolektivnog stanovanja – 0.5
 - stambeno-poslovna zona – 0.6
 - gospodarski pogoni – 0.6
 - poduzetnička zona – 0.6
 - zona javnih sadržaja – 0.7

11.6. Pravila za izgradnju objekata na parceli

Članak 50.

- (1) Pod objektima se podrazumijevaju izgrađeni dijelovi parcele u funkciji temeljne namjene i kompatibilnih namjena parcele.
- (2) Gabarit objekta je određen građevinskim linijama i maksimalnom visinom koje su uvjetovane koeficijentom zauzetosti i koeficijentom izgrađenosti, te propisanim distancama u odnosu na granice parcele članovima 38-49. ove Odluke.

Članak 51.

Planirani objekt mora da se nalazi u granicama svoje parcele. Planiranje i izgradnja jednog objekta i njegovih dijelova moguće je i na više parcela kao i za postojeće objekte koji su izgrađeni na više parcela, neophodno je izvršiti formiranje jedinstvene građevinske parcele najkasnije prilikom uplanjenja objekta.

Članak 52.

- (1) Moguće je planiranje i izgradnja više objekata ne jednoj parceli pod uvjetom:
 - ukoliko objekti čine jednu funkcionalnu cjelinu,
 - ukoliko je to predviđeno posebnim pravilima za zonu,
 - ako je tako definirano detaljnom planskom dokumentacijom.

- (2) Ako se planira više objekata na jednoj parceli, neophodno je poštovati urbanističke parametre: koeficijent izgrađenosti i zauzetosti, rastojanja između objekata i sl. na način da se svi objekti uzmu u obzir prilikom obračuna.

Članak 53.

Svaka građevinska parcela pored objekta treba da ima odgovarajući broj parking mjesta i pripadajuću zelenu površinu koja obuhvata minimalno 20% ukupne površine parcele, osim ako detaljnim planskim dokumentom nije drugačije definirano.

11.7. Pravila za izgradnju objekata po zonama

Članak 54.

(Zona stanovanja)

- (1) Gospodarski sadržaji koji se mogu predvidjeti u zoni individualnog stanovanja i kolektivnog stanovanja su oni koji svojom namjenom i lokacijom, moraju biti kompatibilni sa prevladavajućom stambenom namjenom zone u smislu da ne ugrožavaju standard naselja bukom, vibracijama, mirisima ili generiranjem prekomjernog parkiranja odnosno pješačkog i automobilskeg prometa. Kompatibilne namjene stanovanju su trgovina, ugostiteljstvo, zanatstvo i usluge, administracija, zdravstvo, dječja zaštita, obrazovanje i kultura.
- (2) Poslovne sadržaje je moguće predvidjeti samo u okviru prizemlja objekta (individualnog i kolektivnog).
- (3) U zonama stanovanja (individualno i kolektivno), pored stambenih i stambeno-poslovnih objekata mogu se graditi i samostalni gospodarski objekti.
- (4) Zastupljenost gospodarskih sadržaja u zonama stanovanja treba da se kreće u granicama do 30% na nivou zone.

Članak 55.

Individualni stambeni objekt može imati maksimalno 4 stambene jedinice.

Članak 56.

Legalno izgrađeni individualni stambeni objekti koji se nalaze u definiranoj zoni kolektivnog stanovanja i stambeno-poslovnoj zoni, imaju pravo na rekonstrukciju, dogradnju i nadogradnju do maksimalnog gabarita i sukladno parametrima koji su definirani za individualne stambene objekte.

Članak 57.

- (1) Poslovni sadržaji koji se mogu predvidjeti u okviru zona kolektivnog stanovanja su:
 - opskrbljivanje (prodavaonice, marketi, hipermarketi),
 - finansijsko poslovanje (banke, bankomati),
 - pošta i telekomunikacije,
 - zatim turističke agencije, osiguranje, trgovine odjećom, obućom i namještajem.
 - kao i javni sadržaji kompatibilni sa funkcijom stanovanja (zdravstveni i kulturni sadržaji, vrtići, uprava i slično).
- (2) U okviru objekata kolektivnog stanovanja ostavlja se mogućnost poslovanja u prizemlju objekata. U trgovačko-poslovnim ulicama i u centralnoj zoni moguće je i prvi sprat predvidjeti za poslovne djelatnosti.

Članak 58.

(Stambeno-poslovna zona)

U ovim zonama detaljnom planskom dokumentacijom treba planirati stanovanje sa kompatibilnim poslovanjem (često postotak poslovanja veći od 50%). Poslovni sadržaji koji se mogu predvidjeti u okviru stambeno-poslovnih zona moraju biti kompatibilni ambijentu centralnog gradskog područja. Otvorena i zatvorena skladišta, industrijski pogoni, benzinske pumpe, skladištenje otpada i slični sadržaji nisu mogući u ovim zonama. Isključuje se planiranje novih individualnih stambenih objekata. Postojeći individualni stambeni objekti se mogu zadržati i za iste objekte će biti omogućena

rekonstrukcija, sanacija, dogradnja i nadogradnja do maksimalnog vertikalnog gabarita koji će biti definiran za ovu vrstu objekata.

Članak 59.
(Gospodarski pogoni)

- (1) Na prostoru gospodarskih pogona moguće je planirati objekte na način da su zadovoljeni propisi definirani Zakonom o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske i posebnim zakonima, ukoliko se radi o djelatnostima za koje su doneseni posebni zakoni i drugi propisi.
- (2) U sklopu ove zone dozvoljeni su poslovni sadržaji koji ne ugrožavaju okoliš i ne stvaraju buku, vibracije, štetne materije.

Članak 60.
(Poduzetnička zona)

- (1) U okviru poduzetničkih zona moguće je planirati sve vrste poslovnih, proizvodnih, industrijskih, prerađivačkih i zanatskih djelatnosti sa pratećim sadržajima, koje nemaju štetne utjecaje na okolinu.
- (2) Zabranjene namjene se odnose na djelatnosti koje se ne koriste u svrhu poslovnih sadržaja, kao i sve one djelatnosti koje mogu ugroziti okoliš raznim štetnim utjecajima: bukom, gasovima, otpadnim materijama ili drugim štetnim djelovanjima, odnosno za koja nisu predviđene mjere kojima se u potpunosti osigurava okolina od zagađenja.
- (3) U slučaju planiranja djelatnosti koje imaju utjecaj na ljudsko zdravlje i okoliš, na građevinskoj parceli koja graniči sa građevinskom parcelom stambene, javne ili ugostiteljsko-turističke namjene, potrebno je osigurati uz tu parcelu tampon visokog zelenila najmanje širine od 5m.

Članak 61.
(Zona javnih sadržaja)

Javni sadržaji su locirani u okviru utvrđenog građevinskog zemljišta i moraju da zadovolje sve uvjete propisane Zakonom o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske i posebnim zakonima, ukoliko se radi o djelatnostima za koje su doneseni posebni zakoni i drugi propisi (zdravstvene ustanove, kulturne ustanove, sportski objekti, školski i predškolski objekti i sl.).

11.8. Ograđivanje građevinske parcele

Članak 62.

- (1) Građevinske parcele se mogu ograđivati zidanom ogradom do visine od 0.9m, računajući od kote trotoara ili transparentnom ogradom do visine od 1.2m, s tim što ograda ne smije biti bodljikava i da ometa zračni prostor.
- (2) Parcele čija je kota nivelete viša od 0.9m od susjedne mogu se ograđivati transparentnom ogradom do visine od 1.2m, koja se može postavljati na podzid čija je maksimalna visina jednaka razlici kota niveleta susjednih parcela.
- (3) Zidane i druge vrste ograda postavljaju se na granici građevinske parcele tako da ograda, stubovi ograde i kapije budu na građevinskoj parceli koja se ograđuje.
- (4) Zidana neprozirna ograda između parcela podiže se do visine 1.2m uz suglasnost vlasnika susjedne parcele, tako da stubovi ograde budu na zemljištu vlasnika ograde.
- (5) Susjedne građevinske parcele mogu se ograđivati živom zelenom ogradom ili transparentnom ogradom do visine od 1.2m, koje se postavljaju po katastarskom planu tako da stubovi ograde budu na zemljištu vlasnika ograde.
- (6) Vrata i kapije na uličnoj ogradi ne mogu se otvarati van regulacione linije, ulična ograda može biti maksimalne visine do 1,20 m, s tim što ograda ne smije biti bodljikava i da ometa zračni prostor.

Članak 63.

- (1) U zonama kolektivne stambene izgradnje parcele se ne ograđuju.

- (2) Parcele za objekte od općeg interesa se ne ograđuju, osim objekata kao što su vrtići, škole, zdravstvene ustanove i slično.

Članak 64.

- (1) Građevinske parcele na kojima se nalaze objekti koji predstavljaju neposrednu opasnost po život ljudi, kao i građevinske parcele posebne namjene ograđuju se sukladno posebnim propisima.
- (2) Građevinske parcele na kojima se nalaze industrijski objekti i ostali radni i poslovni objekti poduzetničkih zona (skladišta, radionice i sl.) mogu se ograđivati ogradom visine do 2.0m.

12. UVJETE KORIŠTENJA ZEMLJIŠTA NA ZAŠTITNIM INFRASTRUKTURNIM ZONAMA I POJASEVIMA I ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA

Članak 65.

(Prometna mreža sa zaštitnim pojasevima)

- (1) Uz prometnice utvrđene urbanističkim planom utvrđuju se zaštitni pojasevi u kojima važi poseban režim gradnje, radi sigurnosti prometa i zaštite javne ceste od štetnih utjecaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.
- (2) U postupku izdavanja urbanističke suglasnosti i/ili lokacijske informacije za građenje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar cestovnog i zaštitnog pojasa javne ceste, organ nadležan za prostorno uređenje obavezan je zatražiti prethodnu suglasnost, odnosno odobrenje od upravitelja ceste.
- (3) Zaštitni pojas mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:
 - magistralne ceste 20 m,
 - regionalne ceste 10 m i
 - lokalne ceste 5 m
 - nerazvrstane ceste i ulice 3 m.
- (4) U zaštitnim pojasevima prometnica nije dopuštena nova gradnja, izuzetno se može dozvoliti gradnja uz pribavljenu suglasnost nadležne institucije.
- (5) Širine infrastrukturnih koridora unutar izgrađenih dijelova urbanog područja određuju se prema posebnim propisima i uvjetima propisanim od nadležnih institucija zavisno o vrsti infrastrukturnog sustava.

Članak 66.

Telegrafske i telefonske zračne linije i vodovi, električni vodovi niskog napona, dalekovodi, kanalizacija, vodovodi kao i benzinske crpke mogu se postavljati i graditi u zaštitnom pojasu javne ceste samo uz prethodnu suglasnost nadležne institucije.

Članak 67.

Cjevovodi, kablovi i vodovi mogu se postavljati u zaštitnom cestovnom pojasu, a samo izuzetno i u cestovnom pojasu, a benzinske crpke i parkirališta se mogu postavljati i graditi u zaštitnom i cestovnom pojasu javne ceste samo na način i pod uvjetima utvrđenim u odobrenju, odnosno suglasnosti nadležnog tijela ili ministarstva.

Članak 68.

(Proizvodnja i prijenos energije sa zaštitnim pojasevima)

- (1) Odlukom Državne regulatorne komisije za električnu energiju o privremenom uređivanju tehničkih normativa za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih objekata br. 05-28-190-10/07 od 27.02.2008. godine se privremeno, do donošenja novih tehničkih normativa za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih objekata od strane nadležnog državnog tijela, kao tehnički normativi sa kojima se usklađuje gradnja objekata u zonama sigurnosti na teritoriji Bosne i Hercegovine, preuzimaju normativi utvrđeni Pravilnikom o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 do 400 kV („Službeni list SFRJ“, br. 65/88). Prilikom izgradnje novih dalekovoda, održavanja i rekonstrukcije postojećih dalekovoda,

- kao i kod gradnje drugih objekata u blizini postojećih dalekovoda obavezno je pridržavanje odredbi navedenog Pravilnika.
- (2) Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini je donio Pravilnik o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110 kV do 400 kV. Ovim pravilnikom uspostavlja se zona sigurnosti za nadzemne elektroenergetske vodove nazivnog napona od 110 kV do 400 kV. Širina područja zone sigurnosti horizontalne ravnine za dalekovode različitog nazivnog napona iznosi:
 - za dalekovod napona od 400kV širina područja bezbjednosti iznosi 40m,
 - za dalekovod napona od 220kV širina područja bezbjednosti iznosi 30m.
 - za dalekovod napona 110kV širina područja bezbjednosti iznosi 20m.
 - (3) Zavješena krajnjih faznih provodnika su podjednako udaljena od granica zone sigurnosti.
 - (4) Širina zaštitnog pojasa za ostale dalekovode iznosi :
 - za dalekovod napona od 35kV širina područja bezbjednosti iznosi 20m,
 - za dalekovod napona od 20kV širina područja bezbjednosti iznosi 20m.
 - za dalekovod napona 10kV širina područja bezbjednosti iznosi 12m.
 - (5) U koridoru postojećeg dalekovoda napona od 35 kV do 10 kV nije dopuštena nova gradnja. Izuzetno se može dozvoliti gradnja uz pribavljanje suglasnosti nadležne institucije.

Članak 69.

(Telekomunikacije sa zaštitnim pojasevima)

- (1) Sve telekomunikacijske veze (mrežni kablovi, koaksijalni kablovi i dr.) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojeće ili planirane prometne ili druge infrastrukture.
- (2) Postojeća elektronska komunikaciona infrastruktura i povezana oprema ne mogu biti oštećene i njen rad ne smije biti ometan u slučaju izgradnje nove komunalne infrastrukture i druge vrste objekata ili sadnjem sadnica, odnosno mora da bude osiguran pristup i nesmetano održavanje iste tokom čitavog vijeka trajanja.
- (3) U svrhu eliminiranja mogućeg mehaničkog oštećenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme kod paralelnog vođenja, približavanja i ukrštanja sa ostalom infrastrukturom u prostoru, potrebno je pridržavati se određenih najmanjih rastojanja.
- (4) Najmanja rastojanja kod približavanja i ukrštanja utvrđena u ovom članku odnose se na nezaštićeni telekomunikacijski kabel sa metalnim provodnicima položen u rov. Ako se radi o kابلu koji je položen u cijev ili telekomunikacijsku kablovsku kanalizaciju, smatra se da već postoji određeni stupanj mehaničke zaštite, pa se prihvataju manja rastojanja kod približavanja i ukrštanja, a koja su propisana za slučajeve kada su poduzete odgovarajuće zaštitne mjere.
- (5) Najmanja rastojanja drugih podzemnih ili nadzemnih instalacija, opreme, građevina ili sadnica u slučaju paralelnog vođenja ili približavanja trasi telekomunikacijskog kabla su sljedeća:

Redni broj	Vrsta objekta	Rastojanje [m]
1.	Rastojanje od donje ivice nasipa (pruga, ulica i dr.)	5
2.	Rastojanje od nosača nadzemnih kontaktnih vodova	1
3.	Rastojanje od nosača elektroenergetskih vodova do 1kV napona	1
4.	Rastojanje od nosača nadzemnih telekomunikacionih kablova	1
5.	Rastojanje od cjevovoda gradske kanalizacije i slivnika	1
6.	Rastojanje od vodovodnih cijevi prečnika do 200 mm	1
7.	Rastojanje od vodovodnih cijevi prečnika većeg od 200 mm	2
8.	Rastojanje od instalacija i skladišta sa zapaljivim ili eksplozivnim gorivom	10
9.	Rastojanje od regulacione crte zgrada u naseljima	0,6
10.	Rastojanje od temelja zgrada van naselja	5
11.	Rastojanje od stabala drveća i živih ograda	2
12.	Rastojanje od energetskog kabla do 10 kV napona	0,5
13.	Rastojanje od energetskog kabla od 10 do 35 kV napona	1
14.	Rastojanje od energetskeg kabla napona većeg od 35 kV	2

- (6) Ako rekonstrukcija postojeće ili izgradnja prometnice ugrožava trasu postojećeg podzemnog telekomunikacijskog kabla koji se nalazi u trasi prometnice, a nije u zaštitnoj cijevi, treba izvršiti izmještanje telekomunikacijskog kabla.
- (7) Nova trasa telekomunikacijskog kabla treba da bude u trotoaru ili zelenom pojasu prometnice iz stavka (1) ovog članka.
- (8) Ako rekonstrukcija postojeće ili izgradnja prometnice ugrožava trasu postojeće telekomunikacijske kablovske kanalizacije na način da će se ona nalaziti u trasi kolovoza nove prometnice i da nije moguće postići najmanje rastojanje između vanjskog zida gornjeg reda cijevi i nivelete prometnice od 0,7m, treba izvršiti izmještanje te kablovske kanalizacije, a okna izmještene kanalizacije obavezno se postavljaju u trotoaru ili zelenom pojasu predmetne prometnice.
- (9) Ako je ukrštanje trase nove prometnice planirano na način da se ukršta sa postojećim telekomunikacijskim kablom treba izvršiti izmještanje trase telekomunikacijskog kabla na način da ona bude vertikalna na osu prometnice, a ako to nije moguće, najmanje pod uglom od 45°, pri čemu elektronski komunikacioni kabel mora biti postavljen u zaštitnoj cijevi, i uz koju treba položiti dodatnu rezervnu cijev. Dužina cijevi treba da bude sa svake strane za 0,5m veća od širine kolovoza. Ako trasa cijevi presijeca i trotoar i nastavlja se u zelenom pojasu, trasa cijevi treba da završi u zelenom pojasu.
- (10) Po trasi i uz trasu podzemnog telekomunikacionog kabla ili kablovske kanalizacije na udaljenosti manjoj od 2m nije dozvoljena sadnja drveća čije bi korijenje moglo onemogućiti pristup kablom ili bi ga moglo oštetiti.
- (11) Kod nadzemnih samonosivih telekomunikacijskih kablova potrebno je osigurati minimalni zračni koridor od 0,5m oko kabla.
- (12) Određivanje i proračun moguće zone štetnog utjecaja elektroenergetskih postrojenja, kao što su podzemni i nadzemni vodovi visokog napona, trafostanice, rasklopna postrojenja i slično, na podzemne i nadzemne telekomunikacijske kablove sa bakarnim provodnicima, vrši se sukladno posebnim propisima koji određuju utjecaj elektroenergetskih postrojenja i vodova.
- (13) Ako je elektronski komunikacioni vod ili cijela elektronska komunikaciona mreža izvedena korištenjem telekomunikacijskih kablova sa optičkim vlaknima bez metalnih elemenata, ne izvodi

proračun zone štetnih induktivnih i galvanskih utjecaja, jer ne postoji štetni utjecaj elektroenergetskih postrojenja u smislu stavka (12) ovog članka.

- (14) Elektronski komunikacioni vod izveden korištenjem telekomunikacijskog kabla sa optičkim vlaknima, koji sadrži metalne elemente, primjenjuje se s obzirom na postojanje opasnosti tretira se kao vod sa bakarnim provodnicima.
- (15) U slučaju da proračuni iz stavka (12) ovog članka pokažu da su prekoračene granične vrijednosti napona opasnosti i/ili smetnji, investitor elektroenergetskog postrojenja sačinjava projekat zaštite za predmetni elektronski komunikacioni vod ili cijelu mrežu ako je mreža u zoni utjecaja.
- (16) Ukoliko proračuni iz stavka (12) ovog članka pokažu da nema štetnog utjecaja (trajnog ili kratkotrajnog) obzirom na opasnost i/ili smetnje, na paralelno vođenje i međusobno ukrštanje vodova elektronske komunikacione infrastrukture i elektroenergetskih vodova primjenjuju se udaljenosti iz tabele u stavu (5) ovog članka.

Članak 70.

(Vodna infrastruktura sa zaštitnim pojasevima)

- (1) Zaštitni pojas uz trase primarnih vodova vodovoda i kanalizacije do razvodne mreže utvrđuje se u širini od najmanje 2 m od vanjske ivice cjevovoda. Izuzetno može biti i manja uz suglasnost upravitelja komunalne infrastrukture.
- (2) Na prostoru obuhvaćenom zaštitnim infrastrukturnim pojasom ne mogu se graditi objekti ili vršiti radovi suprotno svrsi zbog koje je uspostavljen zaštitni pojas.
- (3) Izgradnju lokalnih vodovoda i drugih vodoopskrbnih objekata, kao i upravljanje tim objektima i njihovo održavanje vršiti pod uvjetima propisanim važećom zakonskom regulativom.

13. UVJETE ŠIRENJA, OBIM ŠIRENJA, POVEZIVANJE SA SUSJEDNIM PODRUČJIMA I MINIMUM UREĐENJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA ZA PODRUČJA NAMIJENJENA BUDUĆEM RAZVOJU

Članak 71.

- (1) Planom su utvrđene površine i trase za budući razvoj u toku ili poslije planiranog razdoblja.
- (2) Na rezerviranim površinama primjenjuje se režim zabrane građenja (članak 8. Zakona o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske).
- (3) Na rezerviranim površinama može se dati privremena namjena: zelene i rekreacione površine, šumska i poljoprivredna zemljišta, igrališta, površine za parkiranje, otvorene pijace, skladišta i slično.

14. UVJETE ZA IZGRADNJU I KORIŠTENJE LOKALNIH VODOVODA I DRUGIH LOKALNIH IZVORA VODE ZA PIĆE

Članak 72.

(Vodovodne instalacije)

- (1) Trase planiranih magistralnih cjevovoda i vodovodnih linija voditi postojećim i planiranim prometnicama i po potrebi zelenim površinama.
- (2) Dimenzije novih vodovodnih linija odrediti na temelju hidrauličkog proračuna uzimajući u obzir i potrebnu količinu vode za gašenje požara kako se to protupožarnim propisima zahtjeva. Minimalan promjer cijevi za gradska naselja je 100 mm. Na vodovodnim linijama predvidjeti potreban broj protupožarnih hidranata, na maksimalnom razmaku od 80 m za poduzetničke zone, odnosno 150 m za stambene zone. Preporučuje se ugradnja nadzemnih protupožarnih hidranata.
- (3) Minimalna dubina ukopavanja razvodnih vodovodnih linija je 1,2 m a magistralnih cjevovoda 1,8 m do tjemena cijevi.
- (4) Prilikom ukrštanja vodovodne cijevi treba da budu iznad kanalizacijskih.
- (5) Minimalan razmak između vodovodnih linija i drugih instalacija je 1,5 m.

- (6) Novoprojektirane objekte priključiti na postojeće i planirane vodovodne linije.
- (7) Tehničke uvjete i način priključenja novoprojektiranih vodovodnih linija kao i priključenje pojedinih objekata određuje nadležna komunalna organizacija.
- (8) Vodovodne linije zatvarati u prsten što omogućuje sigurniji i bolji način vodoopskrbe.
- (9) Kod izgradnje novih vodovodnih linija predvidjeti dovoljan broj zatvarača i fazonskih komada radi ispravnog funkcioniranja mreže.
- (10) Rekonstrukciju razvodne mreže raditi po postojećoj trasi kako bi se ostavio prostor u profilu za druge instalacije i izbjegli dodatni troškovi oko izrade priključaka.

Članak 73.

- (1) Zabranjena je svaka intervencija u prostoru koja može na bilo koji način ugroziti kvaliteta podzemnih i površinskih voda na urbanom području.
- (2) U svim slučajevima odobravanja izgradnje obavezan uvjet za izgradnju je odgovarajuće tretiranje otpadnih voda i na područjima gdje ne postoji javni sustav komunalnih instalacija i uređaja. Također mora biti adekvatno riješeno pitanje prikupljanja, distribucije i odlaganja otpada.
- (3) Općina i upravljači javnih vodovoda su dužni održavati, rekonstruirati i dogradnjom optimizirati kapacitet postojećih izvorišta do raspoloživih resursa, kako je to utvrđeno Urbanističkim planom.
- (4) Upravljači javnih vodovoda, općina i nadležni kantonalni organi su dužni osigurati zaštitu izvorišta pitke vode sukladno važećoj zakonskoj regulativi i Pravilnikom o uvjetima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta koja se koriste ili planiraju da koriste za piće i donijeti odgovarajući opći akt o zaštiti izvorišta. Opći akt nadležnog organa je odluka o uspostavljanju zona sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama, a temelj za donošenje odluke je elaborat istražnih radova odnosno projekat zaštite izvorišta. Projekat zaštite izvorišta se odnosi na svako izvorište pojedinačno i bazira se na provedenim istraživanjima hidrogeoloških uvjeta formiranja izvorišta, brzine prijenosa zagađenja podzemnom filtracijom i mogućnosti unosa u vodonosni sloj i efikasnosti mjera zaštite od zagađenja.
- (5) Izgradnja objekata u zonama zaštite izvorišta moguća je samo na temelju odredaba elaborata o zaštiti izvorišta.

15. UVJETE ZA IZGRADNJU I KORIŠTENJE POJEDINAČNIH OBJEKATA ZA EVAKUACIJU OTPADNIH VODA (SEPTIČKE JAME)

Članak 74.

(Fekalna kanalizacija)

- (1) Trase fekalnih kolektora i sabirne kanalizacijske mreže voditi postojećim i planiranim prometnicama i po potrebi zelenim površinama.
- (2) Dimenzije nove fekalne kanalizacije odrediti na osnovu hidrauličkog proračuna, uzimajući u obzir kompletno slivno područje. Ukoliko se proračunom dobije manji promjera od f 200 mm, usvojiti f 200 mm. Maksimalno punjenje kanalizacije je $0,5 D$, gdje je D promjera cijevi.
- (3) Minimalna dubina ukopavanja treba da je takva, da kanalizacija može da prihvati otpadne vode iz svih objekata koji su predviđeni da se priključe na nju, a ne manje od 1,2 m do tjemena cijevi. Za ispravno funkcioniranje fekalne kanalizacije predvidjeti dovoljan broj revizionih okana i voditi računa i minimalnim i maksimalnim padovima. Orijentaciono maksimalni pad je oko $1/D$ (cm) a minimalni pad $1/D$ (mm).
- (4) Novoprojektirane objekte priključiti na postojeću i planiranu fekalnu kanalizaciju. Minimalan promjer kućnog priključka je f 150 mm.
- (5) Industrijske otpadne vode se mogu uvesti u kanalizaciju tek poslije predtretmana.
- (6) U sredinama gdje ne postoji kanalizacija graditi propisne, vodonepropusne septičke jame.
- (7) Tehničke uvjete i način priključenja novoprojektirane fekalne kanalizacije kao i priključenje pojedinih objekata određuje nadležna komunalna organizacija.

Članak 75.

(Kišna kanalizacija)

- (1) Trase kišnih kolektora i sabirne kanalizacijske mreže voditi postojećim i planiranim prometnicama i po potrebi zelenim površinama.
- (2) Novu kišnu kanalizaciju usporedo izvoditi sa rekonstrukcijom cesta.
- (3) Dimenzije nove kišne kanalizacije odrediti na temelju hidrauličkog proračuna. Za mjerodavnu računsku kišu obično se uzima kiša sa vjerojatnošću pojave 33% ili 50%.
- (4) Minimalna dubina ukopavanja mjerena od tjemena cijevi je 1,0 m.
- (5) Vodu iz drenaža uvoditi u kišnu kanalizaciju.

Članak 76.

- (1) Izgradnja i korištenje septičke jame može se vršiti samo na području gdje ne postoje uvjeti za priključenje na kanalizacijsku mrežu.
- (2) Septičke jame moraju biti vodonepropusne. Njihovo dimenzioniranje vrši se prema veličini objekata i broju korisnika.
- (3) Septičke jame moraju biti udaljene najmanje:
 - 5 m od prometnice,
 - 15 m od vodotoka,
 - 15 m od objekta,
 - 5 m od granice susjedne parcele.
- (4) Septičke jame moraju biti pokrivene metalnim ili betonskim poklopcem i osigurane od pristupa ljudi i životinja.
- (5) Korisnik septičke jame je dužan da se po izgradnji kanalizacijske mreže, na istu priključi, uz obavezu napuštanja lokalnog uređaja.

16. UVJETE IZGRADNJE PRISTUPA JAVNIM OBJEKTIMA I OBJEKTIMA KOLEKTIVNOG STANOVANJA, KAO I SAOBRAĆAJNIH OBJEKATA (JAVNI GRADSKI SAOBRAĆAJ, SAOBRAĆAJNICE, SAOBRAĆAJ U MIROVANJU, PJEŠAČKI SAOBRAĆAJ, ŽELJEZNIČKI, VAZDUŠNI I VODNI SAOBRAĆAJ), SUKLADNO ODREDBAMA UREDBE O PROSTORNIM STANDARDIMA, URBANISTIČKO-TEHNIČKIM UVJETIMA I NORMATIVIMA ZA SPRJEČAVANJE STVARANJA SVIH BARIJERA ZA LICA SA UMANJENIM TJELESNIM SPOSOBNOSTIMA

Članak 77.

(Parking mjesto)

Parking mjesto mora biti smješteno najbliže pristupačnom ulazu u građevinu, te mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- parking mjesto za parkiranje jednog putničkog vozila osobe koja koristi invalidska kolica, kad se ono nalazi u nizu parking mjesta, postavljenim okomito, koso ili uzdužno u odnosu na pločnik, veličine 375 x 500 cm,
- parking mjesto za parkiranje dva vozila koje koristi invalidna osoba koje se nalazi u nizu parking mjesta okomitom veličine 625 x 500 cm s međuprostorom širine 125 cm,
- izlaz s parking mjesta na pločnik ukošenim ivičnjakom nagiba najviše 10%, širine najmanje 120 cm,
- površinu parking mjesta izrađenu od materijala koji ne otežava kretanje invalidskih kolica (šljunak, pijesak, zatravnjena površina i sl.).

Članak 78.

(Javna pješačka površina)

- (1) Javna pješačka površina mora biti:
 - uzdignuta u odnosu na rub ceste visine najmanje 3 cm, ili razdvojena tipskim elementom, a kada je u razini ceste razdvojena je ogradom,

- široka najmanje 150 cm,
 - sa ostalim pješačkim površinama povezana bez prepreka,
 - od prometnice zaštićena ogradom visine 90 cm kada se nalazi u području pojačanog pješačkog prometa (navala ljudi).
- (2) Različite razine javne pješačke površine međusobno se povezuju odgovarajućim elementima pristupačnosti za savladavanje visinske razlike. Kada su različite razine javne pješačke površine iz stavka 1. ovoga članka povezane pristupačnim liftom ili pristupačnom vertikalno podiznom platformom, obavezno se dodatno povezuju pristupačnim stepeništem. Sva komunalna oprema (klupe, stolovi, znakovi, rasvjetni stubovi, korpe, držači za bicikl, reklamni panoi i sl.) se postavlja uz rub javne pješačke površine, tako da ne predstavlja prepreku za slijepce i slabovidne. Kada se uz javnu pješačku površinu predviđa biciklistička staza ili parkiralište, potrebno je izvesti razgraničenje od javne pješačke površine denivelacijom od najmanje 3 cm, zelenom površinom, tipskim elementom ili sl.

Članak 79.

(Semafor)

Semafor mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- semafor koji se nalazi na prijelazu prometnice s više od dvije prometne trake u istom smjeru ima taktilni plan prijelaza,
- semafor koji se nalazi u području gdje se nalazi građevina u kojoj često borave slijepci i slabovidne osobe, ima zvučnu signalizaciju,
- kod semafora na raskrsnici, zvučnu signalizaciju postavljenu na semafore jednog prometnog pravca koja se ne preklapa sa zvučnom signalizacijom postavljenom na semafore drugog prometnog pravca,
- zvučnu signalizaciju postavljenu na semaforu koja upozorava samo na promjenu svjetla na semaforu, a ne na intenzitet prometa na prometnici,
- točkastu disperziju zvuka zvučne signalizacije postavljene na semaforu, usmjerenu tako da doziva slijepu ili slabovidnu osobu koja prelazi prometnicu.

Članak 80.

(Pješački prelaz)

- (1) Pješački prijelaz mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:
- prijelaz s trotoara na razinu ceste osiguran ukošenjem ruba uz najveći dopušteni nagib od 10%, širine najmanje 120 cm,
 - na ukošenom rubu izvedeno taktilno polje upozorenja čepaste strukture koje završava na crti usporednoj s rubom ceste koja je od njega udaljena za širinu rubnog kamena, ali ne manje od 15 cm,
 - u slučaju minimalne visine trotoara od 3 cm, izvedeno taktilno polje upozorenja čepaste strukture širine najmanje 40 cm,
 - u slučaju kada je u funkciji prijelaza prometnice izvan raskrsnice, taktilnu crtu vođenja širine najmanje 40 cm s užljebljenjima okomito na prometnicu, izvedenu do ukošenja ruba na prijelazu, a u dužini od najmanje 110.
- (2) Elementi pristupačnosti iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način na pješačkim prijelazima cestovnog, željezničkog, trolejbuskog i tramvajskog prometa, te biciklističkih staza.

Članak 81.

(Pješačko ostrvo)

Pješačko ostrvo mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta:

- izveden sukladno prethodnim člankom (pješački prelaz),
- u slučaju kada se pješačko ostrvo nalazi u razini ceste ili se njegova razina na mjestu prijelaza spušta na razinu ceste, tada se on 15 cm od početka i 15 cm od kraja ostrva označava taktilnim crtama upozorenja s užljebljenjima okomitim na smjer kretanja, širine najmanje 40 cm, međusobno povezanim taktilnom crtom vođenja s užljebljenjima u smjeru kretanja širine najmanje 40 cm,
- u slučaju kada je pješačko ostrvo povišeno u odnosu na razinu ceste, prijelaz s ceste na pješačko ostrvo izvodi se ukošenjem,

- u slučaju kada je ostrvo na mjestu prijelaza spušten na razinu ceste, a na povišenom dijelu se nalazi stanica autobusa, trolejbusa ili tramvaja, obavezno se izvodi ukošenje za pristup stanici.

Članak 82.

(Raskrsnica)

Raskrsnica obavezno sadrži uvjete pristupačnog pješačkog prijelaza iz članka 80. i pristupačnog ostrva iz prethodnog članka. Na raskrsnici koje se nalazi u području naselja gdje je smještena građevina u kojoj često borave slijepi i slabovidne osobe, pješački prijelaz mora imati pristupačni semafor sa zvučnom signalizacijom i taktilne crte vođenja širine najmanje 40 cm, s užljebljenjima okomitim na prometnicu. Taktilna crta upozorenja je izvedena do ukošenja ruba na prijelazu, u dužini od najmanje 110 cm. Kada raskrsnicu nije moguće svladati u istoj razini, izvode se pothodnici ili nathodnici primjenom odgovarajućih elemenata pristupačnosti za svladavanje visinskih razlika.

17. PROSTORNI RAZMJESTAJ I UVJETI ZA IZGRADNJU OBJEKATA ZA ZAŠTITU STANOVNIKA I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I LJUDSKIM DJELOVANJEM IZAZVANIH NEPOGODA I KATASTROFA I RATNIH DJELOVANJA SUKLADNO ZAKONU O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA I DRUGIM PROPISIMA

Članak 83.

Radi zaštite stanovništva od ratnih utjecaja utvrđuje se obaveza osiguravanja skloništa, i drugih zaštitnih objekata sa stupnjem zaštite u urbanom području Domaljevca.

Članak 84.

- (1) Za zaštitu stanovništva u urbanom području obavezna je izgradnja skloništa, temeljne zaštite, otpornosti 200 kp za dužinu boravka od sedam dana.
- (2) Za objekte od posebnog značaja za narodnu obranu i energetske i industrijske objekte, obavezna je izgradnja skloništa otpornosti 350 kp za dužinu boravka od sedam dana.

Članak 85.

- (1) U zoni urbanog područja u cilju zaštite stanovništva, obavezna je izgradnja skloništa temeljne zaštite otpornosti 100 kp za dužinu boravka od sedam dana.
- (2) Za individualne stambene objekte obavezna je izgradnja skloništa dopunske zaštite otpornosti 50 kp sa dužinom boravka od sedam dana.

18. DRUGE URBANISTIČKO-TEHNIČKE UVJETE OD ZNAČAJA ZA IZDAVANJE URBANISTIČKE SAGLASNOSTI I ODOBRENJA ZA GRAĐENJE U ZONAMA ZA KOJE NIJE UTVRĐENA OBAVEZA DONOŠENJA REGULACIONOG PLANA.

Članak 86.

(Korištenje zemljišta za postavljanje objekata u svrhu logorovanja i rekreacije)

Uvjeti za izbor lokacije i urbanističko-tehnički uvjeti za funkcioniranje logorova i rekreativnih površina su sljedeći:

- ne dozvoljava se lociranje na poljoprivrednom zemljištu visoke kategorije i zaštitnim pojasevima i zonama infrastrukturnih sustava,
- može se odobriti lociranje u zonama atraktivnim za ove namjene, livade, pašnjaci, proplanci i sl. pod uvjetom da prostor nije pod režimom zaštite koji zabranjuje takvo korištenje,
- da zemljište nije bujičasto ili erozivno,

- da postoji mogućnost osiguranja vode za piće i odvođenje otpadnih voda na način koji neće ugroziti površinske i podzemne vode,
- da je osigurana zaštita od požara,
- da je regulirano deponiranje otpadaka.

Članak 87.

- (1) Odobrenje za podizanje objekata iz prethodnog članka izdaje se kao urbanistička suglasnost za privremene objekte.
- (2) Izuzetno, općinski organ nadležan sa poslove urbanizma može se u suglasnosti sa turističkim društvom ili drugom zainteresiranom organizacijom odobriti podizanje šatora i postavljanje pokretnih kamp – kuća na točno određenim površinama u toku točno definiranog perioda godine.
- (3) Odobrenje iz stavka 2. ovog članka mora da bude vidno oglašeno na onim površinama na čije korištenje se odnosi.

Članak 88.

(Sječa stabala)

Sječa stabala koja su kao drvored, skupine drveća, park ili šuma, zasađeni u naselju, na rekreacijskim područjima, uz prometnice, kao i stabla velike starosti, stabla koja su izuzetna po dimenzijama ili koja su posebne biološke vrijednosti-endemske vrste i sl. može se vršiti samo na temelju urbanističke suglasnosti, i uz suglasnosti nadležne općinske službe (referent za šumarstvo).

Članak 89.

- (1) Sječa stabala se može dozvoliti samo u slučajevima ako su oboljela i ako su zbog starosti ili bolesti, sklona padu.
- (2) Izuzetno, sječa stabala se može dozvoliti ako je to neizbježno radi izgradnje infrastrukturnih sistema, kao i radi izgradnje drugih značajnih objekata, pod uvjetom da za to ne postoji drugo rješenje.

Članak 90.

- (1) Prilikom sječe stabala potrebno je poduzeti sve mjere koje garantiraju sigurnost po ljude, objekte i raslinje u okolini, ostalo raslinje, električne i telekomunikacijske vodove, promet i drugo.
- (2) Nakon obavljene sječe investitor je dužan da okolni prostor dovede u prvobitno stanje.

Članak 91.

(Uređenje fasada)

- (1) Boje fasada, terasa, lođa, stolarije, ograda i ostalih dijelova fasade, kao i njihov materijal i oblik, te drugi ukrasi na fasadama, utvrđuju se u svakom konkretnom slučaju zavisno od lokacije, karaktera objekta i uvjeta prilagođavanja ambijentu. Za područje pokriveno detaljnim planom centralnog područja obavezna je izrada idejnog rješenja u sastavu urbanističke suglasnosti.
- (2) Idejno rješenje će se raditi i za ostale objekte u granici Urbanističkog plana za koje nadležna služba ocijeni da je potrebno.

Članak 92.

(Zamjena krovišta)

- (1) Investitor je obavezan prilikom zamjene postojećeg krovišta zadržati dimenzije, nagib i konstrukciju ranije krovišta, kao i otvore na njemu (tekuće održavanje).
- (2) Svaka izmjena u konstrukciji ili dimenzijama krovišta (mijenjanje dvovodnog krova u četverovodni ili obrnuto, nadvisivanje sljemena konstrukcijom krova ili nadzidom, povećanje prepusta u odnosu na fasadnu plohu, otvaranje badže na krovu i sl.) smatra se rekonstrukcijom i može se vršiti na temelju odobrenja za gradnju.

Članak 93.

(Postavljanje stubova i samostalnih reklamnih panoa)

- (1) Postavljanje stubova, samostalnih reklamnih objekata u naseljima i uz prometnice, vrši se sukladno Pravilniku o postavljanju reklama i drugih natpisa pored javnih cesta („Sl. list R BiH“, broj: 10/90, 21/92, 13/94, 33/95), te ostalim važećim propisima i standardima i ove oblasti.
- (2) Stubovi i samostalne reklamne objekte treba postaviti tako da ne smanjuju vidljivost prometa kroz naselje, i ne ugrožavaju kretanje vozila i pješaka.

Članak 94.

(Privremeno zauzimanje zemljišta)

- (1) Lokacija privremenog zauzimanja zemljišta radi izgradnje i izvođenja drugih radova mora biti određena tako da ne ugrožava bezbjednost prometa, da se ne nalaze na zelenim površinama, da ne izaziva pretjeranu buku i zagađenje okoline, da ne ugrožava dosadašnji način korištenja objekata i da se po prestanku potrebe za zauzimanje prostora isti dovede u prvobitno stanje.
- (2) Rok privremenog zauzimanja zemljišta i drugi uvjeti utvrđuju se urbanističkom suglasnošću izdanom od strane nadležnog općinskog organa.

19. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 95.

- (1) Provođenje Urbanističkog plana Domaljevac osigurava se izgradnjom i uređenjem sukladno odredbama ove Odluke i daljim detaljnim planiranjem Prostora.
- (2) Za prostorne cjeline u okviru obuhvata urbanističkog plana nadležna općinska služba izdaje lokacijsku informaciju i urbanističku suglasnost sukladno članku 9. ove Odluke i urbanističko-tehničkim uvjetima propisanih ovom Odlukom.

Članak 96.

- (1) Izdavanje urbanističkih suglasnosti i građevinskih dozvola vršit će se sukladno odredbama ove Odluke i po postupku utvrđenom u Zakonu o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske kao i drugim zakonskim propisima
- (2) Sve odluke koje reguliraju politiku prostornog uređenja, a u suprotnosti su sa Urbanističkim planom i ovom Odlukom, stavljaju se van snage.

Članak 97.

- (1) Za promjene u prostoru za koje je donesena urbanistička suglasnost (lokacijska informacija) do stupanja na snagu ove Odluke, utvrđeni urbanističko-tehnički uvjeti iz iste će biti temelj za izdavanje odobrenja za građenje za takvu promjenu u prostoru.
- (2) Ako je upravni postupak pokrenut pred nadležnom općinskom službom do dana stupanja na snagu ove Odluke, a do tog dana nije doneseno prvostepeno rješenje ili je rješenje bilo poništeno i vraćeno prvostepenom organu na ponovni postupak, postupak će se nastaviti prema odredbama ove Odluke.
- (3) Postupak izrade i donošenja detaljnih planskih dokumenata započetih do donošenja ove Odluke nastavit će se po odredbama ove Odluke.

Članak 98.

Ova Odluka stupa na snagu nakon 8 dana od objavljivanja u „Službenom glasilu Općine Domaljevac – Šamac.

Broj:
Domaljevac:

Predsjednik: